

GORENJSKI GLAS

Leto XLIII — št. 78 — CENA 8 din

Kranj, petek, 5. oktobra 1990

Odprte strani

Obramba je klasična državna funkcija

Beograjsko izganjanje slovenskega hudiča

Radovljica, 3. oktobra — Demosova poslanska pisarna je v sredo prvič odprla vrata. Na vprašanja volilcev sta odgovarjala poslanca Janko Pogačnik iz Kamne Gorice (levo na sliki) in dr. Avgust Mencinger (desno). — Foto: G. Šink

Na zasedanju republiške skupščine

Razglašen ustavni zakon

Slovenija se bo sama odločala o postopnem izključevanju zvezne zakonodaje.

Ljubljana, 4. oktobra — Danes so poslanci vseh zborov Skupščine Republike Slovenije obravnavali predlog ustavnega zakona za izvedbo 96. ustavnega amandmaja k ustavi Republike Slovenije. Največ razprav se je tudi tokrat sukalo okrog lastninskih vprašanj do uveljavitve zakona o privatizaciji podjetij, vendar so ustavni zakon sprejeli z večino glasov.

Ustavni zakon za izvedbo 96. ustavnega amandmaja k ustavi Republike Slovenije določa, katere določbe zveznih zakonov, drugih predpisov in splošnih aktov zveznih organov se ne uporabljajo v Republiki Sloveniji, razen zakonov in drugih predpisov s področja ljudske obrambe, za katere je to določeno s posebnim ustavnim zakonom. Republiški izvršni svet je predlagal izločitev le tistih zveznih predpisov, ki so v nasprotju z ustavo in zakoni Republike Slovenije, pa tistih, ki ne ustrezajo več doživemu političnemu in gospodarskemu

razvoju v Sloveniji in niso nujni za delovanje federacije v prehodnem obdobju do nove ureditive Jugoslavije. S takim pristopom je soglašala tudi komisija za ustavna vprašanja pri republiškem izvršnem svetu. Predlog ustavnega zakona je tokrat zadovoljil tudi poslance; izrazili so le nekaj pomislek glede 5. člena, po katerem se v Sloveniji do uveljavitve republiškega zakona o privatizaciji podjetij obstoječa podjetja v družbeni lasti lahko organizirajo kot podjetja v mešani lasti z izdajo internih delnic samo s predhodnim soglasjem Agencije RS za prestrukturiranje gospodarstva. Vseeno se je 209 poslancev izreklo za predlog ustavnega zakona, zato je skupščina sprejela odlok o njegovi razglasitvi. V nadaljevanju skupnega zasedanja so dali poslanci zeleno luč tudi za sprejem predloga zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o posebnem prometnem davku, skupaj s tremi dopolnilimi. ● S. Saje

Vzgoja za življenje

Ni naključje, da je na kongresu in simpoziju Sport mladih, ki te dni poteka na Bledu, tolikor slišati znano geslo "Zdrav duh v zdravem telesu". Geslo, ki smo ga zadnja leta, ko smo na šport mladih pogostog gledali kot na tekmovalja, kjer je pomembno zgolj zmagovali ali biti med najboljšimi, prevečkrat pozabili. Tisti, ki smo gledali na mlade športnike zgolj kot na tekmovalce, pa tudi tisti, ki so mlade usmerjali v življenje.

O športni vzgoji, tako imenovani "telo-vadbi", so mnogi še pred kratkim (nekateri pa še sedaj) razmišljali in govorili, kot o nepotrebnem šolskem predmetu, ki mladim pomeni le zabavo. Sele v zadnjem času je vedno pogosteje slišati, da športna vzgoja ne koristi le telesu, ampak še kako vpliva na kakovost življenja. Ne samo, da je telesna aktivnost pogoj in mnogokrat zaščitni znak zdravja in da se kako drži, da so zdravi bogatejši od bogatih, je dozorelo spoznanje, da je zdravo telo tudi "temelj umskih sposobnosti in orodje duha".

Če je ena od vrednot, ki odločilno oblikuje človeka, tudi športno življenje, in strokovnjaki trdijo, da je tako, ni nič manj pomembno tudi to, da šport pomeni povezovanje med ljudmi. Ne le med narodi, ampak tudi v družini, ki s športom, čeprav le s skupnimi sprehoji, postaja in ostaja družina.

Res je, da za šport in dobre rezultate mladi niso enako sposobni, in da je narod, ki se hoče uveljavljati in biti tudi na področju športa enakopraven drugim, dolžan na vse načine podpirati dobre športnike. Nič manj pomembno pa ni, da v šport in zdravo življenje usmerja tudi vse ostale in jih uči zdravega življenja.

Sportni pedagogi te dni, na podlagi raziskovanj in svojega dela, zato na prvem mestu poudarjajo velik prispevek športa k kvaliteti življenja. Če bodo njihova spoznanja glede vzgoje za življenje vsaj delno uresničena, je gotovo, da se nam ni bati ne za telo, ne za "duha". ● V. Stanovnik

V petek bodo znane terjatve Elanovih upnikov

Iskre na kranjskem sodišču

Kranj, 4. oktobra — Na kranjskem sodišču imajo te dni veliko dela s podjetji, ki jim grozi stečaj. Najbolj odmeven je seveda Elan, odprt pa so postopki prislilne poravnave za tri podjetja bivše Iskre Kibernetike, dva že potekata.

Poravnalni senat, ki mu predseduje Dragica Pirihova, bo v petek, 5. oktobra, v nadaljevanju naroka za begunski Elan povedal, katere prerekane terjatve so po njegovi oceni verjetne, in objavil sklep, kateri upniki nimajo glasovalne pravice za predlagano prislilno poravnavo. V sredo, 10. oktobra, pa bodo upniki o njej glasovali. Medtem se bo iztekel tudi rok, ki ga je sodišče dalo Elanu za pridobitev garancije slovenske vlade.

Danes in jutri pa sta se na kranjskem sodišču začela postopka prislilne poravnave za dve podjetji bivše Iskre Kibernetike: Sestavni deli in Vzdrž-

vanje, poravnalni senat vodi sodnik Branko Lipovec. Najprej bodo ocenili ekonomsko finančno stanje obeh dolžnikov, kar bo odločalo o poskusu poravnave terjatev in glasovanju upnikov, v ozadju pa je seveda stečajni postopek, ki ga je po uradni dolžnosti predlagala SDK. V podobnem položaju je tudi RTC, tretje podjetje bivše Kibernetike, ki mora sodišču predložiti dokumentacijo, na kar bo postopek stekel.

Kranjski izvršni svet pa je na sredini seji podjetju Vzdrževanje odložil plačilo prispevkov v višini 1.265 tisoč dinarjev za dobo dveh let, vendar s pogojem, da pride do izvensodne

poravnave, v primeru stečaja bodo uveljavili svojo terjatev, ki predstavlja približno 30 odstotkov upniških terjatev. ● M. V.

SVETOVANJE
FINANČNE
AGENCIJSKE
IN DRUGE
STORITVE

GLOBAL

Global Kranj, d.o.o.
64000 Kranj, C. IJA 4
tel.: (064) 21-320
fax: (064) 28187

Kranjskogorci se boje zelene zime

Razblinili strahove

Kranjska Gora, 3. oktobra — Projekt umetnega zasneževanja v Kranjski Gori je takoreč tik pred zdajci zaradi intervencije zelenih postal vprašljiv, vendar so na dobro obiskani predstavniki projekta več ali manj razblinili strahove, ostajajo le pomisleki, bo za umetni sneg na razpolago dovolj vode.

Razpravo, ki se je zavlekla pozno v noč, je najbolje strnil Sašo Čeh, predsednik jeseniškega komiteja za urejanje prostora, ki je dejal, da morajo prisluhniti vsem, od fine violine do moškega kontrabasa, nato pa kot zrel človek sprejeti odločitev. Razbrati je moč, da je s fino violino označil nastop biologa in ekologa Igorja Maherja, ki je podrobno pojasnil, da umetni sneg pozitivno vpliva na vegetacijo in torej ni sporen, pomisleki je izrazil le o odvzemnu vode iz Pišnice in Save, z moškim kontrabasom pa hotelirje in domačine, ki se po treh bojijo ponovne zelene zime, saj bi bila za Kranjsko Goro katastrofalna.

Sledila naj bi torej zrela odločitev, po vsem, kar smo slišali v štirih urah, na trenutne tudi nervozne razprave, lahko sklepamo, da bo Kranjska Gora letos imela umetni sneg, če bo seveda potreben, za začetek vsaj na pobočjih za Larixom. Več o projektu na 12. strani. ● M. V.

V Kranju so ustanovili novo banko - Slovensko hranilnico in poslovnico. Na ustanovni skupščini so ustanovitelji svečano podpisali poslovne pogodbe. Več na 12. strani. Foto: G. Šink

Seja Sveta Slovenskih krščanskih demokratov

Za samostojno Slovenijo na plebiscitu

Ljubljana, 3. oktobra - V sredo so člani Sveta Slovenskih krščanskih demokratov na svoji seji razpravljali o aktualnih problemih gospodarstva ter o vprašanjih glede konfederalne pogodbe. Predlagali so, da vlada pazljivo pregleda njihov gospodarski program, podpirajo pa tudi predlog, da se o vprašanju slovenske samostojnosti izvede plebiscit.

"Gospodarstvo bo tisto, ki bo rešilo sedanje razmere, potrebno se je preleviti iz starega sistema v zahodni tržni sistem, pri tem pa ne smemo obupati, saj bodo spremembe zahtevale zvrhano mero poguma," je v uvodu povedal Izidor Reje minister za industrijo in gradbeništvo in predsednik Sveta SKD, kar je v nadaljevanju podkrepil s sklepi slovenske skupščine, ki zagotavljajo, da bodo od zveznih organov zahtevali sprejem stimulativnih mer za izvoznike, prav tako pa si bodo prizadevali za znižanje prispevne stopnje federacije. Člani Sveta SKD z njegovimi besedami niso bili najbolj zadovoljni, saj so Krščanski demokrati že sredi junija napravili gospodarski program, za katerega so ugotovili, da še vedno ni realiziran, čeprav je bilo že januarja jasno, da je dinar precenjen in še vedno je tako, slovensko gospodarstvo pa propada zaradi izvoza na zahod. Rešitev je usmeritev v tržno gospodarstvo, predvsem pa upoštevanje omenjenega programa.

"Obstajali sta dve varianti, prva je usmeritev v konfederacijo, druga skrajna, pa odcepitev, vendar pa današnji razvoj dogodkov in Jugoslaviji zahteva drugačna razmišljjanja, ki jih, ko govorimo o konfederaciji, ne smemo zanemariti," je dejal predsednik zborna občin Ivan Bizjak in hkrati postavil vprašanje, koliko je gornji scenarij v današnjem času še relevanten. Franc Miklavčič je menil, da so razmišljanja o konfederaciji šestih ali sedmih (s Kosovom) jugoslovanskih republik, le še stvar debatnega kluba. Možno je razmišljati o ožji konfederaciji Slovenije in Hrvatske, morda Bosne in Hercegovine, vsekakor pa je potrebno podpreti izvij Socialistične stranke, ki je pred dnevi predlagala razpis plebiscita za samostojno Slovenijo." Obstajata le dva možna odgovora, da ali ne," je dejal Franc Miklavčič. Izvršni svet naj bi obenem pripravil tudi popoln scenarij poti do slovenske samostojnosti, čimprej pa bo potrebno rešiti tudi vprašanje državljanstva. ● Igor Kavčič

Dobrodelna akcija za dojenčke še traja

Bomo kupili aparat?

Kranj, 4. oktobra - V agenciji PAN, ki je organizirala dobodelni koncert v dvorani Gorenjskega sejma, zatrjujejo, da Gorenji bomo napraskali skupaj 84 tisočakov, potrebnih za nakup sond za ultrazvok za slikanje kolkov pri dojenčkih, čeprav približno četrtnina te vsoše manjka. Vendar akcija še traja, žiro račun gorenjskega zdravstva je še odprt za prispevke. Številka je 51500-603-32099, za ultrazvok.

Tokrat izpolnjujemo obljubo in objavljamo sponzorje, ki so omogočili dobodelni koncert s prispevki bodisi v denarju, storitvah ali materialu. To so: Gorenjski glas, Radio Kranj - Gorenjski megaher, Gorenjski sejem, SGP Tehnik Škofja Loka, Merkur Kranj, ABC Pomurka Škofja Loka, Mercator - Vrtnaria Zlato Polje, Knjigoveznica Radovljica, Radio Triglav, Radio Ziri, Radio Tržič, Peko Tržič, Živila Kranj, Gostilna Sejem, Ideja Kamnik, Pregled, Tekstilindustrija, Trgovsko podjetje R 3, Kokra Kranj, Komunalno podjetje Kranj, Komunalno podjetje Tržič, Gorenjska oblačila, Mercator preskrba, Ljubljanska banka, KŽK Oljarica, Trgovina Sonček, Iskra Telekom, Tone Resnik - El. mehanika, ozvočenje, Mercator - Mlekarna, Sava Kranj, Kovinar Jesenice, Elita Kranj, Termo Škofja Loka, Zvezda in Triglav konfekcija Kranj.

Prihodnji teden bomo objavili še preostale dobrotnike, med katerimi je doslej en sam samcat posameznik odprtih rok (bravo zanj!) iz Britofa, kot tudi končni obračun dobodelne akcije. Popravljamo še prvi podatek o številu prodanih vstopnic za sobotni koncert. Prodanih je bilo 770 kart. ● H. J.

GORENJSKI GLAS

Ob 35-letnici je kolektiv Gorenjskega glasa prejel red zaslug s srebrno zvezdo

Ustanovitelj in izdajatelj ČP Glas, Kranj, tisk ČGP Delo Ljubljana, TOZD TCR Ljubljana

I2 Predsednica časopisnega sveta Kristina Kobal

naročnina za IV. trimester je 160,00 din

Gorenjski glas urejam in pišem: Stefan Žargi (glavni urednik in direktor), Leopoldina Bogataj (v. d. odgovornega urednika), Vilmo Stanovnik (sport, turizem, poslovne informacije), Danica Dolenc (za dom in družino, zamislosti, Tržič), Danica Zavrl - Žlebir (socialna politika, gorenjski kraji in ljudje), Andrej Zalar (gorenjski kraji in ljudje, komunalne dejavnosti), Lea Mencinger (kulura), Helena Jelovčan (izobraževanje iz šolskih klopi, kronika, Škofja Loka), Cveto Zaplotnik (kmetijstvo, Radovljica), Darinka Sedej (razvedilo, Jesenice), Stojan Saje (državne organizacije, ekologija), Jože Kočnik (notranja politika, sport), Marija Volčak (gospodarstvo, Kranj), Gorazd Šink (fotografija), Igor Pokorn (obilovanje), Irena Sekerec, Nada Prevc in Mirjana Draksler (tehnično urejanje) in Marjeta Vozlič (tekstiliranje).

Naslov uredništva in uprave: Kranj, Moše Pijadeja 1, Kranj

Tekoči račun pri SDK: 51500-603-31999

Telefoni: direktor in glavni urednik 28-463, uredništvo 21-860 in 21-835, ekonomika propaganda 23-987, računovodstvo, naročnine 28-463, mali oglasi 27-960.

Nastavljeni pisem in slik ne vračamo. Časopis je upravljen prometnega davka po pristojnem mnenju 421-I/72.

Prenos pristojnosti nad TO v Sloveniji

Zlonamerni očitki so neutemeljeni

Slovenci nismo uzakonili paralelne strukture oboroženih sil!

Ljubljana, 3. oktobra - Tiskovna konferenca v republiškem izvršnem svetu, na kateri so sodelovali poleg novinarjev republiški sekretar za LO Janez Janša, njegov namestnik Jelko Kacin, v. d. načelnika republiškega štaba TO Janez Slapar in republiški sekretar za NZ Igor Bavčar, je bila v sredo namenjena predvsem pojasnjevanju bistva pred dnevi sprejetega ustavnega zakona in dopolnil v republiški skupščini. Razlagalci so zavrnili očitke iz Beograda, sklep o dodelitvi poveljstva nad TO Slovenije V. armadnemu območju ocenili za neizvedljiv, možnosti vojaške intervencije pri nas pa so izključili.

Republiški sekretar za ljudsko obrambo Janez Janša je najprej pojasnil temeljne značilnosti ustavnega zakona in ustavnih dopolnil, ki se nanašajo na obrambna vprašanja. Gre za prenos pristojnosti nad teritorialno obrambo in vojaško obveznostjo na republiko, ki jih prej Slovenija ni imela. Glede očitkov, ki so se v zvezi s tem pojavili v zveznih organih in nekaterih jugoslovanskih sredstvih obveščanja, je naglasil, da te rešitve ne pomenijo uzakonjanja nobene paralelne strukture oboroženih sil v Sloveniji. Tudi očitki, da smo vpletali vzporedni sistem poveljevanja, po oceni sekretarja Janeša ne držijo. Za sklep predsedstva SFRJ, da od včeraj s TO Slovenije poveljuje V. armadno območje, je menil, da nima ni-

Janez Slapar je med tiskovno konferenco povedal, da je na seji predsedstva 3. oktobra predlagal razrešitev 13 dosedanjih poveljnikov pokrajinskih štabov TO. Ker je Slovenija po novem razdeljena le na 7 pokrajin, je predlagal enako število novih poveljnikov, rezervnih oficirjev. Gorenjski štab TO bo odslej vodil rezervni major Peter Zupan iz Radovljice, dosedajšnji pomočnik poveljnika v pokrajinskem štabu.

kakršne pravne podlage in je le sklep na papirju. Za ozadje tega sklepa zveznega predsedstva je ugotovil namen, da se ob zaostrovjanju razmer v drugih delih države skuša Slovenijo iz-

ključiti iz teh dogajanj kot moreči element, hkrati pa započeti del federalnih struktur s Slovenijo, medtem ko bi prazni prostor izkoristile druge strukture, predvsem del srbske politike.

Republiški sekretar za notranje zadeve Igor Bavčar je obrazložil komunikate, katerega bistvo je informacija o nadomeščanju nekaterih struktur TO z manevrskimi enotami narodne zaščite v nekaj preteklih mesecih. Kot je še obvestil javnost, je ta del narodne zaščite 2. oktobra 1990 prešel v sestavo teritorialne obrambe.

Med številnimi vprašanji domačih in tujih novinarjev so prevladovala ubiganja o možnostih vojaškega spopada v Sloveniji, čeprav je sekretar Janša že v uvodni obrazložitvi ocenil, da za to ni niti pravne osnove niti praktičnih možnosti. Nekateri sogovorniki so se zanimali tudi za kvaliteto oboroženosti TO in razmerje sil med njo ter armado. Slišali so strokovno obrazložitev, da ne gre le za orožje, ampak še druge elemente, ki dajejo prednost Sloveniji. ● Stojan Saje

Janez Slapar za Gorenjski glas:

Sklep zveznega predsedstva je absurden!

Pristava pri Tržiču, 2. oktobra - Novi vršilec dolžnosti načelnika štaba teritorialne obrambe Slovenije Janez Slapar nas je danes zvezčer sprejel na svojem domu. Prosili smo ga, naj za naše bralce komentira aktualne dogode okrog TO Slovenije in pojasnji smernice bodočega dela.

Dovolite, da vam najprej čestitamo k prevzemu nove dolžnosti! Kako sta minila prva dva delovna dneva v Ljubljani?

»Oba dneva sta bila zelo dinamična. V tem trenutku gre predvsem za osnovno vprašanje, to je konsolidacija razmer v teritorialni obrambi. Znano je, da so se razmere zlasti od maja letos, ko je nastopil problem premeščanja orožja TO v skladischa JLA, poslabševala predvsem v štabih TO. V tem obdobju je prišlo tudi do praktičnega prekinjanja normalne linije poveljevanja z republiškim štabom TO. Na podlagi tega bomo izpeljali konsolidacijo v TO. Ce pa predsedstvo SFRJ misli umetno vzdrževati aktívne vojaške starešine v službi TO, potem le-ti ne morejo odigrati funkcije republiškega štaba. Reci moram tudi, da je vrsta aktivnih vojaških oseb pripravljena sodelovati na naši TO; ne vem pa, ali jim bo to omogočeno glede na veljavno zvezno zakonodajo.«

Katere so osnovne poteze, ki jih nameravate storiti v republiškem štabu TO v bližnji prihodnosti?

»Mislim, da je sklep predsedstva SFRJ absurden! Ni responde.

alnih osnov, da bi teritorialni obrambi Slovenije lahko povelevalo V. vojaško območje. To ni mogoče tudi zato, ker kot vršilec dolžnosti načelnika štaba TO Slovenije poveljujem s podrejenimi štabi. V kratkem, morda že jutri, bomo opravili razrešitev in imenovanja komandantov pokrajinskih štabov TO. Na podlagi tega bomo izpeljali konsolidacijo v TO. Ce pa predsedstvo SFRJ misli umetno vzdrževati aktívne vojaške starešine v službi TO, potem le-ti ne morejo odigrati funkcije republiškega štaba. Reci moram tudi, da je vrsta aktivnih vojaških oseb pripravljena sodelovati na naši TO; ne vem pa, ali jim bo to omogočeno glede na veljavno zvezno zakonodajo.«

Katere so osnovne poteze, ki jih nameravate storiti v republiškem štabu TO v bližnji prihodnosti?

»V prvi vrsti gre za normativno uredivitev statusa republiškega štaba kot organa v sestavi republiškega sekretariata za

ljudsko obrambo. Omenil sem že potrebo za normalizacijo dela v TO. Nadaljevati moramo začrtano usposabljanje letosnjem letu; le manjši del programa je še neurešen. Razrešiti moramo problematiko glede hrambe in varovanja orožja; k temu sodi tudi vrnitev orožja TO v skladischa, kjer so možnosti za hranjenje. Republiški štab TO se bo ob tem moral tvorno vključiti tudi v snovanje novega zakona o ljudski obrambi in zaščiti. Glede na določila ustavnega zakona bo TO prevzela usposabljanje dolžnega števila nabornikov, za kar se moramo posebej pripraviti. Ne nazadnje, organizacij-

sko strukturo moramo prilagodi sedanjemu trenutku; lotiti se moramo tudi modernizaciji, tako pri oborožitvi, kot pri informacijskem sistemu in usposabljanju; pri slednjem bo imelo prednost usposabljanje staršin.

Na sedanji vodstveni dolžnosti v TO ste kot prvi rezervni častnik, ki je povrhu vsega do kaj mlad. Najbrž to bolj preseča javnost kot vas?

»Vse stvari se enkrat naredijo prvič. Verjetno je šok za našo državo pomenilo že prvo imenovanje civilne osebe za republiškega sekretarja za TO. To pregrado je enkrat pač treba preseči! Teritorialna obramba glede na popolnitev in naložen JLA.«

All bo nasprotovanje zvezne ravnote iztevalo vaše delo?

»Ce bi bila druga stran pravljena na dialog, bi probleme v zvezi s tem hitro resili. Žal, Beograd ne priznava moje imenovanja, vendar sečasoma bodo morali spoznati, kdo je pravzaprav odgovoren za Slovenije.«

Hvala za pogovor in veliko uspeha pri bodočem delu! ● Be

sedilo in slika: Stojan Saje

Seja izvršnega sveta jeseniške občine

Zaposlenost v občini stalno pada, število prebivalcev pa še vedno narašča. - Težke ekonomsko-socialne razmere.

Jesenice, 3. oktobra - Včeraj je bila enajsta seja izvršnega sveta jeseniške občine, na kateri so med drugim obravnavali analizo socialno ekonomskih razmer v občini, poročilo komisije o ogledih stanovanjskih razmer pri storitev za pridobitev solidarnostnega stanovanja, problematiko zaposlenosti in nezaposlenosti na Gorenjskem in rebalans programa porabe turistične takse TD Kranjska področju. Junija leta pa so imenovali novo delovno skupino, da bi ocenila stanje na tem področju. Obiskali so 35 delovnih organizacij v občini, v katerih je zaposlenih 11.889 delavcev in tako zajeli 86 odstotkov vseh zaposlenih v občini. Izobražbeno struktura zaposlenih v občini je slaba in ne zagotavlja razvojne naravnosti. Pričakujemo, da bo do konca leta povečana vsaj na 7,8 odstotka. Število uveljavljenih socialnovarstvenih pravic je v prvih polovici leta 1990 že dosegnilo celega leta 1989. Delovna skupina za pripravo socialnega programa v občini Jesenice meni, da bi bilo potrebno nekatere denarne pomoči povišati, hkrati pa tudi upoštevati načrte

delovnih organizacij o gibanih zaposlenosti ter za to zagotoviti potrebna sredstva. Tudi pozornost na ogledih stanovanjskih razmer pridobitev solidarnostnega stanovanja ni dalo priloznosti optimizmu. 45 odstotkov takih skupcev živi v občini le kratek čas. Čeprav ekonomski razmeri ne niso dovoljevale dodatne zaposlovanja, so nekatera podjetja sprejemala v redno delo razmerje delavcev, ki niso imeli v občini niti zasilnega prebivališča. To so delavci gradbenih organizacij. Po izobrazbeni strukturi je 94 odstotkov pristojnikov, ki imajo manj kot srednje izobrazbo. Srečujejo se tudi problemi podstanovalskih razmerij, saj se dogaja, da podstavnici nimajo zagotovljene osnovne higienično-sanitarnih pogojev. ● M. A.

Ponovno soočenje delavcev in krajanov o usodi LTH Vincarje

Podjetje in kraj v ognju občinske politike

Bodo krajani sprožili ustavni spor v zvezi z lokacijo Orodjarne in livarne?

Škofja Loka, 4. oktobra - Po letu dni je kislo jabolko, ki se mu reče LTH Orodjarna in livarna v Vincarjih enako kislo, kot je bilo. Ne le za delavce tega podjetja, ki že enajst let zaman čakajo na novo lokacijo in zdaj vidijo edino rešitev v tehnološko-ekološki obnovi tovarne, in ne le za krajane, ki vztrajajo pri dolgoročnejši rešitvi, to je izselitev tovarne izpod gradu, ampak tudi za novo občinsko vlado, ki je v podobno nevhvaležni vlogi, kot je bila prejšnja; obe strani namreč pričakujeta, da bo ravnala puredarno, odgovorno, nujnim argumentom v prid. Žal na ponedeljkovem delnem zboru krajanov mestnih krajevnih skupnosti Stara Loka-Podlubnik in Škofja Loka-mesto nismo slišali nobenega novega argumenta v prid takšni drugačni rešitvi, ki jih ne bi že na zadnjem podobnem "spopadu" aprila letos.

Tudi tokrat sta bila glavna "nasprotnika" Mirjam Jan-Blažič, direktorica Orodjarne in livarne, ter Slavko Gaber, zagovornik interesov kraja.

Prevladati mora razum

Mirjam Jan-Blažič se je strijala, da bi bilo za podjetje in za kraj najbolje, če bi se tovarna preselila iz mesta. Vendar je pri tem treba upoštevati prostorske zmožnosti občine na strani ter finančno sposobnost občine in podjetja v primeru, da bi vendarle našli primerno lokacijo. Podjetje je dokazalo, da se lahko uspešno ekološko sanira tudi v Vincarjih, če preselitev ne bi bila mogoča. Ogled podobne tlačne litarne v Munchnu, vpete v mesec, je vodilne škofjeloške može o tem prepričal, prepričljivo je tudi poročilo skupine SEPO instituta Jožef Stefan k ureditvenemu načrtu.

Direktorica Orodjarne in livarne je v svoji razpravi posegla v zgodbino. Dejala je, da je tovarna v Vincarjih že štiri deset let, še preden so začeli graditi bloke na Novem svetu, vence in šole. Vse to je bilo zgrajeno tudi z denarjem tega podjetja. V letih od 1979 do 1983 se je podjetje resno prizadevalo za preselitev iz mesta, obdelanih je bilo več lokacij, med njimi tudi dve v industrijski coni na Trati. Obstajajo piani dokazi, da so prosili občino, naj poskrbi za nove površine. Takrat je podjetje imelo dolj denarja za preselitev. Občina je 1985. leta ugotovila, da novih industrijskih površin ne bo do leta 1986 in je podjetju naročila izdelavo ureditvenega načrta z ekološko sanacijo.

Z ureditvenim načrtom se je LTH v Vincarjih prilagodila prostorskim danostim, dostopu v podjetje, tudi zahtevam krajne skupnosti. Načrt predvičevala tehnološko in ekološko sanacijo (zgolj ekološka ni mogoča zaradi prenizke hale tlačne litarne), po kateri bi se vsi ikonodljivi vplivi na okolje zmanjšali na najnižjo možno mejo. Podjetje je tudi odstopilo od količinskega modela razvoja ter ugodilo krajanom Vincarij z umikom od gradnje nove upravne stavbe.

LTH ne zahteva dodatne ceste povezave

Glede spornega enosmernega dostopa do Orodjarne in litarne prek Kapucinskega mostu, je Mirjam Jan-Blažič zagovarjala, da podjetje ob tehnološko-ekološki sanaciji ne zahteva dodatne cestne povezave. Prvič zato, ker se bo obseg litarne proizvodnje z leti varske proizvodnje z leti zmanjševal, drugič, ker se bo tovarna dolgoročno vendarle selila iz Vincarj.

"Razmišljana, naj počakamo, da bo neko podjetje v občini propadlo in bomo tako dobili njenoge prostore kot tudi razmišljana, naj bi selili samo li-

črtovala, da tovarne v Vincarjih ne bo.

Rekli so

Bernarda Podlipnik, ZSMH Kranj, ekološka služba: »Ob dosledni izpeljavi sanacije lahko pričakujemo minimalno onesnaženje vode, zraka in hrupa. V projektu pogrešamo predvsem zagotovila o zmanjšani prometni obremenitvi ter prometno ureditev pod podjetja.«

Alma Vičar, Zavod za družbeni razvoj Škofja Loka: »Stransjam se, da se bomo moralni odločiti, kakšne so razvojne usmeritve in možnosti občine, vzpostaviti tak razvojni koncept, ki ga bomo sposobni uresničiti. Škofja Loka je še vedno opredeljena kot izrazito industrijsko mesto. Zato smo v dolgoročnem planu tudi načrtovali industrijsko cono pod Godešičem. Menili smo, da moramo najprej porabiti notranjske prostorske rezerve ter v tem srednjoročnem obdobju še ne poseči na nove površine. Zato smo sprejeli stališče, naj se LTH v Vincarjih obnovi. V industrijski coni na Trati, ki je prerasla v mešano industrijsko-stanovanjsko območje, je še okrog petnajst hektarov prostih, sicer razdrobljenih, površin. Vendar bi vsako novo lociranje na tem območju predstavljalo nov konflikt s stanovalci. Konflikti so se pokazali tudi za Godešič.«

Dr. Štefanija Križnar, pediatrinja v ZD Škofja Loka: »Kar se dogaja v okolju, se odziva na zdravju otrok, predvsem na bolezni dihal, na kar je opozorila tudi petletna raziskava. Od 600 do 800 otrok v občini rabi stalno preventivno zdravljenje, ob napadih tudi večkrat na dan zdravniško pomoč. Prvič najpogosteje obolijo otroci v starosti do dveh let. Največ obolelih je res na Trati, vendar pa je hitrost naravnjanja obolenosti vsaj enkrat večja v mestu kot na Trati. Cena zdravljenja je visoka, lahko pusti trajno invalidnost. Res ni samo LTH tista, ki onesnažuje. Vendar smemo ljudje, ki zastopamo naše otroke, zahtevati, da se zdravje kot osnova gospodarske vrednote upošteva pri gospodarskem načrtovanju. Zahtevam, da nepristranska inštitucija opravlja večkratne nenapovedane meritev v podjetju v polnem obratovanju!«

Franci Feltrin, Zeleni, republiški poslanec: »Zelo nespameten gospodar bi bil tisti, ki bi vlagal v tovarno in jo leta 2000 zapustil. Ob volitvah sem se zavzemal za izselitev LTH iz Vincarj, svojega stališča pol leta kasneje ne morem spominjati.«

Ines Blaznik: »Ali je povisitev proizvodne hale s 4,5 metra na 10 metrov obnova ali gradnja nove tovarne? Ali tovarna ne bi imela večjo perspektivo kje druge?«

Marija Pogačnik, LTH: »Nihče se ne vpraša, kaj povzroča dodatno obolenost otrok. Pri ureditvenem načrtu sem se zavzemala, da bi sanacija upoštevala vse, kar je mogoče, za čim čistejše okolje.«

Pater Stanko, Kapucinski samostan: »Sliši se, da bodo zaradi ceste do LTH podrali naše Plečnikovo stopnišče. Smo proti nadaljnemu uničevanju podobe mesta in zdravja ljudi.«

Zoran Thaler, republiški poslanec: »LTH Vincarji, Bandag, Klavnicna so vprašanja samospoštovanja Škofje Loke. Zanje, torej tudi za Vincarje, je treba postaviti visoko ceno.«

»Edina pametna možnost je iskati novo lokacijo, sicer bomo prisiljeni sprožiti ustavni spor. Po naših informacijah tega spora ne moremo izgubiti. Ne kaže se igrati z usodo delavcev. Z njo se igrajo tisti, ki niti zadnje leto niso iskali lokacije, ampak so se sprizaznili s sedanjo. Nova oblast naj resno razmisli, koliko velja delo ljudi, ki so pred leti kreirali politiko prostora, danes pa jo spet, ki so razlagali, da je nova industrijska cona Godešič, danes pa pravijo, da industrijske cone nimamo. Oblast bo morala počasi začeti prevzemati več odgovornosti nase in poskrbeti, da bodo strokovne službe znale pripravljati predloge za odločanje. Krajani ne bodo poiskali nove lokacije, predlagati mora stroka!«

Epilog

Vincencij Demšar, predsednik občinskega izvršnega sveta, je uvodoma dejal, da izvršni svet namerava predlagati ureditveni načrt LTH Vincarje v sprejem skupščini. Delni zbor krajanov je bil sklican predvsem kot pomembna, vodilo izvršnemu svetu za odločitev. Za kakšno odločitev, ko pa je že na dlan?!

Morda je takšna za trenutne gospodarske razmere res edina sprejemljiva, čeprav se z njo oddaljuje edinstvena priložnost, da se mesto odrese še zadnjih ostankov industrije, ki vanj ne sodi, in zaživi z višjo kvaliteto. O tem bodo kritično razslojale prihodnje generacije. Škoda je le, da na "bojnom polju" padata nedolžna, podjetje in kraj, ki sta dejansko žrtvi nedosledne, nespametne in neodgovorne občinske politike. Saj poznate: ministri odhajajo... H. Jelovčan

IZ PROJEKTNU POCETJE
IN UDOLJE V VAKEN DOMU

NOTRANJE POLITIČNI KOMENTAR

Svet norosti in bolečin

Najnovejša srbska vstaja na Hrvaškem je Jugoslavijo spet potisnila na prve strani svetovnega časopisa, nam, ki moramo živeti v tej čudni zdržbi še bolj čudnih narodov, pa je vila dodatno mero pesimizma pri upih, da nekonečne zaplete mogoče rešiti po pametni in predvsem miroljubni poti.

Srbji, ki so pred meseci Albancem na Kosovu dobesedno anuirali njihovo avtonomijo, sedaj enako zahtevajo zase in sicer na hrvaškem ozemlju. Ne le, da jo zahtevajo, pač pa so si jo že kar razglasili. S tem so priliči dodatnega olja na ogenj jugoslovenskega kriznega žarišča.

Ali gre za skrbno načrtovane scenarije? Ali pa je vso državo zajela vsespolna in brezgjava evforija, v kateri so pamet potisnili v najbolj temačen kot. Dejstvo je, da si trenutno stojita nasproti dva narodna, že do sedaj globoko obremenjena z zgodovinskimi nasprotji (ustaštvu - četništvo), v času sodobne Evrope in celo zavezništva med ZDA in Sovjetsko zvezo pa v to mednarodno "idlico" vnašata nove količine smodnika. Obnašanje Srbov je prav tako nevarno kot nore potese Sadama Huseina, ki začilno vrvo prižiga v svoji puščavi. V jugoslovenski puščavi pa so se druge igre. Do tako globokega sovrašta med Srbji in Hrvati je lahko prišlo samo zato, ker je bilo prebivalcem Jugoslavije po vojni dobesedno vsljeno geslo o "bratstvu in enotnosti", izražanje najbolj nedolžnih nacionalnih čustev pa so najstrožje kaznovalo. To, kar se je v notranjosti nabiralo več kot 40 let, je sedaj dobesedno izbruhnilo na dan.

Končno je jasno, da je bila idilika jugoslovanstva čisto nadradna utopia, ki je prinesla več škode kot koristi. Na srečo so nekateri ljudje to laži čutili že v času njenega največjega razcveta in se ji odločno uprlj. Slovencem so verjetno še znane polemike ob poskusu uvedbe skupnih programskih jeder, dovolj blizu je tudi proces proti četverici.

Zatiranje nacionalnosti in propagiranje razrednosti sta ena od glavnih vzrokov za sedanjega kriza v državi. Do nje je namreč lahko prišlo ravno zdaj, ko se je komunizem v vsem svetu pokazal kot ideologija, ki ne le da ne zmori rešiti družbenih protislovij, ampak celo rojeva nove. Z elito vladajočih nosilcev ideje, ki so se imeli za edine poklicane (in naj bi jim ravno zato tudi pripadali številni privilegi), je naša družba (kot vsi socialistični sistemi) razpadla na še globlike socialne razlike od tistih pred vojno. Delavski razred se nikoli ni vzdržil nad vladajočega. Celo obratno - sedaj je sam v želji po odrešitvi kapitalizem prikljal nazaj.

Razpad Jugoslavije se zato dogaja predvsem na liniji razredno-nacionalno, saj je nedvomno, da hoče sedanja srbska komunistična elita pridobljene privilegije ohraniti. In to za vsako ceno. Privilegije jim je prinesla revolucija, zato branijo tudi njo. Revolucije pa so bile od nekdaj nasilne, zato se tudi tokrat toliko žvenekata z orožjem. Na drugi strani se je v ljudstvu zbudil zatiranje nacionalnega čuta. Na Slovenskem in Hrvaškem se je to končalo z ustoličenjem vlad, ki nacionalno postavlja v ospredje, razredno pa ukinjata. V Srbiji pa so procesi še vedno zapleteni. Opozicija seveda lahko igra samo na nacionalno, saj na razredno prisega sedanja oblast. Z igro na nacionalno pa se seveda na najbolj nemoralnem način podziga neizvite strasti v prebivalstvu, ki je popolnoma izgubilo zdravo pamet. To je toliko bolj nerazumljivo, ker je ljudstvo očitno dovolj komunistične diktature. Toda srbska oblast z Miloševičem na čelu je še izredno močna in vplivna. Navezadne v populnosti obvladuje ključne medije, zgradila pa si je tudi učinkovit "podložniški" sistem. Opoziciji je s tem popolnoma onemogočila njen glas preko medijev, zato je ta toliko glasnejša preko ljudstva. V Knuju in drugih kriznih žariščih na Hrvaškem se ne odvija vojna med Srbji in Hrvati (lahko pa kot posledica vsak hip nastane), temveč kar vojna med Srbji samimi. Oziroma konkretnje - med sedanjim oblastjem in opozicijo. Ne smemo pozabiti, da se tudi v Srbiji navkljub vsem Miloševičevim manipulacijam vendarle približujejo nujnim demokratičnim spremembam. Današnji svet ni več svet komunizma, temveč demokracije. Če bi nahujskani ljudje to znali doumeti, potem rešitev problema le ne bi bila tako brezupna, kot se kaže sedaj.

Marko Jensterle

Odprto pismo IS RS in slovenski javnosti

Socialdemokratska stranka Slovenije, območni odbor Kranj ugotavlja, da je sprejetje Markovičevega zakona o družbenem kapitalu pomenilo tih legilizacijo divjega lastninjenja družbene lastnine.

Dopuščanje divjega lastninjenja družbene lastnine pomembni pristajanje na slabe ekonomske rezultate, ki jih prinaša lastnjenje z internimi delnicami naglo povečuje socialna nasprotija v podjetjih. Neracionalno in do delavcev nepravično je, da z izplačilom prevelikih osebnih dohodkov poslovodnih struktur v obliki internih delnic pravi tisti ljudje, ki so pripeljali slovensko gospodarstvo na rob bankrota, sedaj spreminjajo slovenska podjetja v svojo zasebno lastnino.

Zato socialdemokrati Kranja izražamo ogorčenje nad dejstvom, da ustavni zakon, ki bi ta vprašanja (in še mnoga druga) začasno razrešil, v Skupščini Republike Slovenije ni bil sprejet.

Socialdemokrati Kranja zahtevamo takojšnje sprejetje ustreznega zakona o zaščiti družbene lastnine, ki bo zagotovil stalni nadzor države nad procesom lastninjenja. Zakon mora trajno preprečiti divje lastninjenje družbenega kapitala in omogočiti odpravo že nastalih anomalij.

Za predsedstvo območnega odbora Socialdemokratske stranke v Kranju: dipl. ing. Branko Grims

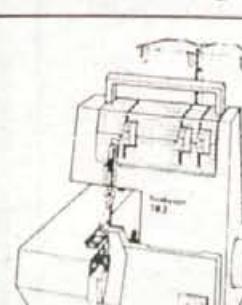
PFAFF STREICHER brother

PFAFF

HOBBY LOCK 783

neto ATS

5.817.-

NUDIMO VAM VSE
ŠIVALNE, PLETILNE IN
OWERLOCK STROJE
ZNAMKE PFAFF,
BROTHER, BABY LOCK,
JUKI, ELNA, BERNINA,
HUSQVARNA itd...

CELOVEC (CENTER)
10. OKTOBERSTR. 22
TEL.: 9943-463-513648

V nedeljo osrednja prireditve v Gozdu - Po različnih, predvsem športnih prireditvah, ki so že ves teden na programu v krajevnih skupnostih Križe, Pristava, Sebenje in Senično pod Kriško goro v tržiški občini, bo v nedeljo še osrednja prireditve letošnjega skupnega praznovanja. (Zaključna bo v torek, 9. oktobra, ko bo ob 15.30 v Seničnem deseto prvenstvo krosu). Proslava v spomin na požig vasi Gozd v krajevni skupnosti Križe pred 46 leti bo ob 11. uri pri zavetišču PD Križe pred Gozdom. V programu bodo nastopili šolarji, slavnostni govornik pa bo predsednik tržiške občinske skupščine Peter Smuk. Med uspehe in pridobitve v krajih pod Kriško goro sodi tudi urejena in v dobršrem delu tudi že asfaltirana cesta cesta v Gozd (na sliki). - A. Ž.

Delovni in prizadevni člani Fotokino kluba Radovljica

Radovljica - V Radovljici že 43 let uspešno deluje Fotokino klub, katerega člani so razstavljali tako v domači galeriji v pasaži radovljiske graščine, kot na gostovanjih po drugih krajih Slovenije in Jugoslavije in so za svoje fotografije prejeli že več priznanj in nagrad. Dolgoletni člani Edvard in Jaka Gnilšak, Ivan Pipan, Adi in Justi Fink, Jože Poljanc in Franc Jenstrle imajo prav govorovo največ zaslug, da klub, kljub prostorskim in drugim težavam še vedno uspešno deluje.

Radovljški fotoamaterji Jaka Gnilšak, Justi Fink, Ivan Pipan, Franc Ferjan, Mihael Polda, Edi Gnilšak, Janez Senica, Zdravko Lukan, Joži Lukan, Benjamin Vrankar, Matej Rupel, Tadej Rupel, Peter Čadež in Rok Razboršek trenutno razstavljajo v Dolikovem razstavnem salonu na Jesenicah, kjer je od 21. septembra do 10. oktobra na ogled 57 del.

V fotogaleriji Pasaža v Radovljici pa je od 14. septembra do 19. oktobra na ogled 29 fotografij na temo "Javorniški Rov danes", članov foto krožka OŠ Karavanških kurirjev NOB pod mentorstvom Andreja Malenška. Obe razstavi sta lep zgled medsebojnega sodelovanja med jeseniškimi in radovljiskimi fotoamaterji. ● J. Role

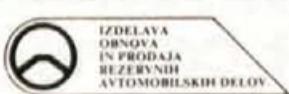

Takle paradajz, paradižnik ali kako se že reče tisti rdeči zelenjavni, ki je tako dobra "ukisana", raste, boste rekli, samo v paradižu, raju, nebesih ali kako se že reče tistem kraj, kjer je vsega dovolj. No, tokrat so nekaj pridelka od "zgor" poslali dol v Sredino vas pri Šenčurju na vrt Jožice Milošević. Vsem, ki letos niste imeli tako dobre "paradajzletine", priporočamo, da še pred novim letom napišete kaj prijaznega onim zgoraj, ali pa pojrite vprašat Jožico, kako vzgojiti take "dondeže". ● I. K., foto J. C.

SREDNJA ŠOLA GOSTINSKE, TURISTIČNE IN EKONOMSKE USMERITVE BLED
Prešernova 32
v sodelovanju z
DELAWSKO UNIVERZO TOMO BREJC KRANJ
Cesta Stanega Žagarja 1
organizira v Kranju

izobraževanje v oddelku za odrasle po programu GOSTINSKA DELA — smer KUHAR in NATAKAR (IV. stopnja zahtevnosti).

Pogoji za vpis v začetni letnik: dokončana osnovna šola. Prijave za vpis sprejemata Delavska univerza Tomo Brejc Kranj, Cesta Stanega Žagarja 1 do 15. oktobra 1990. Izobraževanje bo organizirano v Kranju, če se bo za program prijavilo najmanj 30 kandidatov.

IZDELAVA
OBNOVA
IN PRODAJA
REZERVNIH
AVTOMOBILSKIH DELOV

STANE PLESTENJAK

PRODAJA REZERVNIH AVTO DELOV Z 750, Z 126 P, JUGO,
Z 101, LADA
NOVO:
REZERVNI DELI ZA RENAULT 4, GOLF
SE PRIPOROČAMO!
DEL. ČAS OD 14. - 19. URE
SOBOTA OD 8. - 12. URE

Dve veliki akciji obeležujeta praznovanje pod Krvavcem

Avtobusna postaja in asfaltirana cesta

Že od minule sobote so v štirih krajevnih skupnostih pod Krvavcem različne prireditve ob skupnem praznovanju.

Cerkle, 5. oktobra - Tudi letos v krajevnih skupnostih pod Krvavcem - Cerkle, Poženik, Šenturška gora in Zalog - v spomin na 4. oktober 1944 in takratno akcijo drugega bataljona Šlanske brigade v Zalogu praznujejo z različnimi športnimi in drugimi prireditvami. Še posebno slovesno pa bo jutri in v nedeljo v Cerkljah in na Šenturški gori.

V Cerkljah bo jutri (v soboto) ob 19. uri v kinodvorani proslava s kulturnim programom in podelitvijo priznanj krajevne skupnosti, na Šenturški gori pa bodo v nedeljo ob 13.30 slovesno odprli in proslavili prek tri kilometre dolgo, urejeno in asfaltirano cesto Ravne - Šenturška gora - Poljane. Med nedeljskimi dogodki pa velja omeniti tudi ribiško tekmovanje RD Domžale, podoborba Psata ob 8. uri na ribniku v Lahovčah.

Ivan Mlakar, eden od treh podpredsednikov sveta krajevne skupnosti Cerkle in poslanec (Demos) v občinskem zboru krajevne skupnosti, je pred dnevi poudaril, da je z zadovoljstvom prevzel zaupano naložo na volitvah v skupščini in svetu krajevne skup-

nosti. "Menim, da se je v minulem mandatu pod vodstvom sedanjega predsednika sveta krajevne skupnosti Janeza Martinčiča veliko naredilo. Če pomislim samo na mrliske vežice. Veliko se je dolga leta glede njih govorilo, ugotavljalno, v minulem obdobju pa je potem želja širšega območja postala obveza v programu krajevne skupnosti in bila tudi uresničena. Na tak način naj bi tudi v novem mandatu uspešno uresničili vse tisto, kar smo si in si bomo še zastavili za naslednje srednjeročno obdobje. Kot poslanec v občinskem zboru se bom za to odločno zavzemal in sem tudi vedno pripravljen prisluhniti kramjanom."

Sicer pa Janez Martinčič, ki je bil ob zadnjih volitvah ponovno izbran za mandatar-

ja in predsednika novega sveta krajevne skupnosti (in je ob letosnjem občinskem prazniku dobil medaljo dela s srebrnim vencem), ugotavlja, da so z uresničevanjem za letos začrtanega programa dobro začeli. "Kot mandatar za sestavo novega vodstva sem za zdaj zadovoljen. Uresničujemo dolgoročno zastavljene cilje še iz prejšnjega mandatnega obdobja kar zadeva turizem, obrt, kmetijstvo... Naše

Ivan Mlakar

de tega meseca predloge kramjanov, kakšen naj bi bil novi srednjeročni program do leta 1995."

Predstavniki krajevne skupnosti Šenturška gora pa so pred dnevi in pred nedeljsko svečanostjo poudarili, da pomeni asfaltiranja cesta trejšči mejnik v zgodovini območja te krajevne skupnosti

Z novo avtobusno postajo bodo Cerkle dobiti urejeno središče...

usmeritve za naprej so še posebno jasne glede Krvavca in bodočega razvoja turizma pod njim(!). S strpnostjo in brez poudarjanja, kakšne barve je kdo, pač pa s pripravljenostjo za skupni napredek KS oziroma območja pod Krvavcem - za katerega menim, da ima vse možnosti, da se uveljavlja in organizira kot občina - bomo beležili tudi nadaljnji napredok. Zdaj smo pred obnovno avtobusne postaje. Spomladi bo gotova. Razčiščujemo stvari okrog nove telefonske akcije. Sicer pa pričakujem do sre- v kranjski občini. Prvi je bil približno leta 600, ko je bila zgrajena cerkev, drugi v začetku tega stoletja, ko je bila zgrajena šola, letos pa je to cesta. Ob pomoči bivše cestne komunalne skupnosti, Cestnega podjetja in občine ter z lastnim delom in prispevkom so jo naredili. Vmes so v minulih letih podobno urejali elektriko, vodovod, telefonijo... Tako krajevna skupnost Šenturška gora spet postaja kraj, iz katerega mladi ne odhajajo več množično

v kranjski občini. ● A. Žalar

V nedeljo bodo na Šenturški gori prostavili ureditev ceste...

V Zgornjih Bitnjah poplavljajo

Potok Štajna ne presahne več

Zgornje Bitnje - Po sledeh pisma, ki je pred dnevi prispelo v naše uredništvo, 'sva se s fotografijo odpravila v Zgornje Bitnje pri Kraju in se oglašila pri hiši s številko 248, kjer živijo Dolinarjevi. Probleme s potokom Štajna da imajo tamkajšnji stanovaleci, in res jih imajo, da le-te poplavljajo, česar posledice so vidne v kletnih prostorih njihovih hiš, da je na travniku za njihovo hišo nastala mlakuža, iz katere neprijetno zaudarja, pa mrčes, žabe... in še je bilo povedenega tistega popoldneva v Zgornjih Bitnjah.

"Ko smo pred šestnajstimi leti dograjevali našo hišo ni bilo niti močvirja, niti zamakanja v kleti, potok Štajna je "obratal" le ob večjem deževju, dan, dva zatem pa se je izsušil," sta pripovedovala zakonca Dolinar: "Potem so zgradili novi naselji Pot v Bitnje in Bantale v Stražišču. Potrebna je bila čistilna naprava, ki so jo zgradili ob cesti iz Stražišča v Zgornje Bitnje, "očiščeno" vodo iz nje pa so speljali v Štajno. Le-ta je tako dobila stalni vodotok, ki se

ob večjem deževju nenormalno poveča." Po kakšnem kilometru svoje poti se potok razlije po travniku, naraste za pol metra in preko ceste nadaljuje v garage in kletne prostore hiš v tamkajšnji soseski. Ko deževje minе, voda sicer odteče, a ne presahne, kot je to bilo nekoč. V kleti pri Dolinarjevih so domača vse stene vlažne, na več mestih pa odpada omek. Za njihovo hišo je na travniku nastala mlakuža z vsem, kar spada zraven: žabe, mrčes, močvirsko

rastlinje, smrad... Kmet le še s težavo pokosi preostali del travnika, korenine dreves v sadovnjaku pa so nagnete, in tako veje pridno "odpadajo".

Kdo jih bo rešil te nadloge, se sprašujejo stanovaleci ob Štajni? Že večkrat so poskušali pri pristojnih občinskih organih. Saj so prihajali ljudje na ogled, pa nič več kot to. Kapacite čistilne naprave so premajhne, res pa je, da bi odtok iz le-te lahko speljali v večjo Žabnico. Mogoče bi bilo dobro Štajno "spraviti v cevi". Dolinarjevi so se tokrat obrnili na kranjske Zelene in na vodjo Inšpekcijskih služb za Gorenjsko.

sko. "Obstajnčani" torej še niso obupali, saj upajo, da jih bo nekdo vendarle rešil poplav, se ne bo že našel denar za to, pravijo. Kakorkoli že, jesen ne traže več na vrata, je že tu, z njim ne trda tudi dež in... ● Igor Kavčič

Foto: Katja Premru

Po plin tudi v Senično

Poleg gostilne v Seničnem je že kakšen mesec možno pravzno plinsko jeklenko zamenjati za polno. Deset in petkilogramski jeklenke se dobijo takoj, manjše pa je moč pustiti in napolnjene prevzeti čez dan ali dva. Po želji organizirajo tudi obvezni pregled jeklen. Cene so enake kot v vseh enotah ljubljanske plinske, v Seničnem pa je tako kot v plinarnah moč dobiti tudi druge plinske pripomočke. Na voljo je celoten program Yaneski, ki ga izdeluje slovenski izseljenec v Argentini.

Lastnica Zdenka Kalan je hkrati odprla tudi Šparoček, majhno trgovino z živili. Domačinom bo zdaj prihranjena pot na Golnik ali v Križe, potrošnike od drugod pa bo privabil vsakodnevno (tudi ob nedeljah) svež kruh in pecivo iz pekarne Nutia z Orehek ter možnost telefonskega naročila blaga in dostave na razdalji do 20 kilometrov ob nakupu nad tisoč din. Cene oblikujejo, seveda pa bodo nižje kot v družbenih prodajalnah. Čez kakšen mesec bodo kupcem ponudili tudi osnovno in posebne vrste moke iz domačega mlina, ki bo cenejša od industrijske.

Menjava jeklenk in nakup v trgovini je možen vsak dan od 7. do 20. ure in od nedeljah od 8. do 11. ure. ● T. J.

Petek, 5. oktobra 1990

Zavod za usposabljanje invalidne mladine v Kamniku

Nismo invalidski geto

Kamniški zavod za invalidno mladino smo že večkrat obiskali, nazadnje lani, ko se je v njem z mošnjo denarja oglasil znani dobrotnik Kramberger. Tokratna priložnost za obisk pa so bili obnovljeni prostori, ki obetajo mladim invalidom višjo kvaliteto življenja.

Kamnik, 3. oktobra - Kamniški zavod ima že dolgoletno tradicijo, ki sega tja v leto 1947, na sedanjih lokacijih pa domuje že četrto stoletje. Ce je nekdaj nudil dom in šolanje obolelim za otroško paralizo in amputircem, dandanes šola zlasti tiste, ki jih je prizadela mišična distrofija ali cerebralna paraliza, pa tudi paraplegike na invalidskih vozičkih.

Letošnje šolsko leto je v zavodu 146 otrok, 82 v osnovni in 64 na srednji šoli. Dokaz, da se ne zapirajo kot invalidski geto, so tudi zunanjih učenc iz okolice, ki tu obiskujejo enega od programov srednjega izobraževanja. Tudi vsi invalidni srednješolci ne ostajajo med zavodskimi židovi, nudi jim pač domovanje, medtem ko obiskujejo bližnjo srednjo šolo Rudolfa Maistra ali študirajo v Ljubljani. Resa jih ni veliko, vendar jim to druženje z zdravimi vrstniki pomaga dojeti izkušnje iz vsakdanjega življenja, zato katero se pogosto prikrajšati. Ker mlade invalide skušajo privaditi na čembolj samostojno in kvalitetno življenje, ne pa držati v ponizju odvisnosti, so jih za novo šolsko leto obdarili z obnovljenimi internatskimi prostori, ki jim tovrstne pogoje brez dvoma nudijo.

elektrotehnik in za administrativno dejavnost, na peti pa upravne tehnike. Imamo tudi individualne skrajšane programe, kjer za delo na računalnikih usposabljamo predvsem dekleta, za katere sicer ni rednega skrajšanega programa. Učence pošiljamo na delovno prakso v tovarne bodisi v kraju, kjer so doma, bodisi v Kamniku. Veliko razumevanja kažejo zlasti Svilanit, Utok in kamniške srednje šole, medtem ko se nas ostale tovarne skoraj izogibajo ali pa zaradi arhitektonskih ovir za naše otroke v njih ni možnosti za opravljanje prakse. Podobna usoda jih čaka tudi pri kasnejši zaposlitvi. Še največ možnosti imajo štipendisti.

V zavodu je kajpada tudi osnovna šola z 82 živahnimi šolarji, ki se od vrstnikov razlikujejo samo po omejeni možnosti gibanja, hrupni in radoživi pa so prav takoj. Le peščica mladih v zavodu je intelektualno manj sposobna, zato pač ne nadaljujejo šolanja, temveč jih začasno zaposlijo v skupini delovnega usposabljanja.

Kot nam je povedala Anica Justinek, v zavodu domujejo otroci iz vse Slovenije in tudi iz Istre ter oddaljene Bosne, čeprav je slednjem bližji podoben zagrebški zavod. Našeli so nam tudi 13-letcev iz gorenjskih občin. Ko smo se z nekaj mladimi pogovarjali o tukajšnjem življenju, so se najbolj radostili spričo preurejenih prostorov, ki jim omogočajo več samostojnosti, intimnosti in vsega tistega, kar je za njihove zdrave vrstnike samo po sebi umeyno. ● D. Z. Žlebir, Foto: G. Šink

Anica Justinek, ravnateljica zavodske srednje šole, nam je napisala vrsto programov, v katerih se izobražujejo njihovi gojenci: »V skrajšanem programu šolamo za montažo električnih naprav, na četrti zahtevnostni stopnji

Veselje škofjeloških malčkov ob igrah in risanju

Zadovoljni otroci in starši

Škofja Loka, 3. oktobra - Teden otroka je letos nekaj posebnega tudi za škofjeloške malčke. Zveza društev prijateljev mladine občine Škofja Loka, jim je, ob sodelovanju loških vrtcev in zasebnikov, pripravila tri zanimive popoldneve.

Vzgojiteljice iz traškega vrtca so zaigrale igrico "Kdo je napravil Vitku srajčico", v restavraciji hotela pa se malčki vse dni lahko posladkajo s palačinkami, krofi, sadnimi kupami... Teden otroka

Otroštvo, ne miniaturni svet odraslih

Kranj, 3. oktobra - Ta teden so vse povsod v Sloveniji prireditve, namenjene otrokom. Zveza društev prijateljev mladine v Kranju pa se je odločila, da bo ta teden zgodil vrhunec otroških aktivnosti in prireditev odraslih v dobro otroka, sicer pa ga bodo raztegnili tja do konca leta. Več o tem FRANTI KRŽAN, sekretar kranjskih prijateljev mladine.

Nekako do srede oktobra naj bi se v okviru interesnih dejavnosti v šoli in ob šoli odvijala dogajanja na temo varnega in zdravega okolja za otroke, kakor veli geslo letosnjega tedna otroka. O tem bodo otroci risali, pisali, objavljali v šolskih glasilih, in se pripravljali, da o tematiki otrok sproščeno in iskreno spregovorijo tudi na javni tribuni. V Kranju bo le-ta 24. oktobra, v Ljubljani pa šele prve dni decembra, 16. oktobra bodo imeli priložnost spregovoriti tudi na ob-

Radenko Lazic iz Kranja: »Že osnovno šolo sem obiskoval v zavodu, zdaj sem v drugem letniku elektrotehnične šole, tako da mi teče že deseto leto zavodskega življenja. Prihodnje leto bom končal in upam, da bom dobil zaposlitev kje blizu doma, morda v Iskri.«

Marija Pogačnik iz Podbrezij: »Letos sem začela hoditi v upravno šolo, sicer pa sem v Kamniku od svojega enajstega leta. Temu življenju sem se kar privadila, na vozičku se večel prekam sama. Kako bo z mojo prihodnostjo, ne vem. Letos sem v Kranju zaprosila za štipendijo iz združenih sredstev, odgovora še nima. Sicer pa je za misel na zaposlitev še nekaj let časa.«

Midhet Uskić iz Prijedora: »V zavodu sem novince, sem pa sem prišel po rehabilitaciji v Soči. Ker imam v bližini tudi sorodnike in ker se vsaka dva tedna vračam domov, mi ni pretežko. Sicer pa sem tu našel družbo vrstnikov.«

Danijel Peterlin iz Novega mesta: »Družgo leto prebivam v zavodu in moram reči, da je v obnovljenih prostorih neprimerno bolje, kot je bilo. Tudi jaz sem prav sovolec na upravni šoli, razen učenja pa nam veliko časa vzame tudi fizioterapija, prosti čas pa si krojimo kot vsi drugi: z glasbo, televizijo, odhodi v mesto. Sam sicer v Kamniku ne zajaham pogosto, raje sem kar v zavodu, kjer se lahko sam vozim z vozičkom. Za v mesto navadno potrebujem spremjevalca.«

Sladjana Grdjan iz Kopra: »Maja bo deset let, kar živim v zavodu. Tu sem opravila vso osnovno šolo, zdaj pa se šolam za upravnega tehnika. V prostem času se ukvarjam z ročnimi deli, rada se udeležujem tudi koncertov v Ljubljani, kamor nas odpeljejo vzgojitelji, in raznih izletov. Zadnjih smo na Vršču srečali alpinista Toma Česna, ki nam je obljubil obisk, in predsednika vlade Peterleta, ki je Daniju dal svoj avtogram.«

da so prostori v hotelu Transturist pretesni, ravnateljica škofjeloških vrtcev pa je obljudila, da bodo Marka in Tačka v kratkem povabili tudi v vrtce. Tako bodo prišli na svoj račun tudi tisti, ki so morali iz ozadje poslušati za-

Za otroke so te dni pripravili ogromno krede, s katero so porisali okolico hotela Transturist, prav tako pa so se zabavali ob igri in glasbi.

Tako so v ponedeljek vzgojiteljice iz traškega vrtca Pedenjed zaigrale igrico "Kdo je sešil Vitku srajčico", v sredo pa sta prireditveni prostor pred škofjeloškim hotelom obiskala tudi Marko in Taček. Na obeh predstavah je bilo toliko otrok s starši, da so predstavili presenečeno ugotavljali,

nimivo predstavo.

Danes, v petek, 5. oktobra, pa otroke in odrasle čaka še eno prijetno popoldne. Škofjeloški trgovci in obrtniki otroške konfekcije namreč pripravljajo veliko modno revijo. Po 16. uri vabi pred hotel Transturist. ● V. Stanovnik

vendarle da na dnevni red ratificirajo konvencijo o pravicah otrok, ki jo je svetovna organizacija sprejela že pred letom dni. Niti uradnega prevoda, ki bi ji v naši državi dal primerno težo, še ni, zato so se pri reviji Otrok iz družina, da bodo oktobra kot prilog izdali neuradni prevod konvenzione.

V Sloveniji delamo, kot da bi bila konvencija o pravicah otrok že ratificirana, iz nje slednjič izhaja tudi geslo letosnjega tedna otroka Zdravo, varno, dobro, pravi Franci Kržan. »Geslo je izpisano tudi na priponkah, ki jih bomo to dni razdelili prvošolcem. Zanje bi radi pripravili nekaj posebnega, da bi se cutili enakovredne starejšim vrstnikom, da bi nekako vendarle občutili

Prispevek h gibanju za otrokove pravice pri nas

Psihološke pravice otroka

V tork je bila v Pionirski knjižnici v Ljubljani promocija zbornika Psihološke pravice otroka. Delo je nastajalo kot građivo 10. mednarodne šole sekcije za skupinsko dinamiko Društva psihologov Slovenije. Vsem avtorjem je skupno angažirano razmišljanje o položaju otroka v sodobnem svetu. Zbornik želi zbuditi zanimanje za vprašanja psiholoških pravic otroka v naši javnosti. Prispevki so nastajali v različnih okoliščinah, avtorji so tako slovenski psihologi kot tudi strokovnjaki iz drugih držav. Osvetljujejo različne dele problematike, vendar brez predhodnega dogovora, zato tudi ne celovito.

Knjigo je najprej predstavila Saša Vegri, nato pa so o njej, oziroma o tematiki nasilja nad otroki, govorili priznani slovenski psihologi in socialni delavci, navzoči so bili tudi nekateri avtorji člankov, med drugim Zoran Pavlovič, Vito Flaker, Mirjana Ule in Elzbieta Czyz, Poljakinja, ki v zborniku piše o zanemarjenih otrocih v družini zasvojencev z mamilami. Predstavila je delo poljskega Komiteja za zaščito pravic otroka, kjer se ukvarja z raziskavami družinskih konfliktov, ločitev, alkohola in drog, s težavami pri učenju in pomagajo težko prilagodljivim otrokom. Posredujejo v primerih ekonomskih, fizične in spolne zlorabe otrok in jim skušajo pomagati doma, v šolah in bolnišnicah. Zavzemajo se za šole brez tepeža, za vzgojo brez telesnega kaznovanja nasploh. Tudi v Sloveniji imajo ljudje, ki se zavzemajo za pravice otrok, podobne cilje. Pravice otrok niso nekaj naravnega, o njih se sproti dogovarjamo in tisti, ki se dogovarjajo, so spet odrasli. Udeleženci razprave ob predstavitvi knjige so opozorili, da se premalokrat vživimo v otroško psihi, da se prevečrat le sprašujemo o tem, čigav problem so trpinčeni otroci - problem določenih slojev, strokovnjakov ali vendarle nas vseh.

Zbornik, ki govori o zgodovini psiholoških pravic otroka, starševskem etičnem kodeksu in ideologiji kot prikritev nasilju nad mladino kot tudi o vzgoji brez udarcev, preprečevanju zlorabe otrok v Ljubljani in pravici do znanja, je lahko tudi praktični pripomoček strokovnjakom in laikom pri njihovem delu z otroki. ● M. A.

VESTI

Krvodajalske akcije oktobra in novembra

Rdeči križ Slovenije tudi oktobra in novembra vabi krvodajalce, naj darujejo kri za bolne in ponesrečene. Oktobra bodo krvodajalske akcije za 18 občin, med njimi tudi za Tržič. Tržički krvodajalci bodo lahko izkazali svojo humanost 16. in 17. oktobra. Novembra pa bodo krvodajalske akcije za 15 slovenskih občin. Kar šest dni so pri Rdečem križu namenili krvodajalcem iz radovaljske občine, ki bodo lahko darovali kri 13., 14., 15., 16., 19. in 20. novembra. Prijave kot vselej sprejemajo pri občinskih organizacijah RK, oziroma poverjeniki po tovarnah in krajevnih skupnostih.

Danes slovesno v domu v Smledniku

Smlednik, 5. oktobra - V Vzgojnem zavodu Frana Milčinskega v Smledniku bodo danes dopoldne ob 11. uri odprli nove objekte. Da je trenutek resnično slovesen, priča tudi udeležba gostov, slavnostni govornik pa bo sam predsednik Republike Slovenije Milan Kučan. V kulturnem programu bodo nastopili otroci iz zavoda in osnovne šole Simona Jenka iz Smlednika, člani KUD Ivan Novak Očka iz Tacna in plesalca akrobatskega plesa.

Kolesarski izlet za upokojence

Društvo upokojencev iz Škofje Loke vabi svoje člane, da se udeležijo zadnjega kolesarskega izleta v tem letu. Izlet bo v soboto, 13. oktobra, ob 9. uri, in sicer v dolino Ločnice. Če bo slab vreme, bo izlet naslednjo soboto, 20. oktobra. Organizatorji se bodo potrudili, da bo udeležencem izlet ostal v prijetjem spominu.

Ob sredah kegljanje za upokojence

Keglaška sekcija pri Društvu upokojencev Kranj obvešča vse upokojence, ki imajo veselje do rekreativnega kegljanja, da se pridružijo kegljačem na kegljišču kranjskega Triglava na Sejnišču 3. Za člane društva upokojencev sta ob sredah med 10. in 12. uro rezervirani dve kegljaški stezi. Podrobnejše informacije dajejo v pisarni društva na Tomšičevi 4, vsak ponedeljek, sreda in petek dopoldne.

Oktober - mesec boja proti sladkorni bolezni

Clovek je premagal številne bolezni in je na poti, da premagata vse, toda pod pogojem, da v tem boju sodelujemo vsi. To misel so zapisali ob mesecu boja proti sladkorni bolezni, za katero boluje vsak dvajseti prebivalec, nad 50 let starosti pa vsak deseti prebivalec Slovenije. Sladkorna bolezen je najpogosteša in najresnejša bolezen današnjega časa, bolniki pa ji skušajo kljubovati tudi z druženjem v socialno-humanitarnih organizacijah, ki posvečajo skrb članom, pa tudi svojcem. Ob oktobru, mesecu boja zoper bolezen, pozivajo sladkorne bolnike, naj postanejo člani društva v občinah, vse ostale pa, naj prispevajo denarna sredstva za boj proti sladkorni bolezni v sklad "Ljudje Merčut Merčun" (štvelka hrnilne knjižice: 5010-620-107-014-82710-37680-23) in s tem pomagajo številnim bolnikom pri zdravljenju v bolnišnicah.

Upokojenci v Istro

Društvo upokojencev Kranj vabi svoje člane v četrtek, 18. oktobra, na izlet v Istro z ogledom cerkve v Hrastovljah, obiskom Istrskih toplic in Motovuna. Odhod bo ob 7. uri zjutraj izpred kina Center Kranj, vrnili pa se bodo okoli 21.30. Cena izleta s kosilom znaša 200 dinarjev. Prijave sprejema društvo upokojencev vsak ponedeljek, sreda in petek dopoldne, in sicer do 15. oktobra.

PREJELI SMO

Slovenec s hrbitenico - sramota!?

Že lani sem s pismom predsedniku predsedstva SFR Jugoslavije dovolj nazorno povedal, da je nezaslišana sramota za narod, ki ne premore enega samega človeka, ki bi ga pred svetom brez pomislekov prezentiral s svojo materinščino! Predsedniku ni mar, koliko Slovencev doma in po svetu od sramu zaradi servilnosti in ritoliznosti svojega predsednika v predsedstvu federacije.

Država - ki nam je fasada, in jo kaemo pred svetom, v resnici ne predstavlja narodov, katerih govorica ni srbohrvaščina, saj vsi predsedniki govorijo srbohrvaško! Poživljajo se na ustavo, ki predpisuje enakopravno uporabo materinščine vsem narodnim predstavnikom v državi!

Za naše predstavnike pravila, kakršna veljajo za vse druge v svetu, niso dovolj. Navzen se delajo prepameti za vse druge okrog sebe, ker se za obrambo ali varstvo enakega med enakimi ne poslužujejo prevajalnih aparatur, torej vsi v slogu Pintarja, ki ga je za vse »neumne« sram, ker se teh aparatur poslužujejo.

Normalni kulturni ljudje po vsem svetu se za uradno komuniciranje poslužujejo prevajalskih aparatur. Tako delajo v Združenih narodih, na sedežu Evropske skupnosti, v EGS, na mednarodnih simpozijih in srečanjih, v združenju Alpe-Adria itn.

Veliki državniki se ne bahajo v javnosti s prevajalskimi pretrostmi! Ponosnem je znanje meč in ne sredstvo za beračenje in klečeplazenje, kakor delajo naši lakaji v vlogi narodnih predstnikov.

Na vseh mednarodnih srečanjih veleva protokol, da se za varovanje enakopravnosti vsak predstavnik poslužuje v javnosti samo svoje materinščine, oziroma govorice naroda, v čigri imenu nastopa! Le v intimnih srečanjih je dovoljena prilagodljivost, oziroma uporaba tistega jezika, ki ga slučajno oba protagonista obvladata! Nobena sramota pa ni, če takega jezika ne zna nobeden od navzočih! Tem manj, če se mora prilagoditi drugemu sam eden od njiju.

Da ne pride do manj ali več vrednostnega kompleksa, do občutka vvišenosti ali ponižnosti, se takata gesta v javnosti ne tolerira!

Zal je za tako videnje slovenska univerza premalo, ker se doktorji - Drnovšek, Škofo, Ude, Ribičič in inženirji - Pintar, Mařinc in še številni drugi akademiki tega ne zavedajo!

Veliki državniki so v svoji vvišenosti preveč zagledani vase, da bi se poskušali učiti še kakšnega tujega jezika. Sicer pa je res, da se v javnosti predstavijo le v svoji materinščini, tudi če znajo več jezikov. Tako počnejo tudi predstavniki manjših in majhnih narodov! Uporaba tujih jezikov je torej le praktična in koristna v mednarodnih stikih. Kot predstavnik naroda se v nobenem primeru ne bi smel spozabiti, da bi se ponikal pred drugimi in degradiral materinščino na neuporabno in neupoštevanu narečje.

Še toliko bolj žaljivo je tako poniranje pred sogovorniki, ki narod, ki ga predstavlja, prezirajo, kakor se dogaja pri naših sosedih in srbohrvaško govorečih narodih v Jugoslaviji.

Kakor je pobalinsko iskal izgovor za srbohrvaški govor na kongresu ZKJ Emil Pintar, je osmešil le sebe. Če pa zanika enakopravnost slovenščine v jugoslovanski zvezni državi predstavnik našega naroda v predstvu republike in v zvezni skupščini, kakor je storil Drnovšek, pa je poleg nesramnosti tudi obsojanja vreden akt, ki posega na z ustavo določene narodne pravice! Da se je pred skupščino v srbohrvaščini najprej opravičil, ker bo govoril v slovenščini. Po njegovem predstavi je pregreha v zvezni skupščini govoriti slovenščino? Potemtakem se pregreši vsakokrat, ko si drzne spregovoriti slovensko v zveznih institucijah? Kaze, da svojih narodnih pravic, deklariranih v zvezni ustavi sploh ne pozna! Tudi če bi narodne pravice ne bile napisane v zvezni ustavi, mu narodne pravice do materinščine nobeden ne more krativi. In kaj predstavlja predstavnik naroda v predstvu, če si take pravice ne upazeti?

Menda ni le talec na dvoru v dokaz podložnosti naroda, čigar ud je?

Kot predstavnik predstva je avtoriteta, ki zasluži in terja spoštovanje vseh državljanov, katerim je predsednik! Ne pa, da si svoje materinščine ne uporabi, ne da bi se čutil krivega pregreha!

Res je, da pravi pregovor: kdor z volkom živi, mora z njimi tuliti, toda človeka, ki v imenu naroda izkazuje ponižnost in lajkastvo v predstvu, ne rabi mo! Naš predstavnik se mora v zvezni počutiti enak med enakimi,

če ne, ga ni treba! Da pa bi se že kdo od vladnih mož pri nas v Sloveniji ali v federaciji opravičil, ker bo govoril v srbohrvaščini, še nismo doživeli in tudi ni pričakovati!

Manjvrednostni kompleks je pri nas masovna narodna bolezna! Duševna tesnoba duši številne ljudi v občevanju s tuji, predvsem tiste, ki se bojijo zame re ali bi se jim radi priliznil!

Seveda se svojega stanja sami ne zavedajo povsem.

Prav pride znanje tujega jezika, toda vselej povej naprej v slovenščini, da se legitimira in zvez, s kom se pogovarja! To velja tembolj tu, doma na Slovenskem! Tudi v Celovcu je doma na Slovenskem! Celovec, Gospa sveta, Karški grad, Karški polje so bili prestolnice Karnov-Karantancev - Karantanije, ležeče pod grebenom Karavank, ki so ležale v sredini Karnije. Središče južne Karnije se je imenoval Karn. V izgovorjavi deželjanov se je ogladil v Kran... To je že druga tema in o tem drugič!

Če pretehtamo slovenske politike in njihovo obnašanje, pride mo tudi do zaključka, zakaj ima slovenščina tako majhno ceno celo pri slovenskih ljudeh.

V srednjem veku je bila ljudska govorica tlačanov. Od upora Ljudevitova Posavskega bavarskega dvora so upravne kneževine na Karnskem - Karantskem dobine upravne grofije, ki jih je pooblaščal bavarski dvor. Ti grofje so govorili nemško. Šele v drugi in tretji generaciji so se toliko ponašili, da so s podložniki in svobodnjaki govorili po karško-karantsko! Toda učitelji, ki so opisovali grajske otroke so poučevali nemščino. S časom so se izobraževali na gradovih in v samostanah tudi otroci svobodnjakov in tlačanov. Otroci, ki so bili odprte glave, so šli naprej v nemške ali laške šole. Torej so tudi šolani tlačanski in svobodnjaki otroci, koi ugledni učeni ljudje svojo učenost znali le v tujem jeziku. Javno so začeli učiti slovenščino šele v času Marije Terezije v 17. stoletju, in še to najprej samo v nemškem učnem jeziku. Vendar so po samostanah poskušali opismenti ljudi in jih učiti slovenske že tudi v Trubarjevem času. Trubar ni bil prvi, ki je opisoval našo karško (Karni) so bili najsteviljnje pleme Vindov-Venetov, naših prednikov) kranjsko govorico, toda do takrat najtemeljitejši! V mozaiku naših slovničarjev je vrsta mož, ki so se skozi obdobje srednjega veka v nepriznanih razmerah mujali za kultiviranje ljudske govorice.

Res je, da pravi pregovor: kdor z volkom živi, mora z njimi tuliti, toda človeka, ki v imenu naroda izkazuje ponižnost in lajkastvo v predstvu, ne rabi mo! Naš predstavnik se mora v zvezni počutiti enak med enakimi, da pa bo dal okrajni ljudski odbor Kranj iz svojega investicijskega sklada, kar je bilo spočetka, čeprav ne povsem določeno, tudi objavljen. Po več razpravah so potem z raznimi izgovori in razlagami dodelitev kredita zavrnili. In tako tudi iz tega ni bilo nič.

Projektant, ki je izdelal investicijski elaborat, pa ga je kasneje uporabil pri sestavi proizvodnega programa za tovarno »Alpos« v Šentjurju pri Celju, kjer so s pridom uresničili vrsto njegovih zamisli.

Brez večjih zapletov pa nam je kasneje uspelo v Poljanah ustanoviti obrat industrijskega podjetja »Motor« iz Škofje Loke. Kakor je znano, se je to podjetje kasneje razvilo v Loške tovarne hladilnikov, v katerih sestava spada tudi obrat v Poljanah. V tem obratu že od ustanovitve izdelujejo razne elektromotorje oziroma elektrostroje. Ustanovitev obrata v Poljanah je omogočilo veliko razumevanje in sodelovanje tedanjega vodstva občinskega LO Škofje Loka ter vodstva industrijskega podjetja »Motor«, ki je iz svojega osrednjega obrata v Vincarjah preneslo del proizvodnje elektromotorjev v novi obrat v Poljanah.

Za ustanovitev obrata je bil uporabljen velik nedokončan zadružni dom v Poljanah, katerega lastnik je bila Kmetijska zadružna družba Poljane. Velike v surovem stanju in pod streho zagrejene stavbe zadružna ni uspela dokončati in usposobiti za predvidene namene, ker ni imela za to potrebnih velikih finančnih sredstev. Tako je v surovem stanju zgrajena stavba stala neizkorističena več let. Za njeno dograditev in uporabo smo iskali razne možne rešitve, med drugim tudi v ponudbi Ljubljanskim mlekarnam, da bi v delu stavbe uredile svoj mlekarski obrat, oziroma za začetek posnemalno postajo. Hitro pa smo uvideli, da to ne bi bila prava rešitev, še zlasti ne zato, ker je v bližnji Škofje Loka že dolga leta

slovenskimi učnimi knjigami opremil Valentin Vodnik, ji pa ponovni avstrijski upravi po odhodu Francozov niso mogli več spodrežati korenin!

Ko za uveljavitev in razširitev slovenske šole še ni bil dokončan boj, je na obzorju zatemnil luč razstavljenstva nov oblok, ki je slovenski govorici naredil izjemno škodo. Ta temna gmota je bila ilirizem. Ilirizem si je zastavil nalog, da bi v vseh slovenskih šolah poučevali le v hrvaščini, da bi vsi slovenski pesniki in pisatelji svoja dela obelodaniali le v hrvaščini, ker bi se s številnejšim hrvaskim ljudstvom lažje zoperstavili prodiroči nemščino!

Med slovenskimi literati je ilirizem naredil ogromno škodo in jih razcepil. Da bi ilirizem ne izgledal tuj zvarek, se govorica ni imenovala hrvaščina, kar je dejansko bila, ampak ilirščina. Ime ilirščina pa je govorica ljudstva, ki naj bi bili naši domnevni predniki. Ta domneva pa je zmota, ker je med naše prednike Vidne-Venete prodrl le kulturni vpliv ljudstva, ki se je Italije naselil na južni del vzhodne jadranske obale. (Pod ilirskim kulturnim vplivom so Veneti začeli opuščati pokopavanje v žarnih grobovih. Veneti-Vindi so bili nosilci kulture žarnih grobišč v 2. tisočletju pred našim štetjem). Ilirski kulturni vpliv pa se je v čas 7.-8. stoletja pr. Kr., to je v času kimerijskega vdora v Evropo ali še nekaj pozneje.

Po paro ilirščine so nekateri slovenski literati začeli pisati svoja dela v hrvaščini (Vraz), drugi so se omejili le na zamenjavo slovenskih besed germanškega izvora s hrvaškimi. Ta stoppek - zamenjava slovenskih besed s hrvaškimi, pa se je zavrel v celotno literarno dejavnost od druge polovice 19. stoletja, do današnjih dni. V povojnem obdobju je pohravljene slovenščine vzelja v svojo osnovno dejavnost Slovenska akademija znanosti in umetnosti s serijo slovenskih pravopisov. Prvega pred njimi je naredil že profesor Franc Levec 1912 leta za slovenske šole pod avstrijsko krono! On je bil namreč na položaju, kjer je svojo »ilirsko« predanost najbolj kvarko za slovenščino spremenil v mesi in kri.

Znano je, da je slovenščina konglomerat besed iz ljudstev, ki stoji na naši Vindovski - Venetski - Karški - Kranski - slavinski - slovenski prostor prihajali za avtohotonimi Vindi. Vsako od številnih niznih in gotovo še kakšnih neznanih ljudstev je pri nas pustilo del svojih ljudi, ki so danes praviloma slovenska govorica, kultura, šega, navada, beseda, ne glede, od kod in od koga smo jo

pred tisočletji in stoletji spontano prevzeli!

Načrtno spreminjanje našo podelovane kulture in govorice je potujevanje! To pa se je začelo z nastopom državnih sol. Z ustanavljanjem nemških sol še pred devetnajstimi stoletjem, je v naših izobraženih ljudeh naredilo paniko, ko niso več zaupali v obstanek in rast slovenskega naroda, ce se ljudje ne bodo učili v slovenskih šolah. Zato so se sprlo svoje majhnosti, v začetku 19. stoletja nekateri začeli prištevali s Hrvati, da bi svojo (možgansko) majhnost pomnožili in se za ceno svojega jezika bojevali proti ponemčevanju v imenu ilirizma (beri Hrvatov).

Pomnite, dragi rojaki, da so besede, govorica, kultura, šega, navada, vse kar nas okarakterizira za Slovence - naša slovenska bit! Trditisočletna dedičina

tega ljudstva je povsem naša Slovenska! Nikakor pa ne samo slovenska! Praviloma je naš narod starejši, kakor spoznanje, da je naša govorica slovenska, ker so ljudstva, ki so se identificirala kot Sloveni in Anti, 1500 let pozneje prišla na prizorišče Evrope. V naš čas se je zasegovali v evropskih prebivalcev le Balti in Grki. Unetiška kultura, katere nosilci so bili Veneti, je razpoznavna 1500 let pred Kristusom. Vindi so bili tudi nosilci govorice, ki je 2000 let pozneje, v začetku srednjega veka bila imenovana slovensko-slavinsko-sklavinska.

Ceprapo pismo zadeva predvsem nekatere nepravilnosti v zadnjih dogodkih, je obravnavana namenjena vsem narodnim predstavnikom v vseh institucijah, ki in imenu naroda kontaktajo po Jugoslaviji, Evropi in svetu sploh!

Jože Kalan

INFORMACIJA ZA JAVNOST

LJUBLJANSKA BANKA - GORENSKA BANKA d.d., KRAJN NUDI SVOJIM VARČEVCIM IN POSLOVNIM PARTNERJEM OB OKTOBRU - MESECU VARČEVANJA

- nižje obresti na kredite
- višje obresti za varčevanje
- kredite za pospeševanje prodaje investicijske opreme

Banka je s 1. 10. 1990 znižala obrestne mere na področju kreditiranja gospodarstva, negospodarstva in občanov, tako da so obrestne mere:

- na kredite za tekoče in investicijsko poslovanje nižje za 3 do 7 odstotnih točk
- na kredite za stanovanjsko-komunalno dejavnost nižje za 1 do 4 odstotne točke
- na kredite občanom nižje za 2 do 3 odstotne točke. Nova višina obrestnih mer je

 - na kredite občanom, ki upravljajo gospodarsko dejavnost na kratkoročnem področju 39 %, na dolgoročnem področju 41 %
 - na kredite občanom za ostale namene na kratkoročnem področju 36 % in na dolgoročnem področju 38 %
 - za dovoljeni negativni saldo na tekočih računih 36 %

Prav tako s 1. 10. 1990 pa je banka znižala obrestne mere na nenehensko vezana dinarska sredstva občanov in sicer diferencirano v razponu do 10 odstotnih točk za isto obdobje vezave glede na višino vezanih sredstev.

Nenamensko vezana sredstva	do 10.000	nad 10.000 do 50.000	nad 50.000 do 100.000	nad 100.000
nad 3 mesece	13 %	15 %	20 %	23 %
nad 6 mesecev	14 %	16 %	21 %	24 %
nad 12 mesecev	16 %	18 %	23 %	26 %
nad 24 mesecev	18 %	20 %	24 %	27 %
nad 36 mesecev	20 %	22 %	25 %	28 %

Če se deposit, vezan nad 3 mesece, na željo občana razveže, se obrestuje po naslednjih letnih obrestnih merah:

	do 10.000	nad 10.000 do 50.000	nad 50.000 do 100.000	nad 100.000

<tbl_r cells="5"

Kranjska alternativna gledališka scena

ZNOVA NA ODER

Kranj - Gledališče čez cesto ostaja v slovenskem merilu edino neprofesionalno alternativno gledališče. Prav zato bo tudi v novi sezoni delo tega gledališča in tudi Teatra ante portas deležno posebne pozornosti tako občinstva kot poklicnih spremljalcev gledališkega utrija.

Kranjska alternativna gledališka scena živi še naprej. Sicer ostaja kot kaže še naprej lokacijsko razdeljena na levi in desni breg Save, kar pa prvrženec in tudi ustvarjalcev tega gledališča niti najmanj ne moti. Morda bo kot rahla motnja sicer delovalo to, da se je Gledališče čez cesto naenkrat znašlo brez dvorane in torej brez možnosti začetka gledališke sezone. Dvorana Delavskega doma je namreč oddana drugim uporabnikom, gledališčniki pa se morajo zato zdaj ozirati po novih prostorih, za katere bo, vsaj tako je bilo vse doslej, najemnino poravnava kranjska ZKO. Prostora je sicer v kranjski občini kar nekaj, sicer ne v mestu, pač pa v kulturnih domovih tik ob mestu in tudi daje. Toda alternativna scena, ki je v Kranju "vžgala" s Plešasto pevko pred osmimi leti in si že s prvo predstavo pridobila svoje občinstvo, je z leti postala tako močna, da ji bo občinstvo prav gotovo sledilo ne samo v dvorano na Primskovo, ki naj bi poslej nudila gostoljubje Gledališča čez cesto, ampak še kam daje.

Sicer pa se igralska skupina pripravlja na novo sezono iz posojenim režiserjem. Jaša Jannik, ki je prav zdaj postavil Hišnika v Prešernovem gledališču, je pristal, da z ekipo Gledališča čez cesto v tej sezoni naštudira krstno uprizeritev novitete Barska mušica (Barfly) ameriškega dramatika Bu-

Predstava minule sezone Mars Iztoka Alidiča v postaviti Gledališče čez cesto je izvenela kot ena najzanimivejših postavitev alternativne gledališke scene pri nas. - Foto: Simon Ursič

kowskega; nekateri se bodo morda spomnili njegove filmske verzije. Igralska skupina se bo na prvih vajah začela zbirati konec novembra, premiero pa načrtujejo marca prihodnje leta. "Vozni red" je torej popolnoma enak, kot je bil v prejšnji sezoni, je povedal Iztok Alidič, ki v tem gledališču skrbi za program. Izkazalo se je namreč, da je program, ki ga je Gledališče čez cesto vzdrževalo prejšnja leta - po tri ali celo štiri premiere, nakopali pa so si

pri tem še kakih 140 ponovitev uspešnic. Zato zadnje čase pravljajo le po en gledališki projekt na sezono, s katerim pa - če vzamemo samo zadnjo sezono z Alidičevu futuristično dramo Mars prav tako odmevajo na slovenski alternativni sceni; in seveda tudi še kje druge, saj je Mars obletel že kar nekaj festivalov doma.

Konec tega meseca bo TV Slovenija posnela Mars Iztoka Alidiča. Predstavo bodo "gccejevci" ponovili tudi v sredo, 10. oktobra.

ob 20. uri v dvorani Kulturnega doma na Primskovem.

Drugi del kranjske gledališke alternativne scene - Teater ante portas pa začenja letosno sezono z multimedialnim projektom Prasket Jelke Zalec. Prihodnji ponedeljek se bo v Stražišču zbrala gledališka skupina, ki je po novem večja za dva nova člana in sicer mlada igralca Jureta Franka iz Škofje Loke in Igorja Korošca iz Kranja. Lotili se bodo študija predstave, v kateri je avtorica združila v enakovrednih odmerkih svetlobne, zvočne, plesne in govorne elemente. Kot je povedal režiser predstave Iztok Alidič, gre za predstavo, v kateri se prepletajo štiri dogodki, ki jih interpretirajo štiri "neobstoječe" osebe, obstajajo le njihovi podnazačaji. Vsekakor je pričakovati studijski eksperimentalni gledališki projekt, ki bo učinkoval povsem drugače kot klasična predstava, se razume.

Za to bo poskrbela poleg osmih igralcev koreografinja Helena Arh, scena in kostumi pa bodo delo Borisa Benčiča. Premiero je pričakovati decembra, najverjetnejne okoli božiča. Še prej pa bo Teater ante portas odpotoval v poljske Katowice na mednarodni festival, za katerega je ZKO Slovenije predlagala njihovo predstavo Norec in nuna Stanisława Ignacyja Witkiewicza. ● Lea Mencinger

Filmsko gledališče

KOPICA FILMOV V "ŠPICI"

Kranj - Ta teden se začenja sezona tudi za filmsko gledališče. Prva predstava jesenskega ciklusa devetih filmov bo že danes, v petek, v kinu Tržič, s ponedeljkom se vključuje tudi kino Sora iz Škofje Loke, ob torkih bo spored potekal v kinu Duplica, ob sredah v kinu Zelezar na Jesenicah, ob četrtekih in petkih pa bodo predstave v kranjskem kinu Center. Šop novih, svežih filmov vsebuje tudi nekatere nagnjene filme, med drugim tudi Šoferja gospodične Daisy ovenčan s kar štirimi letosnjimi oskarji.

Jesenki filmski abonma v gorenjskih kinematografih uvaja ameriška vojna drama Žrtve vojne pod režijskim taktirko Briana De Palme, znanega tudi po filmih Striptiz smrti, Bratoginie, Nedotakljivi in drugih. V ameriško vietnamsko travmo se je vključil s filmom, ki ima ob vojaškem dramskem zapletu vse značilnosti de Palmove specialnosti - thrillerja.

Naključni potnik je ameriška melodrama, ki ji poleg vsega drugega gledljivost zagotavlja igralca, kot sta William Hurt in Kathleen Turner, da ne

omenjamamo še z oskarjem nagrjen stransko vlogo igralke Geeni Davis. Tudi o letošnji uspešni Čedno dekle z omamnim Richardom Gereom (Oficer in gentleman) ter živahnemu Julio Roberts kot sodobnemu protagonistu iz Pigmalliona ne gre kaj dosti izgubljati besed: uspešni poslovnež in čedna prostitutka, ja, to je pač treba videti.

Za ljubitelje morja in še posebej prostega potapljanja bo slika v francoskem pustolovskem filmu Velika modrina nekaj posebnega. Film so lani

vrteli v Franciji in povsod po Evropi z odmevnim uspehom - gre za film z dušo. Tudi avstraljski thriller Nevarno more ima opravka - z morjem in dramo dveh zakoncev, ki v iskanju mire po hudi nesreči tam najdetata vse kaj drugega kot mir.

Ameriška komedija - drama Šofer gospodične Daisy je, kot že rečeno, ovenčan z oskar-

ji in drugimi nagradami; tema filma je odnos med belci in črnici povedan skozi zgodbo gospodične Daisy in njenega zvestega črnskega Šoferja. Ameriški Hidden ima celo vrsto oznak: zlastveno fantastični akcijski thriller. Za dobre žive in za vse, ki radi družijo kriminalko s fantastiko. In za konec še ameriška komedija Starši in otroci.

Kranj - Zemlja s svojimi barvnimi odtenki kljub navidezni grobosti izraža vso topilino in plastičnost tega elementa, ki je lahko tudi slikarski material. Zanj se je odločil slikar samorastnik Milan Lampe iz Ljubljane, ki te dni razstavlja v hotelu Creina. - Foto: Gorazd Sinik

Poezija se ne da

SREČANJE

SLOVENSKIH PESNIKOV

Kranj - Vsakoletno srečanje slovenskih pesnikov v kadijnici Prešernovega gledališča - kljub poprejšnjim slabim obetom - vendarle bo.

Že je kazalo, da letos tradicionalnega srečanja slovenskih pesnikov v Kranju ne bo. Pridretev, ki je vrsto let sledila Tednu drame v spomladanskem času, je bila zadnji dve leti prestavljena na jesen. Tudi letos je bila najprej napovedana, nato pa že odpovedana. Vmes so namreč priletele restrikeje v kulturi, ki tudi takim že tradicionalnim pridreditvam spodreže finančne temelje. To je še posebej pomembno, ker so na tem srečanju vedno podelili tudi Jenkovo nagrado za najboljšo pesniško zbirko - v izboru žirije. Ko so poleti v Prešernovem gledališču Kranj, ki je bil vse doslej v vlogi organizatorja srečanja, zvedeli za zaprte finančne pipe republiškega komiteja za kulturo, so v gledališčem listu objavili, da pridretev ne bo.

Zdaj pa so se stvari znova obrnile. Vendar pa se ni omehoval republiški komite za kulturo, pač pa so na sestanku upravnega odbora Društva slovenskih pisateljev sklenili, da pač srečanje slovenskih pisateljev bo torej v ponedeljek, 22. oktobra, v kranjskem Prešernovem gledališču. Pesniki bodo razpravljali na izbrano temo Poezija in tišina, za katero je uvodne teze pripravil Janez Strehovec. ● L. M.

PREDSTAVE V PREŠERNOVEM GLEDALIŠČU

Kranj - V Prešernovem gledališču bodo danes, v petek, 5. oktobra, ob 19.30 uprizorili Harolda Pinterja HIŠNIK - za abonma petek I in izven. Jutri, v soboto, bodo predstavo ponovili za abonma sobota II. in izven.

KULTURNI KOLEDAR

KRANJ - V galeriji Prešernove hiše razstavlja avstrijski slikar Joe Sagdberger.

V salonu okvirjev Gabi razstavlja Zlata in Jože Volarič. V vi-

noteki hotela Čreina razstavlja slike Milan Lampe.

JESENICE - V razstavnem salonu Dolik je na ogled razstava fotografij članov Foto kino kluba Radovljica.

VRBA - Prešernova rojstva hiša je odprta vsak dan, razen nedeljka, od 9. do 16. ure. Skupine se lahko naročijo po tel. (064) 802 - 092.

DOSLOVČE - Finžgarjeva hiša je odprta vsak dan, razen sobote, od 8.30 do 15. ure, ob nedeljah od 12. do 16. ure. Telefon: 802 - 168.

BREZNICA - ŽIROVNICA - Jutri, v soboto, ob 19. uri bo v kulturnem domu pevski koncert, na katerem bosta nastopila mešani pevski zbor Wafios iz Reutlingen in mešani pevski zbor Svobode Breznica - Žirovnica.

RADOVLJICA - V fotogaleriji Pasaža radovljiske graščine je na ogled razstava fotografij na temo Javorniški Rovt danes; razstavlja foto krožek OŠ Karavanških kurirjev NOB Koroška Bela.

V prostorih Ljubljanske banke razstavlja Jože Horvat. V avli radovljiske občine razstavlja slike Jože Smolej iz Radovljice.

SKOFJA LOKA - V galeriji Loškega gradu je na ogled razstava slik Antonia Dolenca in leseni plastik Staneta Jarma.

Zbirke Loškega muzeja so odprte vsak dan, razen ponedeljka, od 9. do 17. ure. V okroglem stolpu predvajajo video kasete o muzejskih zbirkah.

TRŽIČ - Danes, v petek, ob 18. uri bodo v Kurnikovi hiši odprli razstavo slik dr. Ivanke Bosanač iz Zagreba. Otvoritev bodo popestrile podoknice MPZ Društva upokojencev Tržič.

V Paviljonu NOB razstavlja akad. slikarka Suzanne Kiraly - Moss in akad. kipar Ferenc Kiraly iz Lendave.

DOMŽALE - V Likovnem razstavišču Domžale je na ogled izbor likovnih del Mihe Maleša iz Maleševe galerije v Kamniku.

VEČER Z NEŽO MAURER

Škofja Loka - Danes, v petek, ob 19.30 bo na Loškem odru preditev posvečena 60-letnici Neže Maurer ter izidu njene nove pesniške zbirke z naslovom Kadar ljubimo. O poeziji Neže Maurer bosta govorila Branko Hofman in dr. Denis Poniz. Na pridržiti, ki jo organizira ZKO Škofje Loke, zamislila pa sta si jo Janez Dolinar in Marko Črtalič, bodo poezijo Neže Maurer brali Alenka Bole - Vrabec, Marija Lebar, Marko Črtalič in Janez Dolinar. Sodelujejo še - s plesom Alenka Hain, z glasbo pa kitaristi Glasbene šole Škofja Loka: Kozma Ahačič, Matej Bertoncelj in Tadej Pintar.

KONCERT BELGIJSKEGA PIANISTA

Kranj - Danes, v petek, ob 19. uri se bo v dvorani Glasbene šole s klavirskim recitalom belgijskega pianista Aquilesa Delle-Vigne pričela letošnja koncertna sezona. Kranjskemu glasbenemu občinstvu se obeta priložnost, da spozna umetnika svetovnega razreda, ki redno gostuje in snema v deželah Evrope, obeh Amerik in na Japonskem. Je dobitnik mnogih mednarodnih nagrad.

Za nastop v Kranju je umetnik izbral dela F. Chopina in F. Schuberta.

RAZSTAVA DESSA

Ljubljana - V Likovnem razstavišču Rihard Jakopič je odprta tretja pregledna razstava članov Trajne delovne skupnosti samostojnih kulturnih delavcev - arhitektov DESSA.

Gre za tretjo pregledno razstavo v zadnjih nekaj letih, na kateri 125 članov predstavlja delovanje zadnjih let. Prva razstava DESSA je bila junija 1985 v Galeriji Egnarja, druga pa maj 1987 prav tam. Arhitekturna galerija na Židovski stezi 4 je seveda za tako veliko razstavo premajhna, zato tudi selitev v razstavišče Riharda Jakopiča. Z razstavo, ki pomeni prikaz odgovornosti te vrste kulturne produkcije do javnosti, arhitekti opozarjajo na prizadevanja k boljši arhitekturi. Zato razstava ni zanimiva le za strokovnjake, pač pa tudi za laike. Razstavo pa bo ocenila tudi skupina strokovnih kritikov in pripravila ožji izbor avtorjev za manjšo potujočo razstavo.

SPOMINSKA RAZSTAVA SLIK MIRKA POLAJNARJA

Železniki - V Iskri Železniki je bila konec preteklega meseca odprta spominska razstava slik Mirka Polajnarja, ki je umrl aprila letos.

Prav nenevadno je, da Mirko Polajnar za življjenja ni imel samostojne slikarske razstave, pač pa njegovo ime najdemo le pri skupinskih razstavah. Razstava, ki je obenem posvečena njegovemu spominu in pregledu njegove ustvarjalne poti na slikarskem področju, je torej obenem tudi prva samostojna razstava.

Nepojmljivo pa je tudi, da je celo pri skupinskih razstavah ostajal vedno nekoliko v ozadju, bil omenjen le z imenom in morda z naslovom slike, ki jo je razstavil. V peti številki glasila Iskra iz leta 1989 pa je zapisano: "Vladimir Polajnar se v zadnjem času ukvarja predvsem s pastelom in ga skuša obvladati do tiste mere populnosti, ki ga je v slovensko umetnost prinesel Božidar Jakac. Dosegel je že tisto značilno mehko, kakovito tehniko zahteva, vendar jo prekinja z risbo, da so mehki pastelni preliv ujeti v risarsko konstrukcijo, s katero poudarja kompozicijo krajine."

Ostro risbo je brusil s sprehodi po livadah in gozdovih, prej kot gozdar, pozneje kot lovec, saj je sam zapisal v svojem življenspisu, da je imel izredno veselje do narave in karok je dozivjal, takšno je podajal v svojih slikah. Mirko Polajnar je imel prirojen dar opazovanja predvsem za krajino. Včasih se je v svojih slikah lotil tudi lovske motivike in tudi drugih tem, toda v slikarstvu ga je zanimala predvsem krajina. Večkrat se je odločal med risarskim in barvnim načinom predstavljanja videnega v naravi. Tako je enkrat črta zmagač nad barvo, drugič je barvno občutje prevzelo vodilno vlogo, dokler ni obojega združil v svojem slikarskem rokopisu in stopil na stezico ob široki cesti umetnostnega valovanja. ● Andrej Pavlovec

TV SPORED

PETEK

5. oktobra

- 9.00 TV mozaik
9.00 Kljukčeve dogodivščine
9.25 Slovenija, dokumentarna oddaja
9.50 Afera prisluskanja, dokumentarna oddaja
10.20 O. Osetinski - L. Nehoršev: Mihajlo Lomonosov, sovjetska nadaljevanka
14.25 Video strani
14.35 Žarišče, ponovitev
15.05 Slovenija: Poletje, dokumentarna oddaja
15.35 Sova, ponovitev
17.00 TV dnevnik
17.05 TV mozaik
18.10 Spored za otroke in mlade
19.05 Risanka
19.30 TV dnevnik
19.55 Vreme
19.59 Zrcalo tedna
20.20 Nebu naproti, ameriška dokumentarna serija
21.20 Zakon v Los Angelesu, ameriška nadaljevanka
22.10 TV dnevnik
22.30 Festival narečnih popevk Maribor '90
23.30 Sova
Družinske vezi, ameriška nadaljevanka
Ciklus filmov Johna Frankenheimerja: Zgodba neke ljubezni, francoski film
1.45 Video strani

2. program TV Slovenija

- 17.30 Regionalni programi TV Slovenija
19.00 Videomeh v Ameriki, ponovitev 2. oddaje
19.30 TV dnevnik
20.00 Žarišče
20.30 Oči kritike
21.10 Veliki dirigenti: Lovro Mačič
22.45 Skupščinska kronika
23.15 Satelitski programi - poskusni prenos

1. program HTV

- 9.15 Poročila
9.20 TV koledar
9.30 Kapetan Grom in vojni prihodnosti, ameriška znanstvenofantastična nadaljevanka
10.00 Šolski program »Edukon«: Knjižnice, kontaktna oddaja
12.00 Poročila
12.05 Satelitski program
14.30 Poročila
14.35 Program plus, ponovitev
16.35 Poročila
16.55 Pogovori o znanosti
17.25 Hrvatska danes, regionalni program
18.25 Številke in črke
19.05 Risanka
19.30 TV dnevnik
20.00 Popolni vohun, angleška nadaljevanka
21.00 Karipna '90: 25 let festivala kajkavske popevke
21.45 TV dnevnik
22.05 O sole mio, oddaja o kulturni
23.05 Poročila v angleščini
23.10 Program plus
1.20 Poročila
1.25 Ekstra program plus - Paralax, dokumentarna serija

SOBOTA

6. oktobra

- 8.20 Video strani
8.30 Izbor tedenske programske tvornosti
8.30 Nemščina
9.00 Muzzy, angleščina za najmlajše
9.10 Radovedni Taček
9.25 Lonček, kuhaj: Kremni krofki
10.15 Čebelica Maja: Maja in gozdni požar
10.40 Ex libris:
12.00 Večerni gost: Mario Bogataj
12.35 Oči kritike
15.05 Video strani
15.15 Karavana zapravljivčkov: Predjamski grad
15.30 Žarišče, ponovitev
16.20 Sova, ponovitev
17.00 TV dnevnik
17.05 Mali Tom Edison, ameriški mladinski film
18.30 EP video strani
18.35 Zdravila, izobraževalna oddaja
19.05 Risanka
19.15 TV okno
19.30 TV dnevnik
20.20 Žrebanje 3 x 3
20.35 Krizkarž
22.10 TV dnevnik
22.30 Sova
Zlata dekleta, ameriška nadaljevanka
Pulaski, angleška nadaljevanka

- Mož brez domovine, ameriški film
1.05 Video strani

2. program TV Slovenija

- 17.00 Satelitski programi - poskusni prenos
19.00 Danes skupaj, oddaja HTV
19.30 TV dnevnik
20.15 Filmske uspešnice
Smaragdni led, ameriški film
22.00 DP v košarki: Smeđi Olimpija - Jugoplastika, posnetek iz Ljubljane
23.30 Satelitski programi - poskusni prenos

1. program HTV

- 9.25 TV koledar
9.35 Čebelica Maja, risana serija
10.00 Šolski program
10.30 TV gledališče: Igralec in lutka
11.00 Nemščina - Alles gute
11.35 Poročila
11.40 Lov za srečo, kanadska nadaljevanka
12.30 Prezirli ste, poglejte
14.30 Lassie in Neeka, ameriški film
16.00 Rezerviran čas
16.50 Poročila
17.00 Folklorna revija 1990
17.30 Ulica strahopetcev, angleška nadaljevanka
18.20 Sedmi čut, oddaja o prometu
18.30 Prisrčno vaši, dokumentarna oddaja
19.15 Risanka
19.30 TV dnevnik
20.15 Masters turnir Opatija '90
21.20 Izbra orožja, francoski film
22.50 TV dnevnik
23.05 Športna sobota
23.25 Poročila v angleščini
23.30 Program plus
1.40 Poročila
1.45 Ekstra program plus

NEDELJA

7. oktobra

- 8.10 Video strani
8.20 Živ žav
9.10 Hovl, ponovitev angleške nadaljevance
9.35 Gradič: Palacij, ponovitev
10.10 Zgodba o Hollywoodu, ponovitev
11.00 'Alo, 'alo, ponovitev angleške nadaljevance
11.25 Ptujski videomeh, oddaja o letošnjem ptujskem festivalu narodnozabavne glasbe
12.00 Ljudje in zemlja
12.30 Video strani
12.35 Pesem od rojstva, oktet LIP Bled
13.05 ONA + ON, ponovitev
14.40 M. Brautigam: Rosowski, nemška nadaljevanka
15.30 Sova, ponovitev
16.55 Poslovne informacije
17.00 TV dnevnik
17.05 Pogreb v Berlinu, angleški film
18.45 Risanka
19.00 TV mernik
19.30 TV Dnevnik 2
19.55 Vreme
20.05 Strategija srake, nadaljevanka TV Sarajevo
21.00 Jesenski 3 x 3 - predzreba
21.30 Zdravo
22.45 TV dnevnik
23.05 Sova: Doktor Doogie Howser, ameriška nadaljevanka, Pulaski, angleška nadaljevanka
0.20 Video strani

2. program TV Slovenija

- 10.00 Danes za jutri, oddaja za JLA
13.00 Športno popoldne
19.00 Da ne bi bolelo: pomagajmo si, da bi vam pomagali
19.30 TV dnevnik
20.00 Čudežni čutila: Čudežni vonj, angleška poljudnoznanstvena serija
20.30 Popotovanje ob reki Zali, dokumentarna oddaja
21.20 San Remo '90 - tudi pevci, zabavnoglasbena oddaja
21.40 Športni pregled
22.25 Satelitski programi - poskusni prenos

1. program HTV

- 9.30 Poročila
9.35 Smrkci, risana serija
10.00 Nedeljski zabavnik, program za otroke
11.00 Kmetijska oddaja
12.00 Simfonični orkester RTV Sarajevo in Mario Penzar, orgle
12.45 Upor obešencev, španska nadaljevanka

- 14.00 Poročila
14.05 Nedeljsko popoldne: Sestanek brez dnevnega reda
16.05 Svet narave, angleška pozidnoznanstvena serija
16.55 Goldwynove norčice, ameriški film
18.45 Smrkci, risana serija
19.10 TV Sreča
19.30 TV dnevnik
20.00 Strategija srake, TV nadaljevanka
20.50 Plesni orkester RTV Sarajevo in solista Duško Gojković in Lala Kovačević
21.20 TV dnevnik
21.40 Športni pregled
22.25 Poročila v angleščini
22.30 Program plus
0.40 Poročila

PONEDELJEK

8. oktobra

- 8.50 Video strani
9.00 Spored za otroke in mlade
9.00 Miti in legende islamskih ljudstev
9.15 Mačkon in njegov trop, risana serija
9.30 Da ne bi bolelo: Pomagajmo si, da bi vam pomagali
10.00 Nastop učencev baletne šole iz Ljubljane
10.20 Utrip
10.35 Zrcalo tedna
10.50 TV mernik
14.50 Video strani
15.00 Jesenski 3 x 3 - predzreba
15.30 Sova, ponovitev
17.00 TV dnevnik
18.20 Spored za otroke in mlade
18.20 Radovedni Taček
18.45 Čebelica Maja
19.10 Risanka
19.30 TV Dnevnik 2
19.55 Vreme
20.05 Stare meje očetovega imata, drama TV Titograd
21.00 Osmi dan
21.50 TV dnevnik
22.15 Veliki koreografi: Roland Petri, italijanska serija
23.10 Sova:
Alfred Hitchcock vam predstavlja
Pulaski, angleška nadaljevanka
0.40 Video strani

2. program TV Slovenija

- 17.00 Satelitski programi - poskusni prenos
18.50 Letopis Popa Dukljanina, dokumentarna oddaja TV Titograd
19.30 TV dnevnik
20.00 Žarišče
20.30 Po sledeh napredka
20.55 Sedma steza, oddaja o športu
21.15 Karavana zapravljivčkov: Portorož, zabavnoglasbena oddaja
21.50 Camel Trophy '90, dokumentarna oddaja
22.25 Satelitski programi - poskusni prenos

1. program HTV

- 9.15 Poročila
9.20 TV koledar
9.30 Rock bajke: Rdeča kapica
10.00 Šolski program
10.30 In iskanju glasbe: Trešnjevka - Prečko
10.45 Ustno izročilo v vsakdanjem življenju
11.15 Evropa danes
11.45 TV leksikon: Brevir
12.00 Poročila
12.20 Satelitski program
14.30 Poročila
14.35 Program plus, ponovitev
16.45 Poročila
16.55 Šolski program
17.25 Hrvatska danes, regionalni program
18.25 Številke in črke
18.45 Morje, dokumentarna oddaja
19.15 Risanka
19.30 TV dnevnik
20.00 Ni vse ljubezen, je tudi dečar, TV film
21.00 Argumenti, zunanja politika
21.30 TV dnevnik 3
21.50 Poročila v angleščini
21.55 Program plus
Dragi John, ameriška nadaljevanka
Pogoda, angleška nadaljevanka
Dober večer, Japonska, potopis
Tajne službe: KGB

- 9.00 Zgodbe iz školjke
9.30 Portret znanstvenika
10.00 Boj za obstanek
10.25 Nemščina
10.55 Sedma steza
11.15 Osmi dan
14.20 Video strani
14.30 TV mozaik: Šolska TV, ponovitev

- 15.00 Žarišče, ponovitev
15.30 Sova, ponovitev
17.00 TV dnevnik 1
17.05 Šolska TV
18.00 Spored za otroke in mlade
19.05 Risanka
19.15 TV okno
19.30 TV Dnevnik 2
19.55 Vreme
20.05 Nespodobno vedenje, angleška nadaljevanka

- 21.00 Kavarna
22.00 TV dnevnik
22.15 Sova
Dekameron, slovenska nadaljevanka

- 23.00 Risanka
23.55 Video strani

1. program HTV

- 9.15 Poročila
9.20 TV Koledar

- 9.30 Hovl, ameriška nadaljevanka za otroke

- 10.00 Šolski program

- 10.20 Likovna akademija v Zagrebu

- 10.55 Od Križevca do Kalnika

- 11.25 Moj telo, francoska serija

- 12.00 Poročila

- 12.20 Satelitski program

- 13.55 Hovl, angleška nadaljevanka za otroke

- 14.35 Program plus, ponovitev

- 16.45 Poročila

- 17.25 Hrvatska danes, regionalni program

- 18.25 Številke in črke, kviz

- 18.45 Potopis

- 19.15 Risanka

- 19.30 TV Dnevnik 2

- 22.00 Moderni časi, oddaja o filmu in Blade Runner, angleška nadaljevanka

- 22.45 TV dnevnik

- 23.05 Poročila v angleščini

- 23.10 Program plus

- Smejmo se naprej, ameriška nadaljevanka

- Pogoda, angleška nadaljevanka

- 21.10 Afra prisluskanja

- 21.40 Barcelona: Košarka za pokal McDonalds, vključevanje

- 0.00 Košarka za pokal McDonalds, posnetek iz Barcelone

- 19.30 TV Dnevnik 2

- 19.55 Vreme

- 20.05 Podmornica, nemška nadaljevanka

- 21.05 Tednik

- 22.10 TV dnevnik

- 22.30 Sova

- Vse razen ljubezni, ameriška nadaljevanka

- Pulaski, angleška nadaljevanka

- 23.05 Video strani

2. program TV Slovenija

- 17.30 Regionalni programi TV Slovenija - studio Ljubljana

- 19.00 Alo, 'alo, angleška nadaljevanka

- 19.30 TV dnevnik

- 20.00 Žarišče

- 20.30 Slovenija, dokumentarna oddaja

- 20.55 Mali koncert nagrajencev

19. tekmovanja učencov in študentov glasbe Slovenije

- 21.10 Afra prisluskanja

- 21.40 Barcelona: Košarka za pokal McDonalds, vključevanje

- 0.00 Košarka za pokal McDonalds, posnetek iz Barcelone

ČETRTEK

11. oktobra

- 8.50 Video strani
9.00 TV mozaik
9.00 Grizli Adams
9.25 Oddaja za učitelje
9.40 Pustolovčina slikarstvo: Jezik slikarstva
10.05 Muzzy, angleščina za najmlajše
10.45 Zakon v Los Angelesu
14.35 Video strani
14.45 TV mozaik: Muzzy, angleščina za najmlajše
16.45 Poročila
16.5

Petek, 5. oktobra 1990

RADIO

PETEK, 5. oktobra:

Prvi program

4.30-8.00 Jutranji program - glasba - 9.05 Z glasbo v dober dan - 11.05 Petkovo srečanje + glasba - 12.00 Poročila - na današnji dan - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.00 Od melodije do melodije + EP - 17.00 Studio ob 17.00 in glasba - 18.05 Vodenet melodij - 19.00 Radijski dnevnik - 19.45 Z zabavnimi ansamblji - 20.30-23.00 Slovenski po svetu - 23.05 Literarni nočurno - Vladislav Stres: Izgon iz raja - 23.15-4.30 Nočni program - glasba

SOBOTA, 6. oktobra:

Prvi program

4.30-8.00 Jutranji program, glasba - 8.05 Počitniško popotovanje od strani do strani + pionirski tednik - 9.05 Z glasbo v dober dan - 10.05 Kulturna panorama - 11.05 Radijski kabaret - 12.10 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 14.40 Radijski Merkurček + EP - 15.30 Dogodki in odmevi - 15.55 Zabavna glasba - 16.00 Od melodije do melodije + EP - 17.00 Tedenski aktualni mozaik - 18.05 Znano in priljubljeno - 19.45 Z zabavnimi ansamblji - 20.00 Radio na dopustu - 22.00 Zrcalo dneva - 22.30 Kratka radijska igra - 23.05 Literarni nočurno - Harry Kuhner: Pesmi - 23.15-5.00 Nočni program - glasba

NEDELJA, 7. oktobra:

Prvi program

5.00-8.00 Jutranji program, glasba - 8.05 Radijska igra za otroke - 9.05 Pomnenja - 10.05 Nedeljska matineja - 11.03-16.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 16.00 Lojtrica domaćih - 17.30 Hmoreska tega tedna - 18.00 Priljubljene operne melodije - 19.00 Radijski dnevnik - 20.00-22.00 V nedeljo zvečer - 22.00 Zrcalo dneva - 23.05 Literarni nočurno - Jems Tate: Pesmi - 23.15-04.30 Nočni program, glasba

PONEDELJEK, 8. oktobra:

Prvi program

4.30-8.00 Jutranji program, glasba - 7.00 Druga jutranja kronika - 8.05 Počitniško popotovanje od strani do strani - 10.00 Dopolanski dnevnik: Informacije, gospodarstvo, glasba - 11.05 Izbrali smo... - 12.30 Kmetijski nasveti - 14.20 Mladi na glasbenih revijah in tekmovanjih - 15.15 Radio dane, radio jutri - 15.55 Zabavna glasba - 17.00 Studio ob 17. in glasba - 18.05 Pihalne godbe vam igrajo - 20.00 Sotočja (prenos iz studia Radia Maribor) - 21.05 Začlešte z nami - 23.05 Literarni nočurno - Anka Petričevič: Ponovno te kličem - 23.15-4.30 Nočni program, glasba

TOREK, 9. oktobra:

Prvi program

4.30-8.00 Jutranji program, glasba - 8.05 Počitniško popotovanje od strani do strani - 10.00 Dopolanski dnevnik: Informacije, gospodarstvo, glasba - 11.05 Človek in zdravje - 12.10 Pojemo in go - 14.05 Znanje za prihodnost - 17.00 Studio ob 17. in glasba - 18.05 Za ljubitelje lahke glasbe - 19.45 Z zabavnimi ansamblji - 20.00 Radijska igra - 20.39 Glasbeni intermezzo - 22.00 Zrcalo dneva - 23.05 Literarni nočurno - Jan Kochanowski: Pesmi - 23.15-4.30 Nočni program, glasba

SREDA, 10. oktobra:

Prvi program

4.30-8.00 Jutranji program, glasba - 8.05 Počitniško popotovanje od strani do strani - 9.05 Z glasbo v dober dan - 10.00 Dopolanski

dnevnik: informacije, gospodarstvo, glasba - 12.10 Pojemo in go - 14.05 Mehurčki - 15.55 Zabavna glasba - 17.00 Studio ob 17. in glasba - 18.30 Na ljudsko temo - 19.00 Radijski dnevnik - 20.00 Zborovska glasba po želi poslušalcev - 21.05 S knjižnega trga - 23.05 Literarni nočurno - Leonardo Boff: Zakrament cigaretnega ogorka - 23.15-4.30 Nočni program - glasba

ČETRTEK, 11. oktobra:

Prvi program

4.30-8.00 Jutranji program, glasba - 8.05 Počitniško popotovanje od strani do strani + pionirski tednik - 9.05 Z glasbo v dober dan - 10.05 Kulturna panorama - 11.05 Radijski kabaret - 12.10 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 14.40 Radijski Merkurček + EP - 15.30 Dogodki in odmevi - 15.55 Zabavna glasba - 16.00 Od melodije do melodije + EP - 17.00 Studio ob 17.00 in glasba - 18.05 Vodenet melodij - 19.00 Radijski dnevnik - 19.45 Z zabavnimi ansamblji - 20.30-23.00 Slovenski po svetu - 23.05 Literarni nočurno - Vladislav Stres: Izgon iz raja - 23.15-4.30 Nočni program - glasba

SOBOTA, 6. oktobra:

Prvi program

4.30-8.00 Jutranji program, glasba - 8.05 Počitniško popotovanje od strani do strani + pionirski tednik - 9.05 Z glasbo v dober dan - 10.05 Kulturna panorama - 11.05 Radijski kabaret - 12.10 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 14.40 Radijski Merkurček + EP - 15.30 Dogodki in odmevi - 15.55 Zabavna glasba - 16.00 Od melodije do melodije + EP - 17.00 Studio ob 17.00 in glasba - 18.05 Vodenet melodij - 19.00 Radijski dnevnik - 19.45 Z zabavnimi ansamblji - 20.30-23.00 Slovenski po svetu - 23.05 Literarni nočurno - Harry Kuhner: Pesmi - 23.15-5.00 Nočni program - glasba

NEDELJA, 7. oktobra:

Prvi program

5.00-8.00 Jutranji program, glasba - 8.05 Radijska igra za otroke - 9.05 Pomnenja - 10.05 Nedeljska matineja - 11.03-16.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 16.00 Lojtrica domaćih - 17.30 Hmoreska tega tedna - 18.00 Priljubljene operne melodije - 19.00 Radijski dnevnik - 20.00-22.00 V nedeljo zvečer - 22.00 Zrcalo dneva - 23.05 Literarni nočurno - Jems Tate: Pesmi - 23.15-04.30 Nočni program, glasba

PONEDELJEK, 8. oktobra:

Prvi program

4.30-8.00 Jutranji program, glasba - 7.00 Druga jutranja kronika - 8.05 Počitniško popotovanje od strani do strani - 10.00 Dopolanski dnevnik: Informacije, gospodarstvo, glasba - 11.05 Izbrali smo... - 12.30 Kmetijski nasveti - 14.20 Mladi na glasbenih revijah in tekmovanjih - 15.15 Radio dane, radio jutri - 15.55 Zabavna glasba - 17.00 Studio ob 17. in glasba - 18.05 Pihalne godbe vam igrajo - 20.00 Sotočja (prenos iz studia Radia Maribor) - 21.05 Začlešte z nami - 23.05 Literarni nočurno - Anka Petričevič: Ponovno te kličem - 23.15-4.30 Nočni program, glasba

TOREK, 9. oktobra:

Prvi program

4.30-8.00 Jutranji program, glasba - 8.05 Počitniško popotovanje od strani do strani - 10.00 Dopolanski dnevnik: Informacije, gospodarstvo, glasba - 11.05 Človek in zdravje - 12.10 Pojemo in go - 14.05 Znanje za prihodnost - 17.00 Studio ob 17. in glasba - 18.05 Za ljubitelje lahke glasbe - 19.45 Z zabavnimi ansamblji - 20.00 Radijska igra - 20.39 Glasbeni intermezzo - 22.00 Zrcalo dneva - 23.05 Literarni nočurno - Jan Kochanowski: Pesmi - 23.15-4.30 Nočni program, glasba

SREDA, 10. oktobra:

Prvi program

4.30-8.00 Jutranji program, glasba - 8.05 Počitniško popotovanje od strani do strani - 9.05 Z glasbo v dober dan - 10.00 Dopolanski

ČETRTEK, 11. oktobra:

Prvi program

4.30-8.00 Jutranji program, glasba - 8.05 Počitniško popotovanje od strani do strani - 9.05 Z glasbo v dober dan - 10.00 Dopolanski

SOBOTA, 6. oktobra:

Prvi program

4.30-8.00 Jutranji program, glasba - 8.05 Počitniško popotovanje od strani do strani - 9.05 Z glasbo v dober dan - 10.00 Dopolanski

NEDELJA, 7. oktobra:

Prvi program

5.00-8.00 Jutranji program, glasba - 8.05 Počitniško popotovanje od strani do strani - 9.05 Z glasbo v dober dan - 10.00 Dopolanski

ČETRTEK, 11. oktobra:

Prvi program

4.30-8.00 Jutranji program, glasba - 8.05 Počitniško popotovanje od strani do strani - 9.05 Z glasbo v dober dan - 10.00 Dopolanski

SOBOTA, 6. oktobra:

Prvi program

5.00-8.00 Jutranji program, glasba - 8.05 Počitniško popotovanje od strani do strani - 9.05 Z glasbo v dober dan - 10.00 Dopolanski

NEDELJA, 7. oktobra:

Prvi program

5.00-8.00 Jutranji program, glasba - 8.05 Počitniško popotovanje od strani do strani - 9.05 Z glasbo v dober dan - 10.00 Dopolanski

ČETRTEK, 11. oktobra:

Prvi program

4.30-8.00 Jutranji program, glasba - 8.05 Počitniško popotovanje od strani do strani - 9.05 Z glasbo v dober dan - 10.00 Dopolanski

SOBOTA, 6. oktobra:

Prvi program

5.00-8.00 Jutranji program, glasba - 8.05 Počitniško popotovanje od strani do strani - 9.05 Z glasbo v dober dan - 10.00 Dopolanski

NEDELJA, 7. oktobra:

Prvi program

5.00-8.00 Jutranji program, glasba - 8.05 Počitniško popotovanje od strani do strani - 9.05 Z glasbo v dober dan - 10.00 Dopolanski

ČETRTEK, 11. oktobra:

Prvi program

4.30-8.00 Jutranji program, glasba - 8.05 Počitniško popotovanje od strani do strani - 9.05 Z glasbo v dober dan - 10.00 Dopolanski

SOBOTA, 6. oktobra:

Prvi program

5.00-8.00 Jutranji program, glasba - 8.05 Počitniško popotovanje od strani do strani - 9.05 Z glasbo v dober dan - 10.00 Dopolanski

NEDELJA, 7. oktobra:

Prvi program

5.00-8.00 Jutranji program, glasba - 8.05 Počitniško popotovanje od strani do strani - 9.05 Z glasbo v dober dan - 10.00 Dopolanski

ČETRTEK, 11. oktobra:

Prvi program

4.30-8.00 Jutranji program, glasba - 8.05 Počitniško popotovanje od strani do strani - 9.05 Z glasbo v dober dan - 10.00 Dopolanski

SOBOTA, 6. oktobra:

Prvi program

5.00-8.00 Jutranji program, glasba - 8.05 Počitniško popotovanje od strani do strani - 9.05 Z glasbo v dober dan - 10.00 Dopolanski

NEDELJA, 7. oktobra:

Prvi program

5.00-8.00 Jutranji program, glasba - 8.05 Počitniško popotovanje od strani do strani - 9.05 Z glasbo v dober dan - 10.00 Dopolanski

ČETRTEK, 11. oktobra:

Prvi program

4.30-8.00 Jutranji program, glasba - 8.05 Počitniško popotovanje od strani do strani - 9.05 Z glasbo v dober dan - 10.00 Dopolanski

SOBOTA, 6. oktobra:

Prvi program

5.00-8.00 Jutranji program, glasba - 8.05 Počitniško popotovanje od strani do strani - 9.05 Z glasbo v dober dan - 10.00 Dopolanski

NEDELJA, 7. oktobra:

Prvi program

5.00-8.00 Jutranji program, glasba - 8.05 Počitniško popotovanje od strani do strani - 9.05 Z glasbo v dober dan - 10.00 Dopolanski

ČETRTEK, 11. oktobra:

Prvi program

4.30-8.00 Jutranji program, glasba - 8.05 Počitniško popotovanje

Se vam zdi, da živite varno?

**ŽIVLJENJSKO
ZAVAROVANJE**

**Če lahko mirnega sreca obkrožite teh sedem točk,
ste na dobri poti:**

Vaša varnost
so zavarovani

1 in prihranki
pred inflacijo.

Vsako leto

2 se povečujejo.

Z vašim
partnerjem
zagotavlja varnost

3 življenskim
si vzajemno
skupnega življenja.

Ko se vam
dobite dodatna
miren začetek

4 rodi otrok,
sredstva za
novega življenja.

Zagotovili ste
šolanje

5 sredstva za
otrok.

Starost vas ne skrbi,
da boste uživali
varčevalne

6 ker že danes veste,
sadove razumne
odločitve.

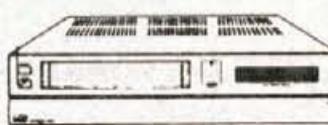
Tudi, če bo šlo
kaj narobe,
prebrodili z

7 v življenju kdaj
boste krizo
manjšimi težavami.

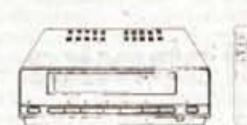
Z izpolnitvijo zavarovalne police, Življenskega zavarovanja
pri Zavarovalnici Triglav z enim podpisom
lahko izpolnite vseh zgornjih sedem točk.

zavarovalnica triglav
KER ŽIVLJENJE POTREBUJE VARNOST

AKCIJSKA PRODAJA TV — VIDEO — HIFI

videorekorder (SAMSUNG)
samo 6390,00 din

videoplayer (SAMSUNG)
samo 3990,00 din

MOŽNOST NAKUPA NA 6-MESEČNO POSOJILO

CDA mednarodno
podjetje d. o. o.
CENTER
Kranj, C. talcev 3
tel.: 064/22-367

Delovni čas: od ponedeljka
do petka 9. - 12 in 15.30 - 19.30

BLED

**Obiščite delikateso CEKAR
v Pristavi na Bledu, kjer vam
po ugodnih cenah nudimo:**

JABOLKA ZA OZIMNICO:

ZLATI DELIŠES in JONATAN	8 din/kg
IDARED in GLOSTER	9 din/kg
ČEBULA 10 kg	88 din
ČESEN 1 kg	36 din
KROMPIR 1 kg	6 din

Prodajamo tudi ozimnico ETA.

**Bogato smo založeni z delikateso in ostalim
prehrambenim blagom.**

Vsek delavnik in ob nedeljah imamo odprtvo
od 7. do 11. in od 13. do 20. ure, ob sobotah od 7. do 20. ure

Dobra založenost - velik parkirni prostor!

CENA: SAMSUNG VOR 55 1.099.- DEM

Satelitske antene SAMSUNG
TEHNOLOŠKI IZZIV SODOBNEGA ČASA

**v DUTY FREE PRODAJALNI v TRŽIČU
na Deteljici (tel. 52-265)**

KO ZAHTEVATE NAJVEČ, IZBIRAJTE MED NAJBOLJSIM:

- daljinsko upravljanje
 - vgrajen PAL i RF modulator (UHF CH.35-CH.44)
PLL frekvenčni sintetizator
 - konstantni pomnilnik brez priključne napetosti
 - vgrajen euro scart konektor
 - 2 audio izhoda (Hi-Fi audio vmesnik)
 - vhodna frekvenca: 950-1750 MHz
 - LNB 1.3 kompatibilnost s 3 polarotorji (mehanični, električni, feritni)
 - strokovna montaža in servis zagotovljena, 6 mesečna garancija, Izdelek ATEST
 - Satelitske antene SAMSUNG omogočajo nemoteno spremlanje svetovnih dogodkov, veliko izbiro programov in kvaliteten prenos.
- Ponuja vam svet na ekranu!

emona obala koper d.o.o.

ZUNANJA IN NOTRANJA TRGOVINA
CESTA JLA 12 - TEL (066) 22-751, 22-581, 21-373

agrotehnika - gruda Kranj

● SIP PROGRAM	od 3 do 8 %
● ŠKROPILNICE	10 %
● OLT PROGRAM	5 %
● PROGRAM CREINA	7 %
● NAHRBTNE ŠKROPILNICE	10 %

Prav tako po ugodnih cenah nudimo:

sodobno kmetijsko in gozdnino mehanizacijo ter motorna vozila, mineralna gnojila, sredstva za varstvo rastlin, hladilne tekočine za motorna vozila in centralno ogrevanje, po izredno ugodnih cenah in ekološko neoporečne

VSE DOBITE NA ENEM MESTU — V TRGOVINAH
AGROTEHNIKE

- Dražgoška 2, Kranj, tel.: 26-682 od 7. do 17. ure
- Novi Svet 21, Šk. Loka, tel.: 622-166 od 7. do 17. ure
- Skladišče Naklo, Kranj, tel.: 47-171 od 7.30 do 15. ure

POSEBNI POPUSTI
ZA GOTOVINSKA
PLAČILA

POMISLITE NA ZIMO DANES, DA VAM BO JUTRI TOPLO!

Po zelo ugodnih cenah vam nudimo: **OLJNE GORILNIKE** **«ECOFLAM» MINOR R** italijanski s predgretjem in avtom. loputo

SAMO 5.300,00 DIN

**PLASTIČNE CISTERNE ZA
OLJE - 800 litrov** dimenzijs 70 x 110 x 120 za vsak prostor

možna povezava do 3200 litrov
SAMO 4.200,00 DIN

MONTAŽNI PRIBOR »GOK«
ORIGINALNI REZERVNI DELI

MONTIRAMO IN SERVISIRAMO

Cenjena naročila sprejemamo
zvečer po telefonu 064/77-209
Se priporočamo!

GORENJSKI
GLAS

OSNOVNO ZDRAVSTVO GORENJSKE o. o.
Gospodarska 10, Kranj
TOZD ZDRAVSTVENI DOM JESENICE, b. o.
Jesenice, C. Maršala Tita 78

Delavski svet temeljne organizacije razpisuje imenovanje individualnega poslovodnega organa

DIREKTORJA

temeljne organizacije za mandatno obdobje 4 let.

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev, ki jih določa zakon, in pogojev, ki jih določa družbeni dogovor o izvajjanju kadrovske politike v občini Jesenice, izpolnjevati še naslednje:

- visoka izobrazba medicinske, pravne, upravne, ekonomske, sociološke ali politološke smeri
- najmanj 5 let delovnih izkušenj v stroki.

Kandidati naj prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev poštejo v 8 dneh po objavi razpisa na naslov: Osnovno zdravstvo Gorenjske, o. o., TOZD zdravstveni dom Jesenice, b. o., C. Maršala Tita 78, z oznako »razpis za IPO«. Kandidati bodo o imenovanju obveščeni v roku 30 dni po poteku roka za sprejemanje prijav.

ODBOR ZA KULTURO PRI SKUPŠČINI OBČINE KRANJ

objavlja

RAZPIS ZA VELIKE IN MALE PREŠERNOVE PLAKETE,

ki jih podeljujejo kulturnim skupinam in kulturnim delavcem na področju ljubiteljske dejavnosti za posebne zasluge pri razvoju ljubiteljske kulture v občini Kranj ter za izredne ustvarjalne, poustvarjalne in organizacijske dosežke na kulturnem področju.

Kandidate za Prešernovo plaketo lahko predlagajo umetniška in kulturna društva, Zveza kulturnih organizacij ter organizacije združenega dela, ki na območju Kranja opravlja kulturno dejavnost.

Predlogi z obrazložitvijo (s splošnimi podatki o kandidatu in s kratko utemeljitvijo predloga) morajo prispeti najkasneje do 20. oktobra na naslov: Skupščina občine Kranj, Odbor za kulturo, Trg revolucije 1, Kranj.

Predsednik odbora:
Jože Benedik, s. r.

TRGOVINA LJUBLJANA

TOE KRANJ

KRANJ, KOROŠKA 53b

OBRATOVALNI ČASI BENCINSKIH SERVISOV NA GORENSKEM
OD 1. OKTOBRA 1990 DO 31. MARCA 1991

SERVIS	Delavnik	Sobota	Ned. — praznik	Opombe
1. Zlato polje I., Koroška 53/b **	non-stop	non-stop	non-stop	
2. Zlato polje II., Koroška 18/a	6—19	6—12.30	—	
3. Kranj, Labore II., Ljubljanska 23	6—20	6—20	6—20	
4. Primskovo I., S Žagarja 53b	6—19	6—12.30 *6—19	*7—20	*vsak drugi mes. izmenično z BS Primskovo II.
5. Primskovo II., S. Žagarja 58/b	7—20	7—13.30 *7—20	*7—20	*vsak drugi mes. izmenično z BS Primskovo I.
6. Voklo I., Gasilska c. 51 **	non-stop	non-stop	non-stop	
7. Voklo II., Gasilska c. 55 **	non-stop	non-stop	non-stop	
8. Cerkle, T. Fajfarja 3	7—20	7—20	—	
9. Naklo, J. Poličarja 4	7—20	7—20	—	
10. Jezersko, Zg. Jezersko 65/a	12—17	12—17	—	
11. Radovljica I., Kranjska 22	6—19	6—19	6—19	
12. Radovljica II., Gorenjska 41/a	7—20	7—12.30	—	
13. Bled I., Ljubljanska 30 **	7—20	7—20	7—22	
14. Bled II., Ljubljanska 15	6—19	6—19	7—20	
15. Bohinj, Triglavská 52	7—20	7—20	7—20	
16. Lesce, Hraška 13 **	7—20	7—20	—	
17. Kor. Bela, Kidričeva 50, Jesenice	6—19	6—19	—	
18. Jesenice I., Kidričeva 1/a **	non-stop	non-stop	non-stop	
19. Jesenice II., Titova 113	7—20	7—20	7—20	
20. Kr. gora I., Borovška 102	7—20	7—20	*7—20	*samo v smučar. sez.
21. Kr. gora II., Savsko n. 8 **	7—20	7—20	7—22	
22. Podkoren, Podkoren 1 A **	7—20	7—20	—	
23. Tržič I., St. Marie aux Mines 13 **	6—22	6—22	6—22	*do odprtja servisa Tržič II. *obnova servisa
24. Tržič II., St. Marie aux Mines 13 **	non-stop	non-stop	non-stop	
25. Šk. Loka I., Kidričeva 1 A	6—20	6—20	7—20	
26. Šk. Loka II., Kidričeva 57 A	6—19	6—12.30	—	
27. Železniki, Češnjica 55	6—19	6—19	—	
28. Žiri, Trg osvoboditev 8	7—20	7—20	—	
29. Gorenja vas, Gor. vas 201	7—20	7—20	—	
30. Medvode I., Gorenjska 14	7—20	7—20	—	
31. Medvode II., Gorenjska 1	6—13	6—13	—	
32. Medvode III., Gorenjska 15 **	non-stop	non-stop	non-stop	

** na teh servisih točimo tudi neosvinčen bencin

Za večje količine naftnih derivatov vam priporočamo oskrbo v skladišču v Medvodah, tel. 061/611-341. Priporočamo obisk naših dobro založenih trgovin z avtodell in ostalim avtomaterialom na Laborah in v Medvodah ter trgovine z darili na BC Voklo II.

CENJENIM POTROŠNIKOM ŽELIMO SREČNO VOŽNJO!

PRISPEVEK K TEDNU PROMETNE VARNOSTI

ALI SO VAŠE ZAVORE ZANESLJIVE?

V svetu in tudi pri nas namenjajo vse večjo pozornost razvoju motornih vozil. Izboljšujejo karoserijo, izkoristek motorja, nižajo emisijo škodljivih snovi itd. Pri tem posebno pozornost posvečajo varnosti vozil v cestnem prometu.

Za varnost so ena najpomembnejših sestavin vsakega motornega vozila zavore, kljub hitremu razvoju zavornih sistemov na vozilih (od bobnastih do ABS zavornih sistemov) je osnova še vedno hidravlična. Silo z zavornega pedala na zavorne mehanizme ob kolesih prenaša posibni hidravlični medij - zavorna tekočina. Čeprav bi se olje moralo zamjenjati na vsaki dve leti, se v praksi to ne izvaja.

Toliko se že potrudimo, da preverimo nivo tekočine v rezervoarju, saj je vsem jasno, da brez te ni zaviranja, da pa lahko ostanemo brez zavor tudi pri popolnoma neoporečnih zavorah in polnem rezervoarju zavornega olja, ve le maloko, oz. samo tisti, ki je nekaj takega že doživel, pa je pri tem bolj kot ne po naključju ostal živ in nepoškodovan, ali pa, da je nekaj takega slišal v tujini.

Zakaj sploh gre?

Zavorna tekočina je zaradi svojih tehnoloških zahtev (visoko vrednica, čim manjša stisljivost, antikorozivno delovanje, neagresivnost do kovin in gumijastih tesnil in viskoznost) tudi hidroskopična, kar pomeni, da nase veže tudi vlago, tako iz ozračja, kot tudi skozi gibljive gumijaste cevi, ki vodijo do zavornih cilindrov na kolesih. Nova zavorna tekočina ima vrednico pri 250 - 280 °C, kolikor več pa je nase vezala vlago, toliko bolj se znižuje vrednica, lahko pa pride tudi tako daleč, da se v njej tvori tudi prosta voda, kar pomeni vrednico že pri 100 °C, lahko pa tudi zmrzne pri dovolj nizkih temperaturah. Zato ne smemo nikoli dolivati že rabljene zavorne tekočine ali tekočine, ki smo jo hranili v odprih posodah. Seveda bi lahko zavorno tekočino vsakih 6 mesecev testirali in po potrebi zamjenjali z novo.

V tujini so se lotili testiranja in ugotovili, da se pri daljših ali pogostih zaviranjih predvsem na gorskih cestah z dolgimi spusti in ostrimi ovinkami zavorni disk se segrejejo preko 400 °C, zavorni cilindri in s tem zavorno olje pa tudi do 200 °C. Do nekaj blažjega, pa vendar še vedno nevarnega pojava prihaja v mestni vožnji, predvsem pri visokih zunanjih temperaturah, ko je vozilo že zaradi zunanjih temperatur močno segreti. V kolonah, ki se pogosto ustawljajo in ne razvijajo večjih hitrosti, se zaradi majhnega pretoka zraka zavore le malo hlade in zavorni cilindri lahko dosegajo tudi 135 °C. Kar pa v neoskrbovanem vozilu že lahko povzroči zavretje zavorne tekočine.

Tudi pri nas je bil pred kratkim izveden pregled zavornih tekočin. Rezultati so pokazali, da je le 19,5 odstotka vozil imelo še ustrezno zavorno tekočino, 17,25 odstotka vozil je bilo v mejnem področju, 63,25 odstotka pa je bilo v nevarnem območju in kar 12,4 odstotka vozil je bilo v izjemno nevarnem območju, saj je bilo vrednica preiskane tekočine že pod 120 °C.

Za reševanje tega problema potrebujemo le ustrezna testiranja v določenih časovnih presledkih, ki bi zajela vsa vozila in bi onemogočila padač kvalitete zavorne tekočine pod določen minimum.

Dokler pa teh testiranj še ne bo, se mora vsak voznik držati navodil proizvajalcev avtomobilov in zavorno tekočino zamenjati vsaki 2 leti.

PETROL
Tehnična služba

Menedžerske plače

Javno govorijo, da ne bodo mogli delavcem zagotoviti plač po kolektivni pogodbi, s svojimi pa hitijo v vrtoglage višine.

Govoricam seveda ne smemo slepo verjeti, saj iz muhe naredi slona, toda pogovor pravi, kjer je dim je tudi ogenj. Širijo se govorice, kako so si direktorji nekaterih podjetij popravili plače, bolje rečeno, kako so si jih dvignili v vrtoglage višine, saj si izplačujejo po 50 tisočakov in več, menda si je kranjski rekorder izplačal celo 100 tisočakov. Dokler ne bomo imeli v rokah natančnih podatkov, o imenih seveda ne bomo pisali, morda so v teh zneskih plačam prištete interne delnice, vendar pa že lahko rečemo, kjer je dim, je tudi ogenj.

Direktorji so še pred kratkim jadikovali, kako delavcem ne bodo mogli zagotoviti plač po kolektivni pogodbi, zdaj pa večinoma o tem molčijo, v pogovorih te teme niti ne načno. V ozadju tega molka pa, kot vse kaže, hitijo uveljavljati izhodišča, ki jih je Gospodarska zbornica pripravila za kolektivno pogodbo menedžerjev. V tem prehitevanju po desni pa je kot vse kaže dogajanje podobno divjemu lovu, saj si nekateri izhodišča tolmačijo po svoje in namesto napovedanega razmerja ena proti šest je menda največji kranjski divij lovec že podrl trofejo v razmerju ena proti sedemnajst. Pri tem pa moramo seveda pripominiti, da to ni več razmerje med najvišjo in najnižjo plačo v podjetju, temveč razmerje med povprečno in najvišjo, vsaj tako pravijo izhodišča zbornice.

Viske plače seveda niso mamljive le same po sebi, v ozadju je lastninjenje, po tej poti bo družbeno premoženje hitro kopnelo in direktorji bodo po Markovičevem konceptu internih delnic postali lastniki z največ glasovi. Prav v tem pa tiči družbena in politična spornost tega dogajanja, če seveda pustimo ob strani vprašanje moralnosti tega početja. Ne gre namreč samo za vprašanje, da so bili pri nas direktorji doslej preslabo plačani in je potem takam prav, da so bolje, seveda pa do meja, ki jih slabo plačani delavci še lahko človeško prenesejo. Gre namreč tudi za vprašanje, ali je prav, da so vsi dobro plačani, torej tudi v podjetjih, ki so na robu preživetja. Predvsem pa seveda za vprašanje odprtega divjega lova, saj menedžerji nad sabo nimajo lastnika, ki bi jim gledal pod prste. V delavskih svetih, ki dvigajo roke za vrtoglage direktorske plače, sedijo delavci, ki se bojijo za svoje delovno mesto. Menda je v enem od kranjskih podjetij direktor prišel na zborovanje delavcev, ki so jih razburile visoke plače vodstva, in dejal: toliko in toliko vas je preveč, ima še kdo kaj proti?

Dogajanje torej naravnost kliče novo oblast, naj reagira. Reakcija seveda ne bo lahka, saj se je ob sprejemjanju ustavnega zakona v slovenski skupščini že pokazalo, kako močan je direktorski lobby. Vsekakor bo nova oblast pri tem lahko vnovčila tudi moralno karto, saj vsaj po plačah kranjskih občinskih mož lahko sklepamo, da so skromni. Septembrske plače so povečali za borne 3,4 odstotke in najvišja plača z vsemi dodatki vred v značilnosti 15.900 dinarjev, brez njih pa 14.000 dinarjev. Najvišja je plača predsednika kranjske vlade, saj župan svoje delo opravlja volontarično. ● M. Volčjak

IZ GOSPODARSKEGA SVETA

Nakup deviz najavite

Kranj, 4. oktobra - Te dni se mnogi, ki želijo kupiti devize pri Gorenjski banki, pritožujejo, da so vrste dolge, želenih deviz pa včasih tudi ni moč kupiti. Pomočnik direktorja Jože Kristan je ob tem povedal: "V zadnjih dneh na področju prodaje deviz res prihaja do povečanega obsega, zato se pojavitajo primeri, da na bančnih okencih včasih zmanjka deviz. Predvidevamo, da bomo od Narodne banke Slovenije v naslednjih dneh zagotovili potrebno količino deviz in bodo občani nemoteno lahko dvigovali želeno vsoto deviz. Da pa bi v tem času omogočili nakup deviz vsem občanom, prosimo, da v primerih, ko želite kupiti večjo količino deviz, te nakupe vnaprej najavite. Vsem, ki načrtujete potovanje v tujino, pa predlagamo, da opravite nakup deviz nekaj dni pred načrtovanim potovanjem. Tako se boste izognili problemom, če na dan potovanja v jutranjem času še nimamo potrebne količine deviz. Narodna banka Slovenije dobiva devize tudi neposredno iz tujine." ● V. S.

Tekstilindusu ponovno odložili plačilo prispevkov

Kranj, 3. oktobra - Kranjski izvršni svet je ponovno odložil Tekstilindusu plačilo prispevkov od avgustovskih plač v znesku 1.768.341,50 dinarjev, ki v plačilo zapadejo 4. oktobra. Odlogi se namreč pojavljajo vse pogosteje in postali so že tradicionalni, je dejala Marija, z njihovo pomočjo uspevajo v Tekstilindusu deblokirati žiro račun in tako nabaviti osnovni repromaterial in izplačati zajamčene plače, zdaj pa pravijo, da se bodo stvari obrnili na bolje, če jim bo uspel prebroditi še dva kritična datumata - 8. in 18. oktober. Tekstilindus ima žiro račun neprekiniteno blokiran od 3. septembra, približuje pa se 60. dan s prekinjivimi v 75 dneh, deblokiran mora biti najkasneje v petek, 5. oktobra, ko bi blokada znašala 23 milijonov dinarjev, saj se bo le tako izognil zanki stečaja.

Gorenjska banka ima na celotnem premoženju Tekstilindusa vpisano hipoteko, z njo pa ni moč zavarovati odloga plačila prispevkov. Zato iščejo rešitev, da bi Gorenjska banka odstopila od hipoteke na Tekstilindusovo zemljišče za bivšim Inteksom. Kranjska občina namreč želi kupiti to zemljišče oziroma z njim poravnati za 5,7 milijona dinarjev doslej odloženih plačil prispevkov ter ga nameniti za obrt.

Brez odlogov plačil prispevkov bi Tekstilindus že moral v stečaj, o tem ni dvoma. V boju za preživetje mu torej občina resnično stoji ob strani, vse pogosteje pa se zastavlja vprašanje, se bo Tekstilindus dokončno uspel izogniti stečaju ali ne. Po besedah Vladimira Mohoriča, predsednika kranjske vlade, potekajo dogovori z mednarodno banko, ki naj bi Tekstilindusu odobrila za 5 milijonov dolarjev ugodnega posojila. Če bo

Ustanovni zbor Slovenske hranilnice in posojilnice

Nova banka v Kranju

V navzočnosti uglednih gostov so obrtniki v Kranju ustanovili novo banko, ki bo odprta za vse, postati pa želi slovenska.

Kranj, 2. oktobra - Ustanovna skupščina Slovenske hranilnice in posojilnice je bila svečana, prisostvovali so ji kar širje slovenski ministri, ustanovitelji banke so svečano podpisali ustanovitvene pogodbe, izvolili so upravni in nadzorni odbor. V tem mesecu bodo postorili vse potrebitno, da bo nova banka začela poslovati v prostorih trgovine na Likozarjevi cesti 1 v Kranju. Vrčevalci nove banke lahko pričakujejo višje obresti, zlasti obrtniki in podjetniki pa cenejše kredite, saj bo nova banka racionalna, v primerjavi s poslovnimi bankami pa ne bo obremenjena z neizterljivimi naložbami iz preteklosti.

Ustanovno skupščino Slovenske hranilnice in posojilnice so pripravili v kranjskih mestnih hiši, k svečanosti dogodka je prispeval tudi uvodni nastop obrtniškega pevskega zbornika. Poleg ustanoviteljev nove banke, približno 70 jih je iz vse Slovenije, večinoma pa z Gorenjskega, so se ustanovne skupščine udeležili kar širje slovenski ministri: Izidor Rejc, Jožica Puharjeva, Viktor Brezar in Ingo Paš, kar je dogodek dalo toliko večji pomen. Svečanosti pa so prisostvovali tudi predstavniki gorenjskih občin.

Uvodoma je spregovoril Franc Golija, ki je bil izvoljen v delovno predsedstvo ustanovne skupščine. Najprej se je ozril v preteklost in dejal, da so gospodarske razmere na Slovenskem danes podobne, kot so bile na začetku stoletja, ko so se naši predniki pred vdom nemštvom in izkorisčeval skega tujega kapitala ubranili tudi z razmahnitvijo zadružništva in z ustanavljanjem hranilnic in posojilnic, saj se je njihov pobudnik Janez Evangelist Krek dobro zavedal, da je vsak dinar, naložen v slovensko hranilnico korak več k osamosvanjanju Slovencev in napredku na gospodarskem področju. Razvjejano predvojno bančništvo, je nadaljeval Golija, je po drugi svetovni vojni zamrlo, centralizacija na tem področju je pripomogla k monopolnemu položaju poslovnih bank, ki zradi svoje logične usmeritve na finančno spremeljanje večjih podjetij, malim kreditnjemalcem (občanom, obrtnikom, kmetom, podjetnikom) niso namenjale večje pozornosti. Praz-

nino so skušale zapolniti interne banke in klubi, ki so sorazmerno poceni (neobdavčen) denar usmerjale nazaj v matično podjetje. Nenormalnost takšnega zbiranja denarja se je razkrila v polomcu banke Les, ki je izigrala mnoge zaupljive vrčevalce s tem, ko je denar nalagal le v eno podjetje.

stranka, je dejal Franc Golija, z njeno ustanovitvijo skušamo hranilnicam in posojilnicam najti pravo mesto v bančnem

Ustanovne skupščine nove banke so se udeležili kar širje slovenski ministri. Izidor Rejc, minister za industrijo je pozdravil ustanovitev nove banke in dejal, da prav Kranj potrebuje novega duha, pogum in optimizem ter poudaril pomen varnosti naložb. Ingo Paš, minister za turizem pa je ustanovitev nove banke pozdravil z besedami, da je v gospodarstvu zdravo vse, kar zraste iz majhnega, banka pa bo lahko spodbujala tudi razvoj turizma, saj njegov koncept zdaj temelji na ustanavljanju penzionov, ki jih lahko obvladuje družina. Foto: G. Sinik

Pobudnik Liberalna, nekdanja Slovenska obrtniška stranka

Pobudo za ustanovitev Slovenske hranilnice in posojilnice je dala Liberalna stranka, nekdanja Slovenska obrtniška

sistem, varčevanju pa vrnil nekdanji ugled.

Nova banka si bo prizadevala dobiti od vlagateljev vsako, tudi najmanjšo vlogo, to vlogo pošteno obresti, kar ji zaradi precejšnje varnosti naložb omogočajo tudi sorazmerno nižji stroški rezerv, zbrani denar pa vlagati v množico perspektivnih projek-

tov. Njena osnova usmeritev bo kreditiranje obrti in malega podjetništva na podlagi kakovostne presoje programov.

Ustanovitelji iz raznih krajev Slovenije ste z vplacilom začetnih sredstev ustanoviteljskega sklada omogočili, da na tej osnovi začnemo graditi zaupanja vredno banko, ki bo s svojo poslovno politiko dosledno upoštevala vse tri načela bančnega poslovanja - likvidnost, rentabilnost in varnost naložb. Želim, da se Slovenska hranilnica in posojilnica razraste po vsej Sloveniji in da nam bo čez čas vsem skupaj v ponos, je končal Franc Golija.

Cenejši krediti in večje obresti

Iniciativni odbor za ustanovitev Slovenske hranilnice in posojilnice je vodil Peter Smuk, ki je dejal, da je ideja vznikla pred tremi meseci v maju letos ustanovljeni Slovenski zbornici obrti in podjetništva, ki trenutno vključuje Obrtno združenje Kranj in Tržič ter večilo podjetij. Zbirati namerava prosta sredstva obrtnikov, podjetnikov, društev in drugih organizacij ter jih vlagati v obrt, podjetja, turizem in kmetijstvo, hkrati pa naj bi nudila vse oblike finančnega servisa. Izpustili pa smo

V upravni odbor Slovenske hranilnice in posojilnice so bili izvoljeni: Gvido Trebec, Peter Smuk, Franc Šuc, Ivan Kreft, Vitomir Gros, Franc Golija in Marjan Ciperle. V nadzorni odbor pa: Marija Janc, Viktor Brezar in Jakob Vreček.

definicijo "obrtna", je dejal Smuk, s tem želimo poudariti odprtost hranilnice za sodelovanje z vsemi občani in gospodarstvom.

Naloga hranilnice bo zbiralje prostih finančnih sredstev in njihova varna naložba, zato je logično, da bodo v sedanjih razmerah usmerjene predvsem v drobno gospodarstvo oziroma v zasebni sektor. Slovenska hranilnica in posojilnica ni obremenjena s političnimi, ne-gospodarskimi ali neizterljivimi naložbami, zato bo lahko kreditnjemalcem nudilacenejše kredite, vlagateljem pa večje obresti, je dejal Peter Smuk. ● M. Volčjak

Projekt umetnega zasneževanja v Kranjski Gori

Bodo v Kranjski Gori delali zime

Kranjska Gora, 3. oktobra - Po treh zelenih zimah je kranjskogorske hotelirje in turistične delavce resnično strah še ene, saj jih tuji turistične agencije groze, da v Kranjsko Goro gostov ne bodo več pripeljati, če zima ne bo zanesljiva. V strahu za preživetje so pozabili na nekdanje spore v svoji vrsti, privabiti so uspeli zasebnega podjetnika Matija Jagerja iz Ljubljane, ki je pripravil projekt dodatnega zasneževanja, v katerega menda namerava vložiti polovico denarja, za drugo pa naj bi najeli bančna posojila. Vendar se je zaradi intervencije zelenih zapletlo tik pred izdajo lokacijskega dovoljenja, razprava, ki so jo sklicali na pobudo domačinov, je strahovje v glavnem razblnila, nekaj dyomov ostaja le pri oskrbi z vodo, vendar pa moramo v isti senci dodati, da je investor vodnogospodarsko soglasje že dobil.

Projekt dodatnega zasneževanja v Zgornjesavski dolini, ki ga je pripravil podjetnik Matija Jager iz oziroma podjetje Kompressorji Elektronika iz Ljubljane, so predstavili na pobudo krajevne skupnosti Kranjska Gora. Razprava je bila dobro obiskana, poleg hotelirjev, turističnih delavcev in domačinov so se že udeležili predstavniki jesenjske občine in Alenka Bizjakova ter Jernej Stritih kot predstavnika slovenske vlade, saj se je povabljeni dr. Leo Šešerko, podpredsednik slovenske vlade, opravili. Žal, saj je pred kratkim podpisal pismo Zelenih, ki je razburkalo Kranjsko Goro, pospoljene obtožbe pa so zavrnili tudi predstavniki jesenjske občine. Verjamemo, da je dr. Šešerko zelo zaposlen, toda nemara si nje-

govo odsotnost lahko razlagamo tudi s spoznanjem, da je pismo prehitro podpisal. Na razpravi se je namreč izkazalo, da je zaradi zapletov prišlo tudi zaradi pomanjkljivega poznavanja projekta, dragoceno pa je izvenel nastop biologa Igorja Maherja, predstavnika slovenskega društva ekologov, ki se kot strokovnjak ljubiteljsko ukvarja z vplivom umetnega zasneževanja na vegetacijo in vodo, vendar pa moramo v isti senci dodati, da je investitor vodnogospodarsko soglasje že dobil.

Projekt predvideva dodatno zasneževanje v Kranjski Gori, Podkorenju, Mojstrani in Martuljku, s pomočjo visokotolčnega sistema, ki je primeren za večje površine. Kakor je povedal Matija Jager, bodo objekti za zajem vode iz Pišnice in Save skruti v bregu reke, kompre-

sorska postaja pri spodnji postaji žičnice na Vitranc pa bo vkopana, zato ne bo povzročala hrupa. Voda in zrak bodo dovajali po cevih pod zemljo, od kompresorske postaje naprej bodo horizontalno položene na žičnice Kekec proti Podkorenju, nanjo se bodo navezovali vertikalni jaški po smučišču, nanje bodo nameščeni topovi, bolje rečeno razpršilci. Opazni bodo le razpršilci, ki pa jih bo moč sneti, kadar jih je ne bodo potrebovali. Pri zasneževanju ne bodo uporabljali nikakršnih kemikalij, sistem pa bo računalniško voden, zato bodo lahko predpisom prilagajati hrup, ki ga povzročajo razpršilci, uravnavali pa bodo seveda tudi kvalitetno umetnega snega. Zanj bodo potrebovali 65 litrov vode na sekundo, predvsem novembra in decembra, saj z umetnim snegom nameravajo podaljšati začetek in ne konca zimske sezone. S 190 urnimi obratovanjem sistema, pri minus treh stopinjah Celzija bi pridobili 112 tisoč prostorninskih metrov snega, s katerim bi pokrili 75 hektarov smučišč s 15 centrimetri delno snežno odejo.

Ob koncu razprave se je izkazalo, da investitor vodnogospodarsko soglasje že ima in da načakonodaja se ne vsebuje bioloških zadržkov pri izdajanju tovrstnih dovoljenj. Matija Jager pa je dejal, da je za izvedbo projekta še čas, vendar bodo morali pohititi. Na vprašanje, ali je pripravljen postaviti snežne topove le za hotelom Larixom, pa je odgovril, da bo izgradnja sistema postopna in da bodo najprej začeli prav tam, vendar pa je zgolj prva faza z ekonomskoga vidika nesprejemljiva. ● M. Volčjak

zasneževanja na vegetacijo in svoj nastop strnil v oceno, da umetnemu snegu lahko v prečni meri da pozitivno oceno, če je snežna odeja zadostna, da ni mehanskih poškodb. Sodi pa, da bo v Kranjski Gori lahko problematicna oskrba z vodo, saj analize Pišnice in Save ne upoštevajo najnižjega vodostaja oziroma ekstremne suše, kakršna je bila v Podkorenju denna februarja lani. "Velika verjetnost je, da problemov ne bo," je dejal Maher. "Vendar pa bi bile potrebne točne analize, kako bo odvzem vode vplival na biološki svet."

Ob koncu razprave se je izkazalo, da investitor vodnogospodarsko soglasje že ima in da načakonodaja se ne vsebuje bioloških zadržkov pri izdajanju tovrstnih dovoljenj. Matija Jager pa je dej

JANEZU JANŠI

V južne kraje
vojakov več ne da.
A Kadiječ prazni
vojska skladišča
alpske dežele vsa!

SRBIJA 91

Sloboden bo
sam ostal,
saj narod
kralja, bo
izbral!

SREČA

Sedem naftnih
sester ekstra
dobiček kuje.
Ko naftna polja
bodo zagorela,
njim lepše bo,
ne huje!

MATEJU BORU

Svoboda je tudi
za tiste, ki
misijo drugače.
A Bor rad stlačil
bi vse samomisleče
v svoje prazne,
brezdušne vrtače!

ORIENT 90

Ko širje jezdeci
Apokalipse, svoj
ples bodo začeli,
v arabskem pesku
ljudje bodo
ogleneli!

JANEZU JANŠI

Kdor z orožjem
ne grozi,
bolje kot minister
Kadiječ spi!

SADAMU HUSEINU

Na Izrael
odvrgel kemični
bo arzenal.
A Bagdadu
on povrne,
jedrski svoj
maskenbal...!

TRANSPORT

Za Veliko Srbijo,
orožja je premalo.
Toda iz naših
skladišč, se nekaj
le še bo nabralo!

JANEZU SLAPARJU

Nam vojsko takšno
bo zgradil,
da se sovražnik
bo potil!
Ljubljana, 1. oktobra 1990
Adolf Pušnik

Urednikova beseda

Današnje Odprte strani začenjam z intervjujem Stojana Sajeta z Jelkom Kacinom o aktualnih vprašanjih v zvezi z našo armado. Jože Košnjek se je o aktualnih razmerah v republiki pogovarjal z več znanimi politiki, Danica Zavrl-Žlebir pa s Tonetom Koširjem o problemih zdravstva. Objavljamo še več drugih zanimivih prispevkov. Prihodnji teden bodo svoje poglede na razne plati našega življenja predstavili gorenjski krščanski demokrati.

Leopoldina Bogataj

STOJAN SAJE

Pogovor z namestnikom republiškega sekretarja za LO Jelkom Kacinom

Obramba je klasična državna funkcija

Zaradi njene odtujenosti Slovenija vzpostavlja mehanizme za suverenost na tem področju

Ljubljana, 1. oktobra - Sprememba političnih razmer v Sloveniji je privedla do bistvenih premikov tudi pri urejanju ljudske obrambe. Stvari, ki so se še pred kratkim zdale neuresničljive, postajajo del naše vsakdanjosti. Gotovo največji korak pri tem doslej je nedavni sprejem dopolnil in ustavnega zakona v republiški skupščini, ki bo omogočal samostojno vodenje naše teritorialne obrambe. Na ta in druga aktualna vprašanja, ki v zadnjem času ne ostajajo skrita javnosti, za bralce Gorenjskega glasa odgovarja namestnik republiškega sekretarja za ljudsko obrambo Jelko Kacin, doma v Besnici pri Kranju.

Med Gorenji niste povsem neznani, pa vendar vas prosimo, da se bralcem kratko predstavite. Zanima nas tudi, katere so bile vaše dosedanje dejavnosti na obrambnem področju!

»Star sem 35 let, po stroki, formalno, sem diplomiran obramboslovec, sicer pa sem končal tudi program politologije na fakulteti za politične vede in novinarstvo v Ljubljani. Stanjem v Besnici pri Kranju, zame najlepši vasi na Gorenjskem. Delati sem začel kot pripravnik v sekretariatu za ljudsko obrambo občine Kranj. Pozneje sem bil tam svetovalec za obrambne priprave gospodarstva in samostojni svetovalec. Nato sem prevzel funkcijo vodje odseka za civilno zaščito in načelnika občinskega štaba za civilno zaščito v Kranju. Od tam sem se premaknil na mesto namestnika sekretarja za ljudsko obrambo občine Kranj, od koder sem prišel junija letos za pomočnika republiškega sekretarja za ljudsko obrambo.«

Ali so sedanje naloge obširne in koliko vam omogočajo uresničevanje naprednih zamisli, po katerih ste bili znani že v preteklosti? Vemo namreč, da ste se pojavljali tudi v strokovni publicistikti kot pisec nekaterih razprav, ki v krogu takratnih vodilnih struktur niso naleteli na odobravanje.

»S sedanjim sekretarjem za ljudsko obrambo Janezom Janmajšem letih, ko je bil on predsednik komisije za SLO pri predsedstvu republiške konference ZSMS, jaz pa član te ko-

misije. Takrat smo sooblikovali mnoge, za tisti čas hudo bogokletne zamisli, danes pa jih, logično, uresničujemo. Seveda, družbene razmere, predvsem politične, so ta hip precej družače, zato so tiste zamisli danes povsem realne. To je prvi vidik, s katerega je treba gledati to spremembo. Drugo, kar je pomembno, je ekipa, s katero se stvari da uresničevati; da se bomo razumeli, ekipa republiškega sekretariata za ljudsko obrambo je vendarle strokovna! Gre za visoko kvalificirano ekipo, ki ji je potrebno samo omogočiti uresničevanje tistih zamisli. Vse zamisli sekretarja Janše ali pa njegovega namestnika so neuresničljive, če za tem ne stoji strokovni aparat, ki omogoča izpolnjevanje vseh nalog. Tretje je načelni dogovor z mojim predstojnikom za tako imenovani fair play; v okviru tega najinega dogovora zelo dobro sodelujeva.

Področje obrambe je ta hip eno od ključnih področij suverenosti države Slovenije. To je klasična državna funkcija, ki je bila v veliki meri naši republike odtjeta. Pomeni, da postavljamo ustavno in zakonsko podlago za celovito obvladovanje tega področja, oziroma, objektivno gledano, vzpostavljamo mehanizme za suverenost na tem področju. Stvari se dogajajo izredno hitro, so predvsem načelne narave. Tako kot je preobremenjen sekretar, to velja tudi za njegovega namestnika, ki ga v vseh ključnih vprašanjih nadomešča. Praktično ni področja, na katerem se daj ne bi delal. Ker sem v pre-

Katere novosti snujete v sekretariatu pri urejanju obrambnih zadev?

»Velika novost je pravzaprav bila izvedena prejšnji teden v skupščini Republike Slovenije, ko so bili sprejeti ustavni amandmaji in ustavni zakon za uresničitev dopolnil s področja ljudske obrambe. S tem dejanjem je Republika Slovenija resnično postala suverena na področju nadzora teritorialne obrambe v miru in izrednih razmerah. Z imenovanjem vrhuncem dolžnosti načelnika republiškega štaba za teritorialno obrambo, rezervnega majorja Janeza Slaparja, ki je bil doslej komandant TO Gorenjske, so izpolnjeni tudi osnovni kadrovski pogoji, da začne teritorialna obramba delovati kot sestavni del obrambnega sistema Republike Slovenije.

Te moje izjave ne gre razumeti, kot da je bilo doslej v TO Slovenije vse narobe. Drži pa, da so bili šele z zamenjavo doseganega komandanta TO generala Hočvarja in načelnika RŠTO generala Ožbolta dani pogoji za konsolidacijo razmer v republiškem štabu. Razmere so bile sedaj izredno mučne; general Hočvar je namreč dosledno izvrševal ukaze, ne da bi kot subjekt obrambe Slovenije izpolnjeval tudi svojo nujno funkcijo filtra za vsebinsko ukazov. Ukazi, ki jih je izvajal,

so objektivno peljali v razorozhitev in uničenje TO Slovenije, na kar mi ne moremo pristati, seveda, iz več razlogov.«

Zamenjava v vodstvu TO Slovenije je že povzročila negativne reakcije na zvezni ravni. Ali bo kljub temu moč približati teritorialno obrambo upravnemu organu za ljudsko obrambo?

»Predvsem se izogibam uporabe termina upravni organ za ljudsko obrambo, ker že dolgo želimo biti obrambno ministrstvo; torej, organ, ki se ne bo ukvarjal samo z upravnimi, ampak z vsebinskimi zadevami. V zvezi s tem je predstavstvo republike Slovenije minuli petek preneslo del svojih pooblastil, ki se nanašajo na vodenje TO, na republiškega sekretarja za ljudsko obrambo. Republiški štab TO je postal organ v sestavi našega sekretariata; s tem se močno približujemo naši predstavi obrambnega ministrstva. Teritorialno obrambo smo bili dolžni zaščiti oziroma ohraniti tudi zaradi ustavnega zakona, ki Republiki Sloveniji omogoča služenje vojaškega roka na njemenu ozemlju, v TO in milici.«

Ali se Slovenija z odločitvijo za lastno vojsko oddaljuje od demilitarizirane države?

»V načelu z vsem srcem podpiiram demilitarizacijo Slovenije,

ker to pomeni velik napredok v zgodovini človeštva in tudi veliko olajšanje za slovenski narod sam. Toda, ne glede na to mojo načelno ugotovitev, pa moram priznati, da v tem trenutku enako z vsem srcem nastopam proti demilitarizaciji. Torej, sedaj si tega ne smemo privoščiti, ker je Slovenija trenutno v položaju, ko mora izkoristiti svojo zgodovinsko priložnost. Ta priložnost pa je sooblikovanje pogojev nadaljnega sobivanja na balkanskem prostoru. V vsakem primeru, ali bomo z nekom povezani ali ne, sobivali bomo; torej, Slovenci se iz Slovenije ne moremo preseliti kam drugam.«

Zadnje mesece so zelo aktualna vprašanja glede pošiljanja slovenskih fantov v JLA. Kateri so pri tem bistveni premiki doslej in kaj se obeta v prihodnosti?

»Bistven premik je pravzaprav povečanje odstotka Slovencev, ki služijo na ozemlju Republike Slovenije. V septembrski napotiti smo na ozemlju Slovenije zadržali približno 20 odstotkov vsega kontingenta vojaških obveznikov, v katerem so poleg tako imenovanih navadnih vojakov tudi specialisti, ki gredo na urjenje v posamezne učne centre in se po njem razporejajo v borbeni enoti JLA, pa bodoči častniki, ki hodijo v šole za rezervne vojaške starešine. S prerazporeditvijo po končanem urjenju v učnih centri se bo število fantov, ki služijo v Sloveniji, povečalo na približno eno tretjino. To je absolutno premalo, vendar se zavedamo, da sedaj ne bi bilo možno vseh obveznikov zadržati doma. Če upoštevamo, da pred slabim letom dni razmere skoraj niso dovoljevale, da bi kdo od obveznikov ostal v Sloveniji, je bil vendar storjen korak naprej.«

Kot izgledajo stvari v odnosu do Beograda, predvsem do zveznega sekretariata za ljudsko obrambo, gre za zelo trdga sogovornika. Z njim komuniciramo samo posredno; do

danes se naš sekretar ni uspel srečati z zveznim sekretarjem za LO, vendar ne po svoji krivi. Torej, na tak način je iluzorno pričakovati bistvene premike! Razen tega zvezno predstavstvo podpira usmeritev zveznega sekretariata za LO, ki si brezupno prizadeva ponovno prilastiti vse pristojnosti v zvezi z vojaško obveznostjo.«

Gotovo je zaenkrat slovenska posebnost priznanje pravice do ugovora vesti vojaški obveznosti. Kaj pomeni taka rešitev?

»Ustavni zakon nas je zadolžil, da v treh mesecih skupščini predložimo v sprejem zakon o vojaški obveznosti, katerega se stavni del je tudi ureditev civilnega služenja vojaškega roka. Ugovor vesti je pravica državljanov Slovenije, vendar nasprotujemo tolmačenju za tako imenovano neomejeno pravico ugovora vesti, kakršno je bilo podano na zadnjem zasedanju republiške skupščine, kar se lahko prevede kot konec splošne vojaške obveznosti. V Sloveniji gre za manj kot deset ljudi letno, ki iščejo tako pravico.«

Zadnje mesece so zelo aktualna vprašanja glede pošiljanja slovenskih fantov v JLA. Kateri so pri tem bistveni premiki doslej in kaj se obeta v prihodnosti?

»Bistven premik je pravzaprav povečanje odstotka Slovencev, ki služijo na ozemlju Republike Slovenije. V septembrski napotiti smo na ozemlju Slovenije zadržali približno 20 odstotkov vsega kontingenta vojaških obveznikov, v katerem so poleg tako imenovanih navadnih vojakov tudi specialisti, ki gredo na urjenje v posamezne učne centre in se po njem razporejajo v borbeni enoti JLA, pa bodoči častniki, ki hodijo v šole za rezervne vojaške starešine. S prerazporeditvijo po končanem urjenju v učnih centri se bo število fantov, ki služijo v Sloveniji, povečalo na približno eno tretjino. To je absolutno premalo, vendar se zavedamo, da sedaj ne bi bilo možno vseh obveznikov zadržati doma. Če upoštevamo, da pred slabim letom dni razmere skoraj niso dovoljevale, da bi kdo od obveznikov ostal v Sloveniji, je bil vendar storjen korak naprej.«

Morda želite posebej poudariti kakšno vprašanje za naše bralce?

»Povedati želim le to, da je stalno navzoča potreba po pojasnjevanju naših načelnih stališč. Pri tem smo kar uspešni, saj pogosto javno nastopamo, odkar sem v tej funkciji. Upam si trdit, da imamo načelno soglasje prebivalstva Slovenije za spremembe, ki jih sedaj uresničujemo. Upam tudi, da pojasnjevanje skozi tole pisanje v Gorenjskem glasu prispeva k seznanjanju o naših ciljih.«

JOŽE KOŠNJEK

Slovenija se skuša čim prej in zanjo čim manj boleče izviti iz primeža sedanje Jugoslavije

Beograjsko izganjanje slovenskega hudiča

Po torkovi seji predsedstva države, na kateri je bila Slovenija spet prikazana kot največji jugoslovanski problem in sklepi slovenske skupščine ožigosani kot rušiteljski za Jugoslavijo, je to kristalno jasno. Slovenski hudič, ki ob hrvaškem straši po Jugoslaviji, naj gre, če ne bo šlo drugače, čim prej iz Jugoslavije. Tudi vedno več Slovencev sudi, da postaja kakršnokoli skupno življenje v jugoslovanski državi utopija in nova zapravljeni priložnost za samostojno Slovenijo.

Slovenija in neno politično vovodstvo zagovarja pri reševanju jugoslovanske krize demokratičen in strpen dogovor pooblaščenih predstavnikov republik, saj niti zvezna skupščina, ki zaradi ukinitev kosovske, niti dopolnjena zvezna ustava, niso možen okvir za nov dogovor jugoslovenskih narodov. To je slovenska skupščina zapisala tudi v svoja stališča o urejanju bodočih odnosov med republikami in v Jugoslaviji, ki so bila pretekli petek sprejeta z dvotretjinsko večino. Slovenija zagovarja priznanje obstoječih meja med republikami, ustavne ureditve po republikah po volji v njih živečih narodov ter pri tem spoštovanje načel mednarodnega prava. Ne priznavamo nobenega preglašovanja, referendumi naj bodo izvedeni po republikah, slovenski delegati pa bodo v zvezni skupščini delovali le skladno s stališči svoje skupščine. Predsedstvo republike Slovenije, izvršni svet, predsednik slovenske skupščine in klubi delegatov ima-

jo pooblastilo, da se pogovarjajo o ureditvi Jugoslavije in položaju republik, skupščina pa bo razpisala referendum med državljanji Slovenije.

Slovenija bo na teh izhodiščih vztrajala in hkrati oblikovala svojo novo ustavo. V sredo je bila ponovno seja ustavne komisije, čeprav se je oblikovanje nove ustave že zavleklo za najmanj 14 dni, kot pravi predsednik slovenske skupščine in njene ustavne komisije dr. France Bučar. V torek zvečer je bilo tudi novo srečanje slovenskega in hrvaškega vovodstva. V izjavi je zapisano, da bodo eksperite skupine v nekaj dneh pravile predlog konfederalne pogodbe za možno ureditev Jugoslavije. Zadnji dogodki, ko je bila Slovenija spet obtožena rušilnih dejanj in je zvezno predstvo preskočilo sklep slovenske skupščine glede poveljevanja slovenski teritorialni obrambi v miru in izrednih razmerah in za komandanta določilo komando 5. vojaškega območja, so do-

datno razblinili upanje, da je za Slovenijo življenje v Jugoslaviji še možno. V takšni, kot je sedaj, je nemogoče. Zvezni vrh dela po receptu ene republike in enega naroda, mihi pred protiustavnimi dejanji ene republike, druge pa zaradi blažjih dejanj postavlja na zatočno klop, grozi z vojsko, tolerira samovoljno jemanje orožja in vzpostavljanje reda mimo legalnih oblasti, kot je primer na Hrvaškem, in nasprosto državo peha v državljanško vojno. S temi posli resnično nimamo kaj skupnega, čeprav se jim moramo z vso enotnostjo in z vsemi sredstvi upreti. Problem slovenske teritorialne obrambe je ta hip preizkusni kamen za Slovenijo.

Takošnja odcepitev tudi tveganje

Veliko Slovencev danes razmišljajo: odcepimo se, pa bo konec vseh težav in živelj bomo v samostojni Sloveniji. Tudi nekatere stranke so takšnega mnenja. Tudi tako imenovani srbski blok bi se nas rad kar hitro znebil, vendar je v tem velika past: iz Jugoslavije bi odšli "suhi kot cerkvena miš", kot je dejal na zboru Slovenske demokratične zveze na Šmarjetni gori član gospodarskega odbora te stranke dr. Marko Kos. Še komu bi morali kaj plačati, čeprav bi morala nasprotina stran veliko plačati tudi nam. Razumem vedno pogosteje poudarjanje pomena taktike in dobre strategije, pa tudi stališč tujine do tega. Tudi

ideja konfederacije je v tem trenutku vedno bolj takтика kot pa realnost, saj je konfederacija Slovenije z Jugoslavijo ali Slovenije in Hrvaške z Jugoslavijo samo način uiti jugoslovanskemu primežu po sedanjem scenariju, drug korak potem pa je oblikovanje samostojnosti, ki pa ni nujno vezano na kogarkoli v Jugoslaviji. Na to pot se podajamo in bomo pač morali biti navajeni na zmage, pa tudi na poraze in udarce, ki jih kaže možato prenesti. Kakršenki liberalizem ta trenutek ni dober, prav tako pa tudi razne strankarske razprtije o ne najbolj usodnih vprašanjih ne prinašajo koristi nam, jo pa nasprotnikom našega bodočega videnja Slovenije in Jugoslavije. Slovenija mora sedaj zavarovati sebe pred posledicami morebitnega ostrega razpleta krize v južnejših republikah, tudi na Hrvaškem. Povsem možna je nova selitev ljudi z juga na sever, z območja, kjer bi tekla kri, na del države, kjer sta zagotovljena red in mir. Možna pa je selitev tudi zato, da bi postala tudi Slovenija del projekta o libanonizaciji Jugoslavije. Na Kosovu je ta poguben projekt uspel, poskuša se uveljaviti na Hrvaškem, ko državni vrh tolerira (srbske) upornike, zametki spopadov se rojevajo v Bosni in Hercegovini, ko pa bi se to zgodilo se v Sloveniji, bi projekt sprtja narodov in uvedbe izrednega stanja uspel, seveda za ceno novih sporov kot novih in novih izgovorov za podaljševanje vojaške oblasti.

Milan Kučan:

Na popravke ne pristajamo

"Slovensko stališče, ki sem ga povedal na seji predstava SFRJ, je strnjeno povedano, naslednje: podpiramo pobudo, da se razreši ustavna kriza na demokratičen način z iskanjem poti za nov dogovor o prihodnjem življenju narodov Jugoslavije. Pomembno je spoznanje, da sedanja ustava ne more biti institucionalni okvir za reševanje krize. Naše temeljno politično izhodišče je, da je novo formulo o skupnem življenju v Jugoslaviji, nov dogovor narodov Jugoslavije mogoče oblikovati samo po demokratični poti na podlagi pravice naroda do samoodločbe. Ta izhodišča, če bi jih deklarirali zvezni organi, bi prispevala k utrjevanju legitimnosti sedanjih prizadelanj narodov in republik za oblikovanje novih odnosov med njimi, pa tudi njihovih prizadelanj za mednarodno uveljavitev in priznanje. Ponujeni predlog zveznega predstava pa teh izhodišč ne upošteva dosledno in ne izhaja iz opredelitev, da gre za poskus iskanja novega dogovora o prihodnji ureditvi razmerij med republikami, ampak vztraja pri nadaljevanju obstoječega dogovora z nekaterimi nujnimi popravki in z dopuščanjem možnosti, da se tisti, ki jim obstoječi dogovor ne ustreza, odpovejo tej skupnosti in iz nje izstopijo, vendar pod pogojem in na način, ki ga določajo tisti, ki še pristajajo na skupno življenje v dosedanjih okvirih. Povsem nesprejemljiv je tudi pogled na pravno sucesijo Jugoslavije, po kateri je nosilec državnopravne kontinuitete sedanje federalne države v primeru, če se ena ali več republik odloči za konfederacijo oziroma za izločitev iz jugoslovanske federativne skupnosti, federativna Jugoslavija v teritorialno reduciranih okvirih. Nove države bi bile po tej logiki nosilec samo nekaterih pravic in obveznosti, ki bi se prenesle na novonastale države. Čeprav gradivo priznava načelo samoodločbe, ga pa v izpeljavi dejansko zanika. Izhaja iz tega, da republika brez federalnega soglasja, ne more uresničiti pravico naroda do samoodločbe. Na seji sem zahteval, da se gradivo dopolni z alternativno zasnovo, vendar, kolikor mi je znano, je bil poslan skupščini predlog brez popravkov."

Dr. France Bučar:

Ne ena, dve potezi

so rekli: strinjali se bomo s tistim, kar boste naredili. Kaj bo po vsem tem nastalo, je vprašanje zase. Sem zelo skeptičen, da je mogoča konfederacija. Gre pa zato, da taktično ravnamo, če želimo biti samostojni. Delati moramo tako, da ne bomo ožigosani po svetovne javnosti, da smo Slovenci krvivi, da smo razbili Jugoslavijo. Mi imamo sedaj dober položaj. Srbi so tisti, ki nočejo pristati na konfederacijo. Oni so tisti, ki bodo nase prevzeli odgovornost, da razbijajo Jugoslavijo. Te karte ne

Tone Peršak:

Krivde nočemo prevzeti

"Žal je tako, da mora biti v politiki tudi nekaj realizma. Trije dejavniki so, zaradi katerih slovensko politično vovodstvo upošteva tudi možnost konfederacije. Prvi je mednarodni vidik. Odločajoči politični dejavniki v svetu vedno postavljajo neko načelo zahteva, da so sicer za vse, za kar se sami opredelimo, vendar niso za razbijanje Jugoslavije. Konfederacija je možnost, da Jugoslavija na neki način ohrani videl enotnosti. Svet misli, da je to mogoče dosegči na mirem način. Za nas prihaja v poštev samo neka pogodbena povezava dejansko popolnoma samostojnih, suverenih držav. Ta pogodba je tudi časovno določena, ki jo je treba po tem času obnoviti, možno pa je tudi vsak trenutek iz nje izstopiti. Organi take konfederacije ne morejo imeti nobenih samostojnih pooblastil, ampak so kvečjemu organi koordinacije med državami, ki so mednarodnopravno samostojni politični subjekti. Drug razlog je gospodarski. Mi smo s tem prostorom gospodarsko povezani. Slovenci prodamo v drugih delih Jugoslavije okrog 30 odstotkov svojih proizvodov, prav toliko pa tam tudi kupimo. Nenadno pretrganje teh vezi bi imelo hude posledice za slovensko gospodarstvo. Tak dogovor bi omogočal orhanjanje teh vezi. Tretji razlog so pravne praznine. Že sedaj se premoženje krade, ker ljudje misljijo, da je čas pravne brevladja. S hitro ločitvijo pa bi bilo to še hujše. Projekt konfederacije, če je sploh možen in vanj tudi osebno ne verjamem, je tista ponudba, s katero se mi legitimiramo pred svetom, da smo ponudili možnost dogovora in, če ne bo sprejet, mi ne bomo krivi za razbijanje Jugoslavije, ampak je to storil nekdo drug. To je pot do slovenske polne suverenosti, do vstopa v skupnost suverenih držav vsega sveta, ne le Evrope."

Dr. Marko Kos: Suverenosti s prazno malho ni

"Suverenost bomo imeli tedaj, če ostane vse bogastvo dela naših rok tu doma. Beograd nam jemlje na 100 prefriganih načinov. V jugoslovanskem izvozu je nad tretjino izdelkov slovenskih rok, za izvožene dolarje pa nam da Marković malo vredne dinarje. Pobira delež za zvezno upravo s 15.000 uradnikov, ki diplomacijo, v kateri imajo večino Srbi, za vojsko, ki je za tako revno deželo prevelika in jo vodijo Srbi. Marković se baha, da ima 10 milijard dolarjev deviznih rezerv. K temu damo Slovenci skoraj 5 milijard letno. Toda v Narodni banki Slovenije ni nobenega dolarja, ampak so vsi poskuša zadržati teh dolarjev doma. Če bi se v tem trenutku odcepili, bi ostali revni kot cerkvena miš. Danes je stvar obstanka ločitev od Jugoslavije. Prvi korak je lastna valuta, ki jo bomo menjali za tuj denar glede na resnično vrednost. Izračunali smo, da bi v dobrih sedmih letih z izvozom na zapanad nadomestili vso prodajo na jug države."

smemo zavreči. To je naš adut, ki nam sedaj dobro služi. Treba se je razumno obnašati. V politiki so določene taktike, ki so neizbežne."

Govori se o konfederaciji s Hrvaško. Del opozicije očita, da tem Slovenci iščemo sebi novega gospodarja in je boljše iti povsem samostojno pot.

"Mi imamo do Hrvatov lahko bolj ali manj upravičene predstode. To je druga stvar. Hrvaški interesi niso popolnoma skladni z našimi. Računati moramo na dve fazi: kako priti iz Jugoslavije in kako potem samostojno živeti. V prvi fazi so Hrvati naši naravni zavezniki. Boljših ne moremo imeti. Njihov interes je enak. Kako potem naprej, je drugo vprašanje. Mi smo rekli: v tej fazi gremo skupaj, skupaj smo za konfederacijo, kakšna pa bi lahko bila, pa se bomo potem pogovarjali. Zato vnaprej ne ponujamo neke konfederalne pogodbe. Če bo že prihajalo do povezave, bo to po vzoru Beneluksa. To je silno raha povezava."

Važen temelj slovenske samostojnosti je nova ustava. O njej bi moralu govoriti že takratno zasedanje skupščine, pa ni. Smo morda priča nesoglasjem.

"Mi smo mislili, da bo ustava do konca leta, tja do Božiča, sprejeta. Sedaj pa so jo načrti nekateri brihtnjakoviči zagolili. Z vsemi strankami, tudi s komunisti, smo se dogovorili, da damo delovni osnutek v presojo vsem strankam in če bo bo v osnovi ustrezan, bi šel že na to skupščino. Ko sem hotel na ustavnih komisijih realizirati ta dogovor, so bili krščanski demokrati proti. Rekli so: smo za, zahtevamo pa tole in tole, neke vnaprejšnje koncesije. Za njimi so enako ravnali zeleni, nato pa še komunisti, ki so videli, kaj hočejo prvi. Stvari je bilo konec in že zamenjano najmanj 14 dni. Sedaj bomo morali v ustavnih komisijih iti delna od člena do člena. Jaz sem se hotel temu izogniti. Želel sem sočasno glasje o osnovnih političnih izhodiščih, sporne zadeve bi registrirali in jih dali v presojo strokovnjakom, mi pa bi delali naprej. Zamudeno moramo sedaj nadoknadi, vendar čas teče."

Petek, 5. oktobra 1990

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Dr. Tone Košir

V zdravstvu se ne obnese revolucija, pač pa taktika majhnih korakov

Dr. Tone Košir, še donedavnega zdravnika v Škofji Loki in strokovnega svetovalec direktorju osnovnega zdravstva za medicinsko področje v Osnovnem zdravstvu Gorenjske, je od 20. julija namestnik republiške sekretarke za zdravstveno in socialno varstvo. O svojem podministrskem statusu se pošali, da mu pred hišo še ne gori veliko lučk, ki bi pričale o njegovih strokovnih napakah, pa ne zeto, ker bi bil tako dober, temveč ker je v ministrstvu tako malo časa. Naj bo kakorkoli, začučke ali dokazovanje nasprotnega bo imel dr. Košir v prihodnje nedvomno veliko priložnosti, saj je sooblikoval novosti, ki bodo temeljito prevetrite zdravstveni sistem. Pričujoči pogovor je bil poskus iz prve roke izvedeti, kako se utegne v prihodnosti krojiti narodovo zdravje.

Zadnja leta govorimo večidel o materialnem, finančnem položaju zdravstva, manj o njegovi vsebini. Pa vendar tudi tokrat: kako ta čas gmotno kaže slovenskemu zdravstvu?

»Rahlo bolje kot v začetku septembra. Rebalans proračuna, ki velja za štiri mesece, akontacijo v skladu s porastom materialnih stroškov in osebnih dohodkov nekoliko dvigne. To prinese bližu 320 milijonov dinarjev. Ob dejstvu, da zdravstvu manjka milijarda in 700 milijonov sredstev, to ni ravno veliko. Nekaj vendarle prinese, nekaj pa bo dala tudi avgusta povečana participacija. V prihodnjem letu pa bi moralno zdravstvo dobiti 11 milijard. Če bi jih, se prihodnje leto ne bo več treba pogovarjati, kako iz dneva v dan, iz meseca v mesec, temveč se bomo končno lahko ukvarjali tudi s stroko.«

Se eno vprašanje v zvezi z delanjem. Po kakšnih merilih se zdaj razdeljuje zdravstveni del, odkar se zdravstvo financira iz republiškega proračuna, glede na to, da je bilo v Sloveniji zaradi policentrčnega razvoja, razlik v razvitososti in solidarnosti, vselej težko najti pravo mero?

»Radi se sklicujemo na to, da smo v prehodnem obdobju, vendar to zares drži. Za ta čas smo se odločili za delitev med območji, za katere obstaja poseben ključ. V prihodnjem letu bomo morali to temeljito pregledati. Regija ima še vedno dolžnost v celoti deliti zdravstveni dinar med uporabnike, obstaja pa možnost, da bi bil ta pretok v prihodnje neposreden. S tem se bodo predragači tudi območne uprave za zdravstvo (analogno skupnosti pokojniškega in invalidskega zavarovanja), in sicer tako, da bi se za zagotavljanje pravic do zdravstvenega varstva spet vrnili v občino. To pravico je namreč moč uveljavljati le, če je tako rekoč pri roki.«

Zdravstveno »kasko zavarovanje«

Kar zadeva vsebinske spremembe v slovenskem zdravstvu, jih je pričakovati od ta čas nastajajoče zdravstvene zakonodaje. Kaj bo v novih zakonih?

»Konec septembra sta bila izdelana osnutek dveh zakonov, prvega o krepitvi zdravja in drugega o zdravstveni dejavnosti. V prvem bo poleg definicije zdravstva zaobseženo vse, kar potem zdravstvene družine, podjetja in samezne, celotno družbo zavzame, k dolžnosti za zagotavljanje in zavarovanje zdravja. Torej dolžnost in ne več pravilno zavarovanje naj bi uveljavili denimo za lepotne operacije,

za posebne rizike, kot denimo zavarovanje vrhunskih športnikov, ki živijo drugače in v življenju veliko tvegajo. Ali pa za primer prometnih nesreč, ko družba ne more prevzeti rizika za povzročitelja prometne nesreče, ki je vozil vinjen. Ce sta prva dva vira zdravstvenega dinarja namenjena dogovorjenemu (nacionalnemu) programu zdravstvenega varstva, potem je tretji vsemu tistemu nad njim.«

Nacionalni program po gmotnih zmožnostih

Nacionalnega programa v zdravstvu doslej nismo imeli: teoretično je bilo vsem ljudem dostopno vse zdravstveno varstvo. Kaj naj bi poslej vseboval takoj imenovani zagotovljeni zdravstveni program?

»Nacionalni program naj bi umerili po prioritetah. Tako naj bi vseboval vso preventivo, naležljive bolezni, kronične degenerativne bolezni, pa rizične skupine, nujno medicinsko pomoč in tako naprej, od najbolj pa do manj nujnega. Pri prioritetah, kakšne poznačijo v več svetovnih zdravstvenih sistemih (njihov dober poznavalec je tudi naš gorenjski zdravnik dr. Marjan Česen), se lahko ravnamo po finančnih zmožnostih družbe. Ko se slednja poveča, lahko spisek prioritet počne z novimi.«

Za zasebno prakso se ne bodo ravno tepli

Zakon bo ustoličil tudi zasebno delo v zdravstvu. Pred časom (še v logi strokovnega svetovanca direktorja gorenjskega osnovnega zdravstva) ste bili že zelo skeptični, da bo res zaživel. Ste v zvezi z zasebno zdravstveno prakso še vedno enako črnogledi?

»Zasebno delo bo ustoličeno celo po hitrejšem postopku, ne šele z novo zakonodajo (ki mimogrede rečeno ne bo sprejeta prej kot v pol leta, saj v zdravstvu nismo za revolucijo, temveč za majhne korake), temveč z amandmajem k sedanjemu zakonu. Brez novega načina finančiranja pa bo najbrž težko zaživel. Prvič zato, ker povprečen Slovenc ne premore toliko denarja, da bi se zdravil pri zasebniku in bil samoplačnik. Drugič pa tudi večina slovenskih zdravstvenih delavcev nima toliko kapitala, da bi si lahko privoščil zasebno prakso na visoki ravni. Seveda so tudi izjeme, ki pa zgoj potrebujejo to pravilo. Še vedno dvomim, da bo zasebno delo rešilo slovensko zdravstvo, toda priznati mu

je treba tudi prednost: uveljavljeno konkurenco in dobro preverilo obstoječe javno zdravstvo. Bodoči sistem financiranja naj bi pa bil tako urejen, da bo tudi zasebni zdravnik (ali kateri drug zdravstveni delavec) lahko uveljavil plačilo storitev iz skladu za javno zdravstvo, ob sicerjnjem samoplačništvu.«

Še vedno torej mislim, da na zasebno prakso v zdravstvu ne bo toliko pritska, kot ljudje pričakujejo. Sicer pa v svetu gleda tega ubirajo ravno obratna pota kot mi, ki se trudimo s privatizacijo: zdravstvo namreč iz zasebnega vse bolj selijo v javni sektor.«

Participacija kot steklenica piva ali zavojček cigaret

Kakšno prihodnost obeta zglasni participaciji? Se bo obdržala, bo ukinjena?

»Vsi sodobni sistemi poznačajo tudi participacijo. Tudi mi jo bomo verjetno obdržali. V Mariboru, kjer so jo ukinili in namesto tega zdržujejo 0,98 odstotka iz bruto osebnega dohodka, že ugotavljajo, da nov način ne odigrava prave vloge. Participacija naj le bo, toda v razumem znesku, denimo cene steklenice piva ali škatlice cigaret. Le način pobiranja je treba predragačiti, da se to ne bi več dogajalo v ambulantah, ampak denimo ob vsakratnem žigosanju zdravstvene knjižice dvakrat letno.«

Za sedanje zdravstveno siromaščo deloma krivimo tudi zdravstvo samo, ki da ne postavlja dovolj varčno. Kako si vi predstavljate racionalizacijo v zdravstvenih domovih, bolnišnicah in sistemih sploh?

»Racionalizacija dela v zdravstvenih organizacijah je še mogoča, tudi na Gorenjskem, kjer se sicer že leta varčno obnašajo. Možnosti vidim v organizirjanju, kjer je treba vzeti pod drobnogled večstopenjskost profesionalne nadgradnje, zmanjšati stroške zlasti za režijska dela, neboleče brez odpustov skrčiti število zaposlenih (predvsem v administrativno-tehničnem aparatu). Vse to seveda spet postopno, ne za vsako ceno, predvsem pa ne v slogu nekdanjih dekretov, temveč zdravstvenim organizacijam samim prepričamo odločitev, kdaj bodo ukinili to ali ono stopnjo organiziranosti ali opustili to ali ono delovno mesto.«

Sisov in delegatskega sistema ni več, ali to pomeni tudi konec vpliva tako imenovanih uporabnikov na zdravstvo?

»Vpliv uporabnikov na zdravstvo bo potrebno ohraniti. Najbrž se bomo tudi tu po izkušnji ozrlji k sistemu pokojniškega zavarovanja. Trenutno nadzorno vlogo uporabnikov igrajo odbori za zdravstveno varstvo, ki ta čas umirajo. Vendar jim ne bomo pustili usahnititi, kajti mora obstajati neka skupina, ki ima vpliv na delo v zdravstvu.«

Foto: Jure Cigler

Kranjski grb in zastava

Skupščina občine Kranj je na petem skupnem zasedanju zborov SO Kranj v sredo, 26. septembra 1990, sprejela odlok o simbolih občine Kranj. S sprejetjem tega odloka je prenehal veljati odlok o grbu občine Kranj iz leta 1979, ko je bil sprejet odlok o grbu, ki ga je predstavljal gorenjski nagel s pterokrako zvezdo in ki se v Kranju nekako "ni prijel" kot simbol mesta in občine. Pobuda za spremembo grba je prišla že na prvi konferenci o razvoju turizma v občini Kranj marca 1988. leta, pobuda za zastavo Kranja pa je bila dana še na bivšem predsedstvu Občinske konference SZDL v začetku leta 1989. Kot se verjetno še spominjam časov predvolilnih bojev in oblub, so skoraj vse stranke v svojih predvolilnih programih imele v načrtu spremembo grba; prav zato je bil odlok na skupščini sprejet z večino glasov.

Grb občine Kranj ima obliko ščita z obojestranskim plitvim vrezom z bočne strani. Ščit je kobalno belo črne barve (srebrno sivkasti odtenek), na ščitu je orel z razprtimi krili in desno obrnjeno glavo in je cinober rdeče barve. Grb je posnet po pečatu mesta Kranja iz leta 1530. Glede na to, da na pečatniku ni določeno, kakšne so barve grba, je bilo potrebno barve določiti v skladu s heraldičnimi pravili. Prva predstavitev kranjskega grba z barvami je v Valvasorjevi knjigi grbov iz leta 1687: rdeč orel na modrem polju. Takšna sestava barv je proti heraldičnim pravilom, kajti ne more biti barva na barvo, ampak barva na kovino. Heraldika pozna štiri barve: rdečo, modro, zeleno in črno, ki so lahko na kovinski podlagi zlata - rumena ali srebrna - sivo bela. Na osnovi teh izhodišč so bile izdelane štiri variante barvnih predlogov novega grba s šestnajstimi kombinacijami, tako da se je po konzultacijah dalo dejansko pridobiti likovno in heraldično pravilno zasnovan grb. Ob tem bi kazalo poudariti, da se grb Kranja razlikuje od grba slovenskega in gorenjskega domobranstva. Grb gorenjskega domobranstva je bil moder orel z glavo obrnjeno na desno s krono in nakazano modro šahovnico na trupu in krilih, podlaga je bil ščit polovitno belo rdeče barve, ščit na straneh ni ubočen. Grb slovenskega domobranstva v t.i. Ljubljanski pokrajini je moder orel z glavo obrnjeno na desno in krovu, na trupu ima belo modro šahovnico, orel je na ščitu z belo podlago in ni ubočen.

Kranj kot mesto in občina doslej ni imel svoje zastave. Zastava je kobalno črno-bele barve (srebrno sivkasta) s kranjskim grbom v sredini. Grb oziroma ščit je obrobljen z zlatorumenim robom, tako da vidno izstopa iz zastave. Razmerje med širino in dolžino zastave je ena: dve. Grb v zastavi zavzema dve tretjini širine zastave. Zastava se uporablja za okrasitev ulic na območju občine Kranj ob državnih in občinskem prazniku ter ob praznih krajinskih skupnosti, stalno pa bo izobesena pred stavbo SO Kranj.

Franc Benedik

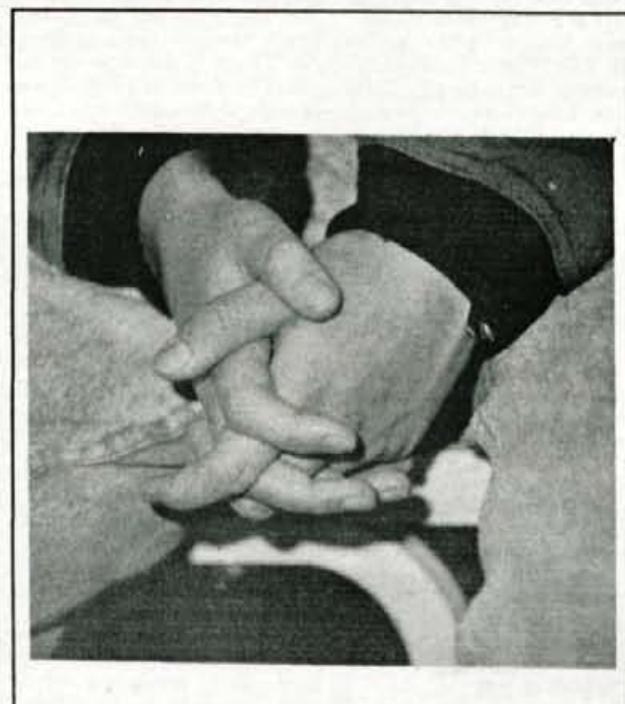
Kranjski grb sprejet na skupščini, 26. 9. 1990

Grb slovenskega domobranstva

Grb gorenjskega domobranstva

Prijateljstvo — Foto: J. Cigler

Francka Žitko iz Trboj:

Za Franca Jožefa smo imeli cekine...

...za Aleksandra pa saharin v kofetu, pa še ta je bil strogo prepovedan, pod krajem Petrom smo imeli zlate dinarje, rinka so delali iz starojugoslovanskega zlata, tako kvaliteten je bil. V prvi svetovni vojni smo bili lačni, v drugi pa nisi vedel, kdo je bel, kdo pa rdeč. Nemcu si lahko dal kar fižol za davek pa s cukrom nas je skrkljal, saj smo ga dobil na karte toliko, da ga družine z veliko otroki še porabiti niso mogle...

Cigani boljše sorte

Na prelomu stoletja je prišla na svet Francka Žitka, Ojačeva iz Trboj, prav nasproti cerkev doma. 15. decembra 1898 se je pisalo. Takrat so Trboje štele vsega šestdeset hiš, danes jih je več kot dvakrat toliko. Otrok se je komajda zavzel sebe, že je pasel krave ob Savi, kjer je vsaka hiša imela svoj prt travnika. Tu so se okrog drvili, kar z rokami lovili kapče in jih pekli na ognju in ciganom nagajali.

Cigani so bili doživetje zase. Trbojski cigani so bili boljše vrste, madžarski cigani, ki so bili bogati. Niso kradli kokoši. Pripeljalo se jih je po nekaj voz skupaj in dalj časa so se tu držali. Celo rojevali in umirali so tukaj. Otroci so bili vedno pri njih. To je bil njihov cirkus, njihovo gledališče čez cesto, njihova enajsta šola. Še bolj zanimivo je bilo, kadar so prišli naokrog pravi cigani, ki so medveda in opico po vasi goniли in bobnali. Ljudje so leteli skupaj tudi, kadar je z bobnom prihajal občinski sluga, da je sporočil najnovejše ukaze vladne, kranjske ali cesarjeve, kasnejše kraljeve. Na vasi pa so vso besedo imeli župnik, učitelj in župan.

Mayerling njene mladosti

Kje so tisti časi, ko je Ojačeva Francka še v šolo hodila! Spomladi enkrat - no, kar točno povejmo, 22. maja 1990 je bilo, kajti Francka pomni datumne, kot bi se včeraj zgodilo - so jo v šoli prosili, da je otrokom v zadržnem domu pripovedovala zgodovino Trboj in o življenu nekoč. Zagotovo so jo poslušali z odprtimi ustmi. Francka veliko ve, živi leksikon je, pravijo domaćini. Že 1914. leta je končala šolo. Kreda in tablica pa so bili vsi zvezki skupaj. Njen učitelj je bil Vinko Krek, ki je bil poročen na gostilni pri Kocjanu. Učili so se brati, računati in zgodovino Habsburžanov. Nimaš bolj razburljivih stvari, kot so cesarske in kraljeve družine. 30. januarja 1889 se je zgodila tista največja tragedija, ko sta si v Mayerlingu vzela življeno Marija Večera in Rudolf. Zaljubljena sta bila, a nista vedela, da sta po pol brat in sestra. Enkrat samkrat je šla v življenu v Kranj film Mayerling. Prezlastna zgodba. Tudi v kinu se je zjokala. In tisto okrog lepe žene Franca Jožefa, Elizabete, za katero so pravili, da jo je neki Francoz v Švici v Ženevi s plošči v sreči zabolel... Pa kralj Aleksander, ki so ga 9. oktobra 1934 ubili v Marseillu. Sele 18. so ga potem pokopali. Še danes se spomni mežnarja, ki je šel zvoniti zanj. Zdaj bo pa kmalu vojska, so govorili ljudje. Iz časopisov so veliko izvedeli že takrat. Pri Francki doma so imeli Slovenca, Domoljuba in Bogoljuba. Jutro so pa gospodje prepovedali. Ja, včasih so gospodje imeli vso veljavno. Zdaj jo spet pridobivajo, ampak ljudje se ne bodo pustili. So le drugačni časi.

V Ljubljano pes

Česa vsega se niso v šoli učili! Še danes ve, da je prvi vlak pripeljal v Ljubljano 1849. leta, železnična rečka teji pro-

Tudi voda ima svojo moč

Vse smo že doživel, samo umrli še ne, razmišlja danes Francka. Da bi le tretje vojne ne bilo. Te res ne bi rada dočakala. Pa se čudno suče vse skupaj. Raje ne misli na to. Samo Boga zahvali, da pri teh letih še hodi, da ni v postelji. Saj jo hode noge boleti, a se prisili, da gre ven, do nekaj sosedov, kjer prijetno poklepeta. Malo prej je prišla domov. Da je bila na terenu, se šali njena Marija. Domov k Anžku gre najraje. Doma je še vedno najlepše. Te velike vode na Savi pa nima rada. Veliko lepše je bilo nekoč, ko je spodaj v strugi tekla čista, zelena Sava in se je vanjo stekala brez številna studentev. Peš jo je ničkolikorat ubrala čez Savo do Urhovih na Jamu, kjer je bila njena mama doma. Veliko jih je utonilo včasih. Zagotovo vsako leto vsaj po eden. Tudi voda ima svojo moč.

Le da ga Bogu in ljudem skažeš

Huda je bila zadnja vojna. Nerada misli nanjo. Bolj prijeten spomin je na Haceta, ki je tudi kranjske policije za nos vlekli. Napovedal jim je sestanek in tudi prišel, a ga niso odkrili. Oblekel se je enkrat v žensko, enkrat v dimnikarja in se jim smejal v pest. Od rokovnjakev je bilo tudi razburljivo poslušati očeta: Dimež je bil glavni, pisal se je menda Franc Šifrer, potem so bili pa Bevkov Luka, Travnov Janez in Beričev Grga. Kako si je vse zapomnila, doma in v šoli. Odprte glave je bila, prav res, v šoli je imela same enke. Enke so bile včasih najboljši red. Učitelj je očeta prosil, naj otroke vendar da v kakšne šole. A vedno je bil odgovor: Kdo bo pa delal. Dela je bilo, 13 hektarov je bilo samo orne zemlje. Francka bi bila rada šivilja, a morala bi v uk drugam, pa je bila tako rada doma pri starših. To so bila njena najlepša leta. Če je bilo sploh kaj lepih... Okusila je, kaj pomeni nezakonska mati. Oče je še najmanj dajal zaradi tega. Najhujši je bil brat, ki je grozil, da bo pankrt s pamom pretepel, njo ubil... Pa župnik Čemažar je bil hud in jo je zašramoval: "Ta ni rekla: Glej dekla sem gospodova..."

Ampak, če ga bogu in ljudem skažeš, pa da skrbš zanj, ti nihče nič ne more, razmisliš se danes Francka. Botra, Jureževa mati, je hotela, da bi bila tudi Francka, pa ni hotela. Otrok je ime s seboj prinesel. Šmaren ob postu je bil tisti dan in krstili so jo za Marijo. No, potem jo je Žitko le oženil.

Odrite strani

Prejeli smo

Izvršilni odbor kranjskega zborna Slovenske demokratične zveze je na sestanku dne 1. 10. 1990, soglasno, sklenil, da je potrebno vztrajati pri dosedanjih stališčih, zato

JAVNOSTI SPOROČA:

PODPIRAMO tiste:

- člane predsedstva Republike Slovenije,
- poslance skupštine Republike Slovenije,
- člane izvršnega sveta skupštine Republike Slovenije, ki se zavzemajo za TAKOJSNO OSAMOSVOJITEV REPUBLIKE SLOVENIJE!

ZAHTEVAMO:

- od vodstva Slovenske demokratične zveze in poslancev SDZ izpolnitve predvolilnih obljub in kongresnih sklepov, kar pomeni, takojšnji začetek postopka za RAZPIS REFERENDUMA O OSAMOSVOJITVI REPUBLIKE SLOVENIJE,
- od Izvršnega sveta skupštine Republike Slovenije TAKOJSNO PRIPRAVO PREDPISOV IN ORGANIZACIJO ORGANOV, potrebnih za praktično osamosvojitev Republike Slovenije, alternativno pa njegov odstop.

POZIVAMO:

- skupštino Republike Slovenije, naj, v prid vseh Slovencev in državljanov Republike Slovenije, takoj razpiše referendum o osamosvojitev Republike Slovenije.

ČESTITAMO:

- nemškemu narodu, ki je razumel znamenja časa in jih, na civiliziran način, izkoristil sebi v prid.

Kranj, 3. 10. 1990

za SDZ
OBČINSKI ODBOR KRAJN
Leon Petrevčič

Pobuda za spremembu občinskega praznika

Škofja Loka naj

praznuje 30. junija

V Slovenski demokratični zvezi Škofja Loka menimo, da občinskega praznika v prihodnje ne moremo več povezovati v dražgoško tragedijo, ko je pravzaprav brez potrebe umrlo več kot štirideset nedolžnih vaščanov, dražgoški fantov in mož, ko je na desetine mater izgubilo svoje sinove, na desetine družin brate in očete, ko so Dražgošani v ognjenih zuljih izgubili tudi svoje domove.

Dopusčamo možnost, da si tedeni partizanski borci v spomin na svojo bitko in legendarna junata se naprej organizirajo bodisi športno-rekreacijska tekmovalna bodisi nastope vokalno-instrumentalnih skupin, lahko pravijo tudi običajno veselico ali celo srečelov. Skratka, praznujejo naj, kot so si ali si bodo začratali v svojih programih. Vendar pa vse to in lastni režiji, s svojim delom in na lastne stroške. V nobenem primeru pa take prireditve ne morejo biti vrhunc občinskega praznovanja!

Nedolžne dražgoške žrtve in njihovi preživelci svojci si namreč že od nekdaj zaslужijo nekaj povsem drugega, neprimerno bolj pomembnega: zaslужijo si, da bi svet o dogajanjih v njihovi vasi končno izvedel dolgo zamolčano resnico, predvsem pa si zaslужijo kulturno pripravljene, s pieteto izvedene ter človeški življenj in trpljenja vredne spominske slovensnosti. Brez militantnih govorov in komunističnih obeležij na praporih, brez vojaških koračnic in brez blišča medalj na oprsjih ljudi, zbranih pod spomenikom dvomiljive estetske vrednosti.

Člani Slovenske demokratične zveze Škofja Loka zato dajemo

občinski skupščini oziroma njenemu odboru za organizacijo in izvedbo prireditev ob občinskem prazniku p o b u d o

z odločno zahtevo, da takoj začeta s postopkom za spremembu 8. člena Statuta občine Škofja Loka in drugih predpisov, s katerimi je bil doslej kot občinski praznik določen 9. januar v spomin na dražgoško bitko ter na partizanske akcije proti okupatorju v letih 1941 in 1942.

Hkrati predlagamo, naj bi krajani Škofje Loke ter občina dolin s katerimi je bil doslej kot občinski praznik določen 9. januar v spomin na dražgoško bitko ter na partizanske akcije proti okupatorju v letih 1941 in 1942.

4. Posreduje, da se prejšnjim lastnikom vrne za potrebe Rudnika urana Žirovski vrh uporabljeni kmetijske in gozdne površine.

Odločno tudi zahtevamo, da vladu Republike Slovenije prenehava razmišljati o Rudniku urana Žirovski vrh kot možnem odlagališču jedrskih ali posebnih odpadkov.

Stranke so se soglasno odločile, da omogočijo podpis te izjave vsem polnoletnim občankam in občanom občine Škofja Loka objasnem sporocilu: »Občani občine Škofja Loka smo proti odlagališču jedrskih ali posebnih odpadkov.«

Škofja Loka, 3. oktobra 1990

SLOVENSKA DEMOKRATIČNA ZVEZA - Martin Krajkov
SLOVENSKA KMEČKA ZVEZA - Franc Pintar
SLOVENSKI KRŠČANSKI DEMOKRATI - Vincenc Demšar
SOCIALDEMOKRATSKA ZVEZA - Simon Jelovčan
SOCIALISTIČNA STRANKA SLOVENIJE - Vinko Čankar
ZVEZA ZA ENAKOPRavnost - Franc Feltrin
ZKS - STRANKA DEMOKRATIČNE PRENOVE - Mirjam Jan-Blažič
ZSMS - Liberalna stranka - Andrej Novak

Izjava vseh političnih strank v občini Škofja Loka

In občini Škofja Loka spoznamo vse večjo nevarnost, da ob zaprtju Rudnika urana Žirovski vrh ostane to območje z bližnjo in širšo okolico ekološko-tehnološke izvajanja.

Ivan Jan se v polemiki ob tem zapisu o Timetu Debeljaku spet zateka k starim metodam nepopolnega citiranja. Tako med drugim, ko piše o Debeljakovem pozdravu priključitve slovenskega ozemlja Italiji, navaja samo naslednji del izjave iz Doma in sveta: »da je bila odločitev o priključitvi tega slovenskega ozemlja fašistični Italiji "zgodovinski sklep" ... in da smo s tem (Sloveni) postali sestavni del velikega italijanskega Imperija ter je tudi naše kulturno delovanje dobito nov okvir svojega izvajanja. Kot kulturna revija pozdravljamo modro odločitev... zahvaljujemo se za uvidevnost in daljnovidnost voditeljem velike Italije.«

SREDI VELIKIH STISK ČASA nam je ta kraljevska obljuba zavogito nemoteno bodočnosti, ko bomo v najtejnješem stiku s tisočletno italijansko kulturo, s tem zariščem večne umetnosti, mogli ustvarjati duhovno podobo svojega slovenskega ter razvijati njegovo notranje poslanstvo, ki mu je določil Bog.

ZAHVALUJEMO pa se za uvidevnost in dalekovidnost VODITELJEMA VELIKE ITALIE!

Zanimivo pri tem je, da so Debeljakovi režimski kritiki po vojni za napade redno uporabljali to stališče iz Doma in sveta in pred tem vedno izpuščali ves tisti del, ki govoriti o slovenski avtohtonosti. Jan je pri tem še kar sam dodal besedilo s tem, da je pri tem enkrat ne pojavi. Za slovenska, ki se ukvarja z zgodovinopisjem, se pač ne spodobi, da bi že napisanim tekstom dodajal svoje besede. Ker pa to počne, je vedno tudi celotna njegova napisana zgodovina toliko sumljivejša. Naj dodam še to, da je v Debeljakovi prošnji za nošenje orožja nevidim nikakršnega "greha". Orožje je med vojno nosil in celo uporabljal tudi Ivan Jan. Tinetu Debeljaku so prošnjo navsezadje odklonili, pa ga tako za vojno čas ne bremeniti niti ena smrt. O tem, kaj je večji greh: streljati ali pisati, pa naj presodijo kar bračci sami.

Marko Jensterde

Janez Oman, kmet iz Srednjih Bitenj

Umažano okolje – slab krompir

Srednje Bitnje, 2. oktobra — Letina krompirja je letos povprečna, gorenjski pridelovalci pa imajo vse več težav s slabimi oziroma okuženimi določenimi sortami krompirja. V mislih imamo predvsem sorto igor, ki je najbolj ogrožena. Nekaj o letošnji pridelavi nam je povedal kmet, Janez Oman, ki se s kmetovanjem ukvarja že več kot trideset let.

Kakšna je letošnja letina krompirja?

Letina je že ves čas, odkar sadim krompir, približno enako. Posadil sem ga na enem hektarju in pol, pridelal pa sem ga okoli trideset ton. Moram reči, da sem z letino še kar zadovoljen. Sicer pa je kakovost krompirja odvisna ob obdelave zemlje.

Katere sorte sadite? Ali je res, da je krompir igor okužen?

Sadim več sort krompirja in sicer so to igor, erla in desire. Igor je res okužen, zato ne uspeva dobro. Sicer pa mislim,

da se utegne podobno zgoditi z vsemi sortami, saj je okolje vse bolj onesnaženo. Po mojem mnenju je glavnih krivek za obolelost krompirja v kislem dežju, ki pa je posledica onesnaženega zraka. Na drugem mestu pa je onesnažena zemlja, ki je ravnoučaj na Sorskem polju poseben problem, saj gre za peščeno strukturo, ki je zelo propustna in tako v podtalnicu zaidejo tudi anorganske snovi.

Če v gramoznih jamah na Sorskem polju ne bi bilo tudi anorganskih odpadkov, bi bila

Gomoljev, ki jih imajo na razpolago v Kmetijsko živilskem kombinatu Gorenjske, oziroma v njihovem inštitutu za semenski krompir, se ne splača več saditi, ker so izredno slabi. Skupaj s še nekaterimi kmeti iz Srednjih Bitenj sem kupil krompir za sajenje z uvoza iz Švice, nekateri pa imajo še nekaj domačega. Poleg tega krompir gnojim pretežno s hlevskim gnojem, izredno malo pa dodam umetnih gnojil.

In kam boste prodali letošnjo letino?

Nekaj krompirja bom oddal v kmetijsko zadružno, ostalega pa bodo tako kot prejšnja leta pokupile stranke. Nekaj ga bo seveda ostalo tudi za domačo uporabo.

M. Gregorić

zemlja in s tem pogoji za pridelavo krompirja precej boljši.

Kako ste ukrepali, da bi kljub vsemu pridelali dovolj kakovostnega krompirja?

Ozimnica letos po zmernih cenah

Kranj, 2. oktobra - Zima se vse bolj približuje, zato je treba pomisliti tudi na ozimnico. Letina sadja je bila letos dokaj dobra, nekoliko manj pa je krompirja. Kljub vsemu so cene ozimnice letos dokaj zmerne. Vsaj naši sogovorniki, ki so že, ali pa še bodo kupovali ozimnico, so takšnega mnenja. Povprašali pa smo tudi prodajalce, ki pravijo, da prodaja vseeno ni tako dobra kot prejšnja leta.

Vida Sukič, upokojenka: "Krompir sem kupila pri kmetu, saj sem ga na ta način dobila zelo poceni. Plaćala sem štiri dinarje in pol za kilogram. Jabolka je pripeljal mož, ki je doma s kmetije, tako da sem z ozimnico že prekrbljena."

Marija Štular, delavka: "V glavnem vse, kar potrebujemo za ozimnico, pridelam doma, zato se tudi ne zanimam preveč za cene in ponudbo ozimnice na trgu."

Boris Žnidar, delavec: "Ozimnico oziroma jabolka sem nabavil že preko sindikata, saj je na ta način nekajceneje, krompir pa sem kupil pri kmetu, saj se tudi rti nekaj prihrani. Krompir je pripravljen veliko cenejši kot na trgu."

Čazim Ahmetaj, prodajalec sadja: "Prodaja ozimnice je sicer dokaj dobra, nikakor pa pa ne takšna kot prejšnja leta. Kljub temu da so cene precej udigne, se predvsem pozna pri prodaji jabolk. Ljudje sicer kupujejo vse vrste ozimnice, vendar v manjših količinah." ● J. Drnovšek, Foto: M. Gregorić

O zastrupitvah z živili

Po podatkih Svetovne zdravstvene organizacije v Evropi iz leta v letoto narašča število zastrupitev z živili. V zadnjem desetletju je bilo v Jugoslaviji registriranih približno 1000 epidemij povzročenih z okuženimi ali kontaminiranimi živili. Epidemije so zajele na desetisočce ljudi. Pri tem pa vemo, da se tovrstna obolenja ne registrirajo redno in da je število prizadetih veliko večje, kot kažejo uradne statistike.

Zastrupitve z živili povzročajo v približno 83 odstotkih primerov bakterije, v 10 odstotkih primerov paraziti (trihine), v 6 odstotkih primerov črevesne kužne bolezni (hepatitis, dizenterija). Največ epidemij se širi z okuženimi živili živalskega izvora: meso in mesni izdelki (36 odstotkov), mleko in mlečni izdelki (17 odstotkov) ter jajca.

Med zastrupitvami, ki se prenašajo z živili živalskega izvora, povzročajo v zdravstvu največ problemov salmoneloze. Salmonelzo je kužna bolezen, ki se prenaša z živili na ljudi. Širijo jo oboleli ljudje in živali (miši, podgane, prašiči, perutnina). Poseben problem so kliničnose, navidezno zdravi ljudje ali živali, ki pa izločajo salmonelle s svojimi iztrebki. Zato je nevarnost okužbe z salmonelozo posebno velika v večjih zbirališčih živil ali ljudi npr. v pitališčih, menzah, restavracijah, slaščičarnah. Salmonelle najraje tičijo v mletem ali sesetjanem mesu, v pečenicih, tlačenkah, majonezah, kremah, kamar prispeje že me pripravo hrane (v klavnici, mesnicici, mlekarji, kuhinji in shrambi).

Po zaužitju hrane, okužene s salmonelami se pojavi znaki bolezni po razmeroma kratkem času (6-48 ur). Bolnik bruha, ima drisko, ki traja nekaj dni, telesna temperatura se zviša na okoli 38°C. Bolezen veliko morebiti prizadene otroke kot pa

MEŠETAR

Naš meštar se je tokrat ustavil v prodajalni Agroizbira v Črčah pri Kranju. Trgovina je zelo dobro založena z akumulatorji, traktorskimi gumami in ostalimi deli za kmetijske stroje. Meštar si je ogledal in zapisal nekatere cene.

Vrsta izdelka

Akumulatorji VESNA Maribor

cena (v din)

12 V 40 Ah	817,00
12 V 50 Ah	888,00
12 V 55 Ah	999,00
12 V 63 Ah	1087,00
12 V 97 Ah	1593,00
12 V 110 Ah	1975,00
12 V 135 Ah	2218,00
12 V 140 Ah	2291,00

Akumulatorji TOPLA Mežica

12 V 50 Ah	900,00
12 V 75 Ah	1133,00
12 V 100 Ah	1501,00

Traktorske gume SAVA Kranj

10x12	1456,00
10x15	1499,00
600x16	777,00
750x16	1276,00
11.2.10.28	2234,00
12.4.11.28	2805,00

Nahrbtna kosičnica MITSUBISHI

Jermen za obračalnik sena 32x500	8399,00
Vzmet za obračalnik Favorit	699,00
Vzmet za obračalnik Maraton	16,00
Prst kose BCS	20,00
Kardan za samonakladalko	50,00
Kardan za rotacijsko kosičnico	181,00
Kardan za cepilec drv	1430,00
Žaromet presek 105 mm	1366,00
Držalo traktorske gornje ročice	994,00
	424,00
	80,00

GORENJSKI GLAS
vec kot kdaj

Tone Vogler, dipl. vet.

Umetno osemenjevanje svinj tudi na Gorenjskem

Na Gorenjskem so do nedavnega kmetje redili prašiče pretežno za domače potrebe. Reja je bila tako bolj ali manj ekstenzivna. Precej kooperantov pa se v zadnjem času ukvarja z intenzivno rejo, tako da so se v Živinorejsko veterinarsko zavodu Gorenjske v sodelovanju z Gorenjsko kmetijsko zadružo in skladu za pospeševanje kmetijstva odločili za izvajanje umetnega osemenjevanja svinj, ki je drugie že uveljavljeno. Umetno osemenjevanje ima številne prednosti, med drugimi stalna kontrola združja in plodnosti merjascev, formiranje zdravih rej in hitro izločanje merjascev z dednimi napakami. Rejsko selekcijske prednosti se kažejo v načrtinem in maksimalnem izkoristjanju, hitri selekciji, večjem številu in izenačenosti potomstva. Umetno osemenjevanje bo izvajal Živinorejsko veterinarski zavod Gorenjske. V paketu uslug je vključena dvakratna osemenitev svinje ob bukanju in zgodnje ugotavljanje brejnosti. Kooperant, ki imajo opravljen tečaj iz umetnega osemenjevanja, bodo lahko osemenitev v lastni rej opravili sami.

Za vsa naročila in informacije se kooperantje lahko obrnejo na Živinorejsko veterinarski zavod Gorenjske Kranj, Iva Slavca 1, ali po telefonski številki 22-781, od 6. do 8. ure zjutraj. ● Damjan Kunšič, dipl. veterinar

Nove zaščitne cene za jesenske kulture

Zvezni izvršni svet je minuli teden objavil nove zaščitne cene za jesenske kulture in scer za koruzo, ki bo odslej 2,30 din za kilogram, za sončnice 5,17 dinarja, za sojo 5,05, za sladkorno peso 0,53, za surovi tobak pa 24,65 din.

Za pitano živilo je nova zaščitna cena 20,50 dinarja, za prašiče pa 18,12 dinarjev.

ljubljanska banka

GORENJC IN BANKA PRIHRANKA

LB – GORENJSKA BANKA d. d., KRAJN, OKTOBRA Z NOVO PONUDBO NA STANOVAJNSKEM PODROČJU

Poleg že znanih možnosti kreditiranja na stanovanjskem področju, vam tokrat želimo sporočiti predvsem novosti. In sicer:

- ★ kreditiranje nakupa že vseljenih stanovanjskih enot od pravnih oseb z dobo vračanja do 15 let,
- ★ kreditiranje nakupa in gradnje počitniških stanovanjskih enot z dobo vračila do 6 let,
- ★ odobravanje premostitvenih kreditov za nakup gradbenega materiala do višine 20.000,00 din z dobo vračanja 5 let,
- ★ povišanje % kredita na podlagi vezanega dinarskega depozita z 250 % na 400 %.

O vseh ostalih podrobnejih informacijah se poznamojte v oddelkih stanovanjskega kreditiranja po poslovnih enotah LB – Gorenjske banke d. d., Kranj

Gorenjska banka d. d., Kranj

GORENJSKI GLAS

AUTOCOMMERCE TRGOVINA KRAJN, C. JLA 14

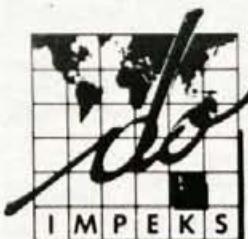
POSEBNA PONUDBA

AVTOPLAŠČI MICHELIN serije M

del. čas: od 7.30 do 15.30, sobota od 8.00 do 12.00

tel. 23-977-23-968

DO IMPEKS & ZEROWATT • DO IMPEKS & ZEROWATT

■ Import Export, d.o.o., Tržič
Koroška 26, 64 290 Tržič
tel.: 064 50 348
fax.: 064 52-079

■ Mini Market
Trg svobode 18, 64 290 Tržič
tel.: 064 52-378

DO IMPEX & ZEROWATT

Od oktobra dalje vam nudimo tudi BELO TEHNIKO znanega italijanskega proizvajalca ZEROWATT

PRALNI STROJ • SUŠILNI STROJ • POMIVALNI STROJ • PRALNO SUŠILNI STROJ

● TOKRAT !!! ●

PRALNI STROJI SAMO **OD 8.543,00 DO 10.528,00**
možnost nakupa na **6 MESEČNO POSOJILLO**

DO IMPEKS & ZEROWATT • DO IMPEKS & ZEROWATT

MERCATOR
ŽIVILSKA
INDUSTRJA
KAMNIK, KAJUHOVA POT 4
61240 KAMNIK

telefon: 061-831-622
teleks: 31610 ju etakam
zračni račun: 50140-601-32062
telefax: 831-636

**IZJEMNE CENE ZA
IZJEMNO KAKOVOST**

POSEBNA PONUDBA V OKTOBRU
V VSEH TRGOVINAH PO SLOVENI

OZIMNICA '90

VELIKA OZIMNICA

12 kozarcev po 720 ml:

kumarice	3 kozarci
rdeča pesa	3 kozarci
paprika	3 kozarci
mešana solata	2 kozarca
ajvar	1 kozarec

330 din

MAJHNA OZIMNICA

6 kozarcev po 720 ml:

kumarice	1 kozarec
rdeča pesa	2 kozarca
paprika	1 kozarec
mešana solata	1 kozarec
ajvar	1 kozarec

160 din

PAKETI

MEŠANA SOLATA

6 kozarcev po 720 ml: **110 din**

RDEČA PESA

6 kozarcev po 720 ml: **95 din**

KISLO ZELJE

6 kozarcev po 720 ml: **70 din**

KISLA REPA

6 kozarcev po 720 ml: **70 din**

KOMPOTI

6 kozarcev po 720 ml:

višnja	2 kozarca
marelica	1 kozarec
breskev	1 kozarec
sliva	1 kozarec
hruška	1 kozarec

125 din

DELIKATESNI PAKET

6 kozarcev po 370 ml:

namaz s papriko	1 kozarec
namaz s hrenom	1 kozarec
olive	1 kozarec
šampinjoni	1 kozarec
čebulica	1 kozarec
gorčica	1 kozarec

130 din

PAKETI S KETCHUPI

6 kozarcev po 310 ml:

ketchup pikant	2 kozarca
ketchup paradižnik	2 kozarca
ketchup pizza	1 kozarec
ketchup paprika	1 kozarec

115 din

PAKET Z DRESSINGI

6 kozarcev po 310 ml:

dressing - hambi	1 kozarec
hrenov dressing	1 kozarec
ciganski dressing	1 kozarec
lovske dressing	1 kozarec
solatni dressing	1 kozarec
dressing - curry	1 kozarec

80 din

PAKET Z NIZKOKALORIČNIMI DŽEMI

6 kozarcev po 210 ml:

mango	1 kozarec
papaja	1 kozarec
kivi	2 kozarca
marakuja	1 kozarec
brusnice	1 kozarec

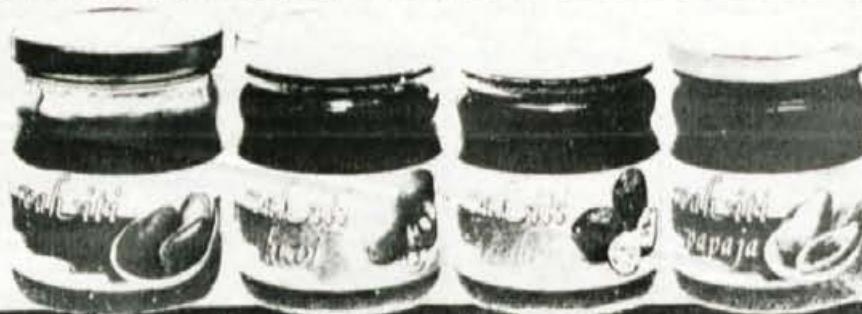
160 din

Povsod enake cene!

NOVO • NOVO

NOVO

NIZKOKALORIČNI DŽEMI IZ TROPSKEGA SADJA

mango
kivi

marakuja
papaja

MERCATOR — ETA — ŽIVILSKA INDUSTRJA KAMNIK

»VIC« - MLADI VOZNIK d. o. o.
Podjetje - center za izobraževanje
voznikov vozil na motorni pogon
Zlato polje 1, Kranj

Razpisuje prosta dela in naloge za
VOZNIKE INŠTRUKTORJE A, B in C kategorije
Zaposlitev je možna redna ali honorarna. Vse dodatne informacije dobite po tel. št.: 064/38-602

pekarja
cesta na Okroglo 5
64202 NAKLO **kranj, p.o.**
Telefon: 064/47-114, 47-531

objavlja dve prosti delovni mestni

PEKA

za nedoločen čas, s polnim delovnim časom

Pogoji:

- poklicna šola pekovske stroke oz. druge živilske stroke (gostinska, slaščičarska)
- 1 leto delovnih izkušenj
- 2-mesečno poskusno delo

Prijave z dokazili pošljite v 8 dneh po objavi na naslov:
Pekarna Kranj, p. o., 64202 Naklo, Cesta na Okroglo 5.
Kandidate bomo obvestili v 15 dneh po izbiri.

TOKOS TRŽIČ p. o.
Cankarjeva 9

objavlja javno licitacijo za prodajo rabljenih osnovnih sredstev

1. KOMPRESOR TRUDBENIK 27 KW, inv. št. 1020, izklicna cena 7.000,00 din
2. KOMPRESOR POKORNI TIP ZVA 60 E 45 KW, inv. št. 1270, izklicna cena 17.000,00 din
3. ELEKTRO-MOTORJI (3 kosi), izklicna cena po 390,00 din/kos

V ceni ni vračunan prometni davek. Licitacija bo v četrtek, 11. oktobra 1990, ob 13. uri. Osnovna sredstva so na vpogled isti dan, t. j. dne 11. oktobra 1990 od 10. do 12. ure. Interesenti morajo do pričetka licitacije plačati 10 % vrednosti od izklicne cene osnovnega sredstva od 12. do 13. ure v računu vodstvu podjetja. kupci morajo preostanek kupnine plačati v 8 dneh po licitaciji in v istem času prevzeti izklicirane stroje, sicer kavčja zapade.

LTH dp **LTH-OL** p.o.

LTH - ORODJARNA IN LIVARNA, p. o.
Vincarje 2, Škofja Loka

Komisija za delovna razmerja LTH - OL objavlja prosto delovno mesto:

ORGANIZATOR - PROGRAMER

- Pogoji:
- dokončana višja šola organizacijske ali ekonomske usmeritve,
 - 3 leta delovnih izkušenj na podobnem delovnem mestu,
 - pasivno znanje angleškega jezika,
 - 3-mesečno poskusno delo.

Delo bo kandidat sklenil za nedoločen čas. Pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema 8 dni po objavi LTH-OL, Vincarje 2, Škofja Loka. O izbiri bo kandidat obveščen v 8 dneh po odločitvi.

**T I S K A R N A
K N J I G O V E Z N I C A
R A D O V L J I C A P. O.**

Kolodvorska 1 — Telefon: 75-863

objavlja prosta dela in naloge

T I S K A R J A

na offset strojih za nedoločen čas, s polnim delovnim časom.

Pogoji:

- IV. stopnja strokovne izobrazbe - smer tiskar na offset strojih
- opravljen strokovni izpit in dve leti delovnih izkušenj
- poskusno delo tri mesece
- nastop dela takoj oz. po dogovoru.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v osmih dneh po objavi na naslov: Tiskarna knjigoveznica Radovljica, p. o., Kolodvorska 1, Radovljica, komisija za delovna razmerja. O izbiri bomo kandidate obvestili v 15 dneh po odločitvi.

OBLAČILA Novost
Tržič

Usnjarska ulica 3

Delavski svet podjetja po 17. in 21. členu Statuta podjetja razpisuje dela in naloge poslovodnega organa

DIREKTORJA

družbenega podjetja

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev iz 59. člena zakona o podjetjih izpolnjevati naslednje pogoje:

- da imajo visoko ali višjo strokovno izobrazbo
- da imajo najmanj 5 let delovnih izkušenj na nalogah s posebnimi pravicami in dolžnostmi v gospodarstvu
- da aktivno obvladujejo nemški jezik

Delavski svet bo izbranega kandidata imenoval za 4-letni mandat. Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati oddajo v 15 dneh po objavi na naslov: Oblačila Novost Tržič, Usnjarska ulica 3, z oznako za razpis. Kandidate, ki bodo izpolnjevali razpisne pogoje bomo po zaključku razpisnega roka pozvali, da razpisni komisiji pisno predložijo razvojni načrt podjetja. Potreben gradivo bo kandidatom na voljo v kadrovskem sektorju podjetja. Kandidate bomo o izbiri kandidata obvestili v 30 dneh po preteklu roka za vložitev prijav.

ZA VAŠE ZADOVOLJSTVO STA POTREBNA DVA KORAKA

V prodajalnah **KRANJSKEGA MERKURJA** smo znižali cene posameznih proizvodov GORENJA VARSTROJ Lendava, GORENJA MGA Nazarje, GORENJA GA Velenje, TOVARNE MERIL Slovenj Gradec, TIK Kobarid, BLACK & DECKER Grosuplje, ISKRA ERO Kranj od **10 — 35** odstotkov. Iz celotne ponudbe vam predstavljamo za posamezne proizvode dosedanje cene in cene, ki veljajo do **20. oktobra**.

dvovratni hladilnik HZ 20 (GORENJE)	6.299,70	5.669,70
pralni stroj PS 306 (GORENJE)	7.501,50	6.751,30
sušilec perila 401 (GORENJE)	5.945,50	5.350,90
kavni mlinček (GORENJE)	336,40	285,90
stenska tehnika (GORENJE)	293,70	249,60
izvijač IZ 105 (ISKRA)	682,20	477,50
predalnik PL 32-0-0 (REGA)	427,50	320,60
garnitura (5 do 12 mm) widia svedrov	185,90	139,40
šestdelna garnitura izvijačev G 221 (TIK)	101,20	70,80
PVC meter z zavoro (2 m)	57,30	40,10

**STE SE ŽE ODLOČILI
ZA VAŠ KORAK?
POHITITE!
KOLIČINE
SO OMEJENE**

**MERKUR
KRANJ**

PIONIR
keramika

TRADICIJA, STIL IN OBLIKA — IZ NAŠE HIŠE V VAŠ DOM

GIPPIONIR — KERAMIKA IN FINALIZACIJA
Slakova 5, Novo mesto
tel.: 068/21-201, 24-298, 26-016
telefax: 068/23-213

**SEDAJ JE ČAS:
KERAMIČNE PEČI
IZ »KERAMIKE« PIONIR**

- kmečke peći
- toplozračne peći
- štedilniki
- kamini
- pizza peći
- prijetna toplota za vaš dom
- zdravo in ekonomično gretje
- ekološko čisto okolje
- lahko vzdrževanje, kakovost in trajnost peći, predvsem pa prihranek pri energiji

NOVO!

— enkomponentna trajna plastična fugirna masa »PALESIT« za vse vrste kaminov (obstojna do 180°C)

PRODAJA IN INFORMACIJE:

INDUSTRISKA PRODAJALNA
LJUBLJANA, Vošnjakova 7
tel.: 061/317-984

VAŠE ZAUPANJE V NAŠE PEČI JE ZAUPANJE V NARAVO

ZAŽIVITE Z NJO IN MI VAM BOMO POMAGALI

Bled, 3. oktobra - Več kot dvesto športnih pedagogov in raziskovalcev iz Jugoslavije in tujine te dni gosti IV. kongres športnih pedagogov telesne kulture in I. mednarodni simpozij na Bledu. Tematika tridnevnega kongresa, ki se je začel v sredo, 3. oktobra, in se bo končal danes s plenarnim zasedanjem, je šport mladih. Foto: V. Stanovnik

Nogometni Nakla z novim imenom

NK Živila - Naklo

Naklo, 3. septembra - Čeprav prva tekma, ko bodo slovenski lišči, nogometni Nakla nastopili z novim imenom Živila - Naklo, ne bo na domaćem igrišču, saj konec tedna gostujejo v Rogatci Slatini, bo vseeno nekaj posebnega. Novo ime pa je dokaz več, kako koristno (ali celo nujno potrebno) je sodelovanje med gospodarstvom in športom.

Ko so v sredo nogometni Nakla podpisali sporazum o sodelovanju z Živilimi, so bili seveda zadovoljni, saj brez denarja igranje v Slovenski ligi skorajda ne bi bilo več mogoče. Zadovoljen pa je bil tudi direktor Živil Branko Remic, ki je razmišljal takole: "Pri Živilih se trudimo, da si v okviru Slovenije ustvarimo čimboljše ime. Zavedamo se, da je za to potrebno dobro delo, pa tudi reklama. S klasičnimi reklamnimi akcijami sicer poudarjam posamezne prodaje, reklamiranje preko športa pa za nas pomeni novo, kot smo ugotovili, cenejo možnost. Da smo se odločili za sporazum z nogometni Nakla, je več vzrokov. Poleg marketinškega, ko bodo nogometni skrbeli za naše reklamiranje na tridesetih tekmacah letno, je odločilo tudi dejstvo, da smo največje podjetje v Naklem in da smo ob gradnji tovarne zasedli nogometniškim nekdanjem igriščem. Povedati pa moram, da smo jih tudi doslej že pomagali, pomagamo pa tudi drugim gorenjskim športnikom."

Nogometni Nakla, ki so do letos nastopali v območni ligo, se letos enakopravno kosajo s slovenskimi ligaši in so trenutno po sedmih tekmacah na petem mestu v ligi. "Šest let smo nastopali v območni ligo, z uvrstitvijo v prvo slovensko ligo, kar petnajstkrat odhajamo na gostovanja, pa so se stroški močno povečali. Ob prevozih so to še sodniški stroški in stroški za opremo. Smo eden redkih klubov v Sloveniji, ki igralcev ne plačuje. Ta sporazum z Živili bo seveda klubu precej pomagal, hkrati pa nas zadolžuje za dobre rezultate. Udeležba na treningih in resen pristop igralcev na tekmacah dajeta upanje, da se na koncu uvrstimo v prvi del lestvice. Seveda so nam velika podpora tudi gledalci, saj jih na nobeni tekmi v slovenski ligi ni toliko, kot prav v Naklem," je poudaril predsednik NK Živila - Naklo Dane Jošt. ● V. Stanovnik

Kros v Seničnem

Tržič - Potem ko so v Tržiču uspešno spravili »pod streho« letošnje občinsko jesensko prvenstvo v krosu, na katerem so tudi izbrali udeležence ekipe, ki bo nastopila na krosu Dela, 13. 10., bodo v Velenju, pripravili v torek, 9. oktobra, ob 15.30 uri dalje še enkrat že odpovedani (zaradi dežja in razmočenega terena) 10. krog za ekipe krajevnih skupnosti tržiške občine in posameznike v Seničnem. Tekmovanje bo potekalo po znani proggi v Seničnem, in sicer v 14 starostnih kategorijah na progah dolgih od 300 do 5000 metrov. Prijava zbirajo v pisarni Odprte za telesno kulturo (Janez Brzin) v Bracičevi 4 ali po tel.: 50-776 do torka, 9. 10., do 12. ure, prijavili pa se boste lahko tudi na prizorišču teka od 15. ure dalje. Vabljeni v čim večjem številu.

J. Kikel

Pokal Alpe - Adria

V organizaciji Primotor - Dolomiti racing club iz Trsta, je bila na dirkališču Grobnik mednarodna motociklistična dirka za pokal Alpe - Jadran, na kateri so sodelovali tekmovalci iz Italije, Avstrije in Jugoslavije. Na dirki so sodelovali tudi tekmovalci z Gorenjskega. V kategoriji do 750 ccm, v kateri so sodelovali tudi tekmovalci s 125 ccm motorji, je zmagal Italijan Renzo Mazzoli, na 5. mestu se je uvrstil Albin Stern iz Kranja, član AMD Domžale in to na motorju Honda 125 ccm. Na 10. mestu pa se je uvrstil na motorju znamke Duccati 850 ccm Darko Katrašnik iz Radovljice član AMD Tržič. Na startu te kategorije je bilo 24 tekmovalcev. V razredu motorjev do 750 ccm je z odlično vožnjo na motorju Kawasaki 750 ccm zmagal Brane Lipnik iz Most pri Žirovnici in član AMD Domžale.

Motocross

Na motocross progi Škedenj pri Slov. Konjicah je bila dirka za republiško prvenstvo v motocrossu kategorije 125 ccm. Zmagovalec v tej kategoriji je Zdovc AMD Brežice, na odlično 7. mesto pa se je uvrstil član AMD Kranj Andrej Ahačič iz Brega pri Žirovnici. Na startu te kategorije je bilo 20 tekmovalcev.

Matevž Jenkole

Akcija PODARIM - DOBIM bo pomagala tudi drugim vrhunskim športnikom

Podpora novim slovenskim zmagam

Ko so pri Smučarski zvezi Slovenije pred dobrimi štirinajstimi dnevi predstavili letošnjo akcijo PODARIM - DOBIM, so znova poudarili velik pomen denarja, ki smo ga Slovenci v minulih šestih letih namenili smučarji. Letos ga bodo deležni tudi nekateri drugi slovenski športniki. S tem pa bo letos akcija dobila tudi novo geslo: ZA SLOVENSKE ZMAGE!

Ljubljana, 2. septembra - Kljub vsemu pa bo največ denarja zbranega z akcijo PODARIM - DOBIM ostalo smučarjem, ki te dni, po besedah direktorja nordijskih disciplin Lojzeta Gorjanca in direktorja alpskih reprezentanc Tone Vogrinca, pripravljeni pričakujejo nastope v novi sezoni. Tako lahko spet pričakujemo nove uspehe naših smučarjev, ki jim je bil za treninge in tekmovanja dolejšen denar zbran s pomočjo številnih ljubiteljev smučanja.

Seveda ob (sedaj to že lahko trdimo) marketinško uspeli akciji Smučarske zveze Slovenije nikakor ne gre izpustiti dejstva, da so tiste, ki so podarjali denar s kupovanjem kartic PODARIM - DOBIM, vselej čakale tudi bogate nagrade. Izžrebanci so dobili denar, hiše, automobile, najrazličnejše stro-

Slovenci v šestih letih pokupili kar enajst milijonov in pol dairilnih kartic, kot pravijo pri Smučarski zvezi, pa z razširitvijo akcije na ostale slovenske vrhunske športnike pričakujejo še večji odziv. Kot je poudaril predsednik organizacijskega odbora Ante Mahkota, ob torkovi predstavitvi letošnjega koncepta

Tone Vogrinca, direktor alpskih reprezentanc: "Kljub vsem napadom na smučarje z nekatertimi zlonamerimi pisanji, je stanje v Smučarski zvezi več ali manj normalno. Treningi tečejo po programu, težko pa rečem, da bo tako tudi v prihodnje. Dobro se moramo prešteti, ugotoviti, s kakšnimi sredstvi razpolagamo in koliko jih lahko še pridobimo. Kljub temu upamo, da bomo sezono izpeljali tako, kot smo si jo zamislimi, in da ne bo treba bistveno zmanjševati programov. Še vedno smo optimisti, menimo, da je smučarski šport v Sloveniji še vedno na takšni ravni, da bo dobro predstavljal Slovenijo doma in v svetu. Precej dobrih rezultatov v tej sezoni pričakujemo v ženskih reprezentanci. Kljub temu da Mateja Svet ni več med nami, je ostala ekipa močna. Razveseljivo je, da je Veronika Šarec skoraj sanirala poškodbo in da je precej napredovala Katja Pušnik. Nataša Bokal je že sedaj v dobrni formi v slalomu, pa tudi obe mlajši članici Urška Hrovat in Narcisa Šehovič sta se dobro znašli v tej ekipi. Treninji potekajo neprekinitno v nekaj dnevnih odmorom tako pri delki kot v moških reprezentanci. Grega Benedik trenira le se slalom, ostali pa so mlajši, ki pa so na treningih zelo prizadetni. Vsi si želijo, da bi slab 'image', ki so jim ga nataknili nekateri 'ljubitelji smučanja' v Sloveniji, zamenjali z uspehi in dokazali nasprotno. Res pa je, da v tej sezoni ne moremo pričakovati rezultatov, kot so jih dosegali fantje v zlatih časih. Najbolj pa ravnamo na Mitja Kunca, Grega Grilca in Saša Robiča. V ekipi so trije mlajši tekmovalci Jovan, Brezavšek in Košir, za katere mislimo, da bodo v tej sezoni spoznali svetovno alpsko smučanje in napadli vrh v prihodnji olimpijski sezoni."

je... Z anketo javnega mnenja je celo ugotovljeno, da je okrog 60 odstotkov vprašanih kupilo dairilnih razglednic zaradi nagrad, ostalih 40 odstotkov pa predvsem zaradi podpore smučarji. Propagandna akcija je imela tolikšen odziv, da le 4 odstotke vprašanih ni vedelo, kakšna akcija je to. Tako smo

ta akcije, pa tudi letos kupce dairilnih razglednic čakajo privlačne nagrade. "Trenutno se nismo zbranili vseh nagrad, saj se je letošnja akcija komaj začela, vendar pa po velikem odzivu podjetij sklepamo, da bodo tudi letos srečni izžrebanci dobro nagrajeni. Naš cilj je, da bi ob vsakem žrebanju podelili

eno stanovanjsko enoto, bodisi hišo, kontejner, prikolic... v vsakem kolu naj bi podarili vsaj dva automobile, denarno nagrado in seveda številne druge. Tudi letos bomo imeli tako imenovanega "zvezdnika kola". Seveda pa bi bila izvedba akcije nemogoča, če ne bi imeli velike podpore medijev, pošte (dairilne razglednice bomo spet pošljali brez znak) in seveda podjetij, ki bodo darovala nagrade. Mi jim bomo nagrado plačali z objavljanjem njihove reklame po televiziji in drugih medijih. Prav pred kratkim smo naredili izračun, da bi

Poleg smučarjev bodo pomoč za izvedbo svojih programov letos od akcije PODARIM - DOBIM dobili še: alpinist Tomo Česen, teniška igralka Barbara Mulej, veslač Robert Krašovec in Milan Janša, strelec Rajmond Debevec, kajakaš Jernej Abramčič, telovadec Lojze Kolman, košarkar Jure Zdovc ter atleta Borut Bilač in Marjana Lutar. Kriterij za izbor teh športnikov so njihovi uspešni nastopi v olimpijskih disciplinah (osvojena medalja).

Lojze Gorjanc, direktor nordijskih disciplin: "Na zaključku prvega pripravljalnega obdobja smo lahko s stanjem v ekipi, na podlagi testov in pri skokih na podlagi rezultativ na plastiki, zadovoljni. Pri skokih imamo izredno perspektivno mlado selekcijo, še vedno pa upam, da bodo 'starejši' tekmovalci, ki so Ulaga, Tepeš in Lotrič, dosegali dobre rezultate. Seveda je pri skakalcih naš adut Petek, ki bi z Ulago in Tepešem moral odigrati glavno vlogo. Računalam pa tudi na formo Zupana, Janeza Debelača in Štirna. Pri bialtonu smo zelo zadovoljni, saj smo v zadnjih dveh letih naredili velik korak naprej, in upam, da bo v letošnji sezoni še bolje. Trenutno so najslabša točka smučarski teki, kjer na žalost na podlagi testov nimamo tekmovalcev, ki bi lahko posegali po svetovnem vrhu. Z dobrim delom pri mladih pa upamo, da bodo tudi pri tekih prisel talent, ki bo lahko posegel po najvišjih mestih."

pri Smučarski zvezi Slovenije pa pravijo, naj bi bila cena okrog 25 dinarjev. Prvo žrebjanje bo 30. decembra, naslednje 20. janurja, ostalih šest pa potem vsakih štirinajst dni do 14. aprila. ● V. Stanovnik

Gorenjska rokometna liga

V vodstvu Besnica in Peko

Cerknje — V prvi skupini Gorenjske rokometne lige so odigrali tretje kolo. Vodeča ekipa Besnice je premagala ekipo Veteranov, rokometni Save pa so uspeli osvojiti točko proti Alplesu.

V B skupini je zmagala med domačini le ekipa Britofa, medtem ko so v gosteh zmagale ekipa Krvavca, Struževega in Peka.

Rezultati: Besnica : Veterani 28 : 20 (18 : 9), Alples : Sava 11 : 11 (6 : 7), Žabnica : Struževje 21 : 26 (11 : 12).

V vodstvu je ekipa Besnice s 6 točkami pred Alplesom 5 in Struževem 4 točke. Skupina B: Britof : Preddvor mladinci 25 :

J. Kuhar

Nogomet

Razpored tekem

SLOVENSKA NOGOMETNA LIGA v nedeljo, 7. oktobra 1990. Steklar : Naklo SNL ob 15. uri, Stol-Virtus : Jesenice OČL-Z ob 15. uri, Triglav : Tabor-Jadran OČL-Z ob 15. uri, Sava : Branik OČL-Z ob 15. uri, Aluminij : Britof SML ob 13. uri, Stol-Virtus : Jesenice OML-Z ob 13. uri

GORENJSKA NOGOMETNA LIGA

član A — sobota, 6. oktobra, ob 15.30, Polet : Zarica, Lesce : LTH, Trboje : Bled, Britof : Mavčiče, Bitnje : Tržič, Creina : Primskovo : Alpina

član B — sobota, 6. oktobra, ob 15.30, Podgorje : Hrastje, Predvor : Podbrezje, Šenčur : Grintavec, Kokrica : Visoko, Velesovo : Kondor

kadeti — sobota, 6. oktobra, ob 10. uri Tržič : Triglav, Šenčur : Naklo, Creina-Primskovo : Britof, Alpina : LTH, Alples : Sava : Zarica : Polet

pionirji — sobota, 6. oktobra, ob 14. uri, Bled : Lesce, Jesenice : Tržič, Velesovo : Britof, Zarica : Trboje, Bitnje : Šenčur : Mavčiče : Alpina

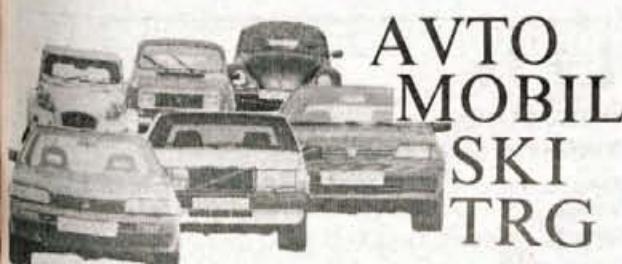
mladinci — nedelja, 7. oktobra, ob 9.30 uri, Naklo : Visoko, Bled : Tržič, Creina-Primskovo : Lesce, LTH : Zarica, Trboje : Bitnje : Mavčiče : Alpina

Alples A : Alples B, Polet : Alpina, Triglav A : Naklo ob 15.30 uri, Triglav B : Visoko, Mavčiče : Sava

Rudi Antonč

Prvi derbi Jeseničanom

Jesenice, 2. oktobra - Hokejisti Jesenice so v torek zvečer v dvorani Podmežakla, v tretjem kolu I. A zvezne hokejske lige, zasluženo premagali ljubljansko ekipo Olimpije. Več kot štiri tisoč gledalcev je gledalo borbeno in lepo tekmo. Domačini so že po prvem delu vodili s 3 : 1, zadnji gol pa so v tretjem delu dosegli Ljubljanci. Končni rezultat je bil 3 : 2 za Jesenice (3:1, 0:0, 0:1). Danes, 5. oktobra, Jeseničani gostujejo pri ekipi Crvene zvezde. ● V. S.

Zastave in renaulti še po starih cenah

Kljud nekaterim šušljanjem o podražitvah domačih avtomobilov se na avtomobilskem trgu ni zgodilo še nič pretresljivega. Ker pa nekaterih avtomobilov ni na zalogi, ali pa so dobavni roki zanje precej dolgi, lahko pričakujemo, da bo do nekaterih sprememb verjetno kmalu prišlo. Tokrat smo se o cenah in dobavnih rokih pozanimali v leski poslovnični Avtomurka, ki prodaja vozila Renault in v kranjskem Slovenijaavtu, ki prodaja automobile Zastava.

Cene z davkom vozil Renault

renault 4 GTL	73.292,00
renault 5 Campus	127.035,00
renault 19 GTS 1,4	219.100,00
renault 21 1,4	220.849,00

Dobavni roki za renaulte 5, 19 in 21 so do 45 dni, za renault 4 GTL pa vplačil trenutno ne sprejemajo, ne vedo pa še, ali bodo dobili še dodaten kontingenent vozil.

Cene z davkom vozil Zastava	
yugo 45 Koral	68.380,00
yugo 55 Koral	77.741,00
yugo 55 Skala	87.425,00
fiat 126 PGL	46.025,00

Dobavni rok za automobile yugo je do enega meseca, za fiat 126 PGL pa je potrebno čakati približno tri meseca. Pri Slovenijaavtu trenutno nimajo nobenih popustov. ● M. G.

PROMOCIJA NISSAN - PRIMERA

Prejšnji četrtek je bila na Brdu pri Kranju promocija avtomobila NISSAN PRIMERA, prva predstavitev tega avtomobila v vzhodni in srednji Evropi. Tovarna Nissan ima četrtto mesto med svetovnimi proizvajalci avtomobilov. Navzoč je na vseh glavnih svetovnih tržiščih: v Ameriki, na Japonskem in od aprila 1990 tudi v Evropi. Od takrat poteka prodaja Nissanovih avtomobilov in rezervnih delov iz Amsterdama. Njihov cilj je, da bi zavzeli 5 odstotkov evropskega tržišča, kar pomeni povečanje prodaje za 40 odstotkov.

Jugoslavija je prva izmed držav vzhodne in srednje Evrope, s katero se je Nissan dogovoril za sodelovanje. S slovenskim partnerjem AVTOEHTNO iz Ljubljane bodo organizirali prodajo avtomobilov in rezervnih delov po vsej Jugoslaviji. AVTOEHTNA bo ustanovila posebno podjetje, v katerega bo vključenih 40 prodajalcev, ki bodo imeli razstavne prostore, na zalogi pa bodo imeli vse rezervne dele za avtomobile NISSAN. Cilj pa je, dolgoročno gledano, 10.000 prodanih avtomobilov letno.

NISSAN PRIMERA je oblikovan in izdelan v Evropi, sedem pod nadzorstvom Japoncev. Na voljo je kot tradicionalna limuzina s štirimi vrati in hatchback s petimi vrati, z veliko izbiro motorjev in menjalnikov. Najodličnejši v seriji je 2,0 litrski motor z direktnim posameznim vbrizgavanjem goriva z močjo 110 kW, ki omogoča največjo hitrost 137 milij na uru. Drugi bencinski motorji imajo 2,0 litrski motor z direktnim vbrizgavanjem goriva (single-point injection), ki daje 85 kW. Ekonomična verzija je opremljena z 1,6 litrskim motorjem z močjo 66 kW, kjer je največja hitrost 115 milij na uru. Oktober bodo pri nas začeli s prodajo treh modelov: PRIMERA 1600 (37.000 DEM v dinarski protivrednosti), PRIMERA 2000 in PRIMERA 2000 hatchback, ki staneta 44.000 DEM. ● M. A.

Pri pošti denarna kartica

Lastniki tekočih računov pri poštni hranilnici lahko po novem vložijo zahtevo za izdajo post kartice pri vseh poštnih urah v državi. Kartice bodo izdajali brezplačno, z njimi pa bo mogoče plačevati blago in storitve ter brez preverjanja dobiti gotovino do trikratne maksimalne vrednosti čez dnevno. Lastniki bodo lahko kartico uporabljali tudi pri plačevanju s čeki.

	1 kg	cena din	
paradižnik	15	zelena	40
paprika	20 - 25	pesa	20
čebula	15	črna redkev	20
grodje	20 - 25	hruške	20
solata	20	jabolka	15
česen	60	slive	25
krompir	6 - 7	banane	30
zelje	15	limone	25
korenje	15	mandarine	40
por	20	jajca	20 - 22

Koliko je vreden dinar

Tečajna lista z dne 2. oktobra

država	devize	velja za srednji tečaj
Avstrija	100 ATS	99,5269
Nemčija	100 DEM	700,0000
Italija	100 LIT	0,9344
Švica	100 CHF	841,5071
ZDA	1 USD	10,9101

Dinar čez mejo - Zadnje dni je tečaj dinarja na avstrijskem Koroškem malce padel, tako za 100 din po večini plačajo okrog 88 ATS, prodajajo pa jih po 104 ATS. Še vedno ga najbolje zamenjajo pri entotah Zvezne bank - zvezne slovenskih zadrug na Koroškem. Manjša vrednost dinarja je gotovo odraz večje ponudbe, saj je na naših bankah vse teže kupiti želeno količino deviz, posebno šilingov. Podobno je tudi v Italiji, vendar je dinar pri nakupu še vedno vreden sto lir. Najbolje še vedno menja Tržaška kreditna banka.

CARINIK ODGOVARJA

Na željo številnih bralcev tokrat prvič objavljamo novo rubriko, ki smo jo poimenovali CARINIK ODGOVARJA. Rubrika je namenjena vsem vprašanjem s področja carine - od možnosti uvoza, do carinskih dajatev in dokumentov, ki so potrebni za uvoz posameznih artiklov. Na vprašanja bo odgovarjal šef carinske izpostave v Kranju Mladen Moktar, pošiljajo pa jih na naslov Uredništvo Gorenjskega glasa, Moše Pijade 1, 64 000 Kranj, s pripisom Carinik odgovarja.

"Carinarnica Kranj je ena izmed izpostav Carinarnice Ljubljana. Največ carinimo blagovni promet, to pomeni predvsem velike pošiljke za podjetja. Ne ukvarjam se s potniškim prometom, s fizičnimi osebami pa se srečujem v primerih, ko ni mogoče carinjenje na meji. V zadnjem času so to predvsem zasebniki, ki uvažajo repromaterial in opremo, veliko pa je takih, ki uvažajo automobile in rezervne dele," pravi Mladen Moktar. Tokrat objavljamo 118. člen iz uradnega lista, ki je osnova pravic pri prenosu blaga čez mejo:

Domače in tuje fizične osebe lahko prosto prinašajo in prejemajo iz tujine oziroma odnašajo in pošiljajo v tujino osebno prtljago, predmete za osebne potrebe in potrebe družinskih članov (zdravila in medicinske pripomočke, predmete za izobraževanje in razvedrilo), predmete za njihovo gospodinjstvo, med drugim tudi nova osebna motorna vozila, in živali, v količinah, ki niso namenjene preprodaji. Predmeti, podedovani v tujini, se lahko prosto prinašajo, odnašajo pa pod pogojem vzajemnosti. Predmeti, določeni z meddržavnimi pogodbami, se lahko prosto prinašajo in odnašajo v skladu s temi pogodbami.

Domače in tuje fizične osebe lahko prosto prinašajo in prejemajo iz tujine oziroma odnašajo in pošiljajo blago oziroma predmete, ki imajo zgodovinsko, umetniško ali kulturno vrednost, na podlagi dovoljenja zveznega upravnega organa za ekonomske odnose s tujino, ki to dovoljenje izda na podlagi mnenja pristojnega organa oziroma organizacije.

Domače fizične osebe, ki za opravljanje svoje gospodarske dejavnosti niso ustanovile podjetja, obratovalnice ali kmetijskega gospodarstva z lastnostjo pravne osebe, lahko za opravljanje dejavnosti z osebnim delom oziroma z osebnim delom in sredstvi, ki so lastnina občanov, kupujejo s konzignacijskimi skladisci tujega blaga delovna sredstva, domače živali, reprodukcijski material in nadomestne dele za opravljanje svoje dejavnosti ali jih uvozijo prek podjetja, vpisanega v sodni register za opravljanje poslov zunanjetrgovinskega prometa, ali neposredne v skladu s predpisanimi oblikami uvoza.

Osebe iz tretjega odstavka tega člena in domače fizične osebe, ki opravljajo drugo dejavnost z osebnim delom oziroma z osebnim delom in sredstvi, ki so lastnina občanov, lahko opravljajo v okviru z zakonom dovoljene dejavnosti zunanjetrgovinsko poslovanje za svoje potrebe (izvoz lastnih proizvodov in storitev, uvoz za lastno proizvodnjo in storitve, kooperacija, investicijska dela itd.). Osebe, ki so bile na začasnom delu v tujini najmanj dve leti nepretrgoma oziroma ki so bivale v tujini najmanj štiri leta na katerekoli podlagi, ter tuje fizične osebe, ki so dobile državljanstvo SFRJ, in tudi državljanji, ki so dobili priborališče oziroma dovoljenje za stalno nastanitev v Jugoslaviji, lahko v enem letu po vrnitvi iz tujine, od dneva, ko so dobili državljanstvo SFRJ oziroma priborališče ali dovoljenje za stalno nastanitev v Jugoslaviji, prosti uvozijo blago iz tega člena, med drugim tudi motorna vozila, ki niso starejša od teh let in ki jih nihovi uvozniki uporabljajo kot osebni avtomobili oziroma za opravljanje njihove dejavnosti. Ta vozila se ne smejo odtujiti dve leti od dneva uvoza.

Invalidne osebe, ki imajo po samoupravnem sporazumu o seznamu telesnih okvar najmanj 70-odstotno telesno okvaro, lahko uvozijo tudi rabljena motorna vozila, ne glede na to, ali jih lahko same vozijo ali ne. Ta vozila se ne smejo odtujiti pred potekom teh let od dneva uvoza.

Devize SO varne

Te dni mnogi sprašujete, ali so vaši dinarski in devizni prihranki na bankah varni. Kajti na devizni knjižici piše, da za vlogo jamči federacija...

Povprašali smo na Ljubljanko banko, Gorenjsko banko, d.d. Kranj, kjer so povedali, da tovrstnega zakona, ki bi ščitil devizne vloge, v primeru razpada federacije ni, vendar pa je nesporno, da za devizne vloge v tem primeru jamči republika. Za dinarske vloge jamči Narodna banka.

Borzna svetovalnica

FIRST
iNTREST

Ihr Partner für optimale Geldanlage

PRESEŽEK

Denar sam po sebi ne osrečuje. Tudi pomirja ne, lahko prineče celo nemir, skrb in jezo. Tako, ko imate nekoliko več denarja, kot ga nujno potrebujete za življenje, se začnejo problemi presežka. Tako kot na primer pri kmetu, ki prideva več krompirja, kot ga potrebuje zase.

Ijudje, kakor tudi nekatere živali, si delajo zaloge. Za razliko od veveric človek pričakuje od svojih zalog, da bodo dale določene sadove - se povečale. Del shranjenega krompirja se uporabi kot sema za naslednje leto. Prav tako je z denarjem, ki ste ga zasluzili. Življenje je od prve žepnine pa tja do zavarovanja stroškov pogreba dolga veriga odločitev, kako najbolje naložiti denar.

- Shranjevanja denarja pod odevjami ali pa v tresorjih (kakor Dagobertov raček iz Walta Disneyja) je primerno le za pohlepne ž in skopuhe, ki radi pretevajo svoje bankovce.

- Njenostavnejša in tudi najnaranješja metoda, da se znebite denarja, je ta, da ga zapravite. Lahko ga zapravite na hitro (z nakupom sladkarji) ali pa na daljše obdobje (z nakupom televizijskega aparata). V obeh primerih je denar, ki je namenjen osebni porabi, porabljen in izgine iz vašega obzora.

- Trejta možnost je v tem, da iz denarja naredite partnerja in ga investirate (kot poljedelec, ki del letnega pridelka uporabi za naslednjo setev). Denar lahko investirate tako, da ustvari lastno podjetje, lahko kupite del gozda, ki ga nameravate kasneje posekat in prodati les, ali kupite stanovanje in ga oddajate ali kaj podobnega.

Takšna naložba denarja potrebuje podjetnega človeka, zahteva osebno delo, poznavanje predmeta, s katerim se ukvarjate, in nazadnje tudi čas. Ravno zadnji pogoj pa je za vse, ki imajo redno zaposlitev, najbolj nepriskljen za kakršno koli osebno investicijo.

Razen tega mnogo ljudi nima dovolj denarja, da bi lahko uresničili svoje želje oziroma načrte. Takšna naložba denarja potrebuje podjetnega človeka, zahteva osebno delo, poznavanje predmeta, s katerim se ukvarjate, in nazadnje tudi čas. Ravno zadnji pogoj pa je za vse, ki imajo redno zaposlitev, najbolj nepriskljen za kakršno koli osebno investicijo. Razen tega mnogo ljudi nima dovolj denarja, da bi lahko uresničili svoje želje oziroma načrte.

Domače in tuje fizične osebe lahko prideva do denarja, da bi lahko v svoji lastni režiji s svojim kapitalom sodeloval pri njegovem rasti, nastopi delitev med gospodarskim pojmom delo in pojmom kapitala. Lastnik denarja postane kapitalist. Le-ta denar posodi in dobiva za to uslužbo del izkupička, ki ga nekdo drug ustvarja s pomočjo sposojenega denarja.

Že v preteklosti se je razvilo veliko organizacijskih oblik posojanja denarja; v obliki obresti ali pa v obliki soudeležbe pri dobičku.

- vrednostni papirji, s pomočjo katerih ste soudeleženi pri dobičku nekega podjetja ali investicije (delnice, investicijski certifikati, užitniški vrednostni papirji).

Namen vrednostnih papirjev ni le izpolnjevanje funkcije med dajalcem in prejemnikom kapitala, temveč imajo tudi svoje lastno življenje. Lahko jih kupimo ali prodamo, zastavimo, posodimo, poddajemo ali pa jih darujemo.

**GORENJSKA
KMETIJSKA
ZADRUGA**
TZO SLOGA Kranj

**Vse naše varčevalce vabimo
v nove prostore**

HRANILNO KREDITNE SLUŽBE
v Zadružnem domu na
Primskovem.

Hraniilne vloge na vpogled obrestujemo s 15 %
obrestmi.

Odprto od 7. do 15. ure.
Pokličite nas po tel. 23-866 ali 26-171.

**PRI NAS NALOŽEN DENAR
JE DOBRO NALOŽEN DENAR!**

Hkrati obveščamo vse naše poslovne partnerje, da smo tudi
UPRAVNE PROSTORE PRESELILI
v Zadružni dom na Primskovem (Ježerska cesta 41).
Telefon (064) 23-866, 26-171.

Nudimo vam nerjaveče posode vseh oblik in dimenzijs za
vretje, zorenje in shranjevanje vina!

- posode s plavajočo zgornjo podnico:
na polnjeno zračnico
in na parafinsko olje.
- cisterne z ovalnim grilom, klasične z raznimi sistemmi za
hlajenje vina!
- Cisterne so zelo kompaktne iz debelih pločevin, za katere
dajemo tudi 5-letno garancijo!

Nudimo vam tudi vse vrste plastičnih kadi za
vinogradništvo iz polietilena, volumena 120, 250, 350, 800 in
1000 litrov po zelo ugodnih cenah.

• INOKS •
PREDELAVA NERJAVEČIH KOVIN
PAVLINJEK JOŽE IN TEREZIJA
Murska Sobota, tel.: (069) 21 174, 24 829

ŠKOFJA LOKA

Kidričeva 66, Škofja Loka

Družbeno podjetje LTH Škofja Loka objavlja prosta dela in
naloge

VODJE GOSPODARSKEGA SEKTORJA

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še na-
slednje pogoje:

- da ima VII. stopnjo zahtevnosti ekonomske, komercialne
ali organizacijske smeri
- 5 let delovnih izkušenj na podobnih delih
- zunanjetrgovska registracija
- aktivno znanje enega svetovnega jezika.

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas. Kandidat
bo izbran za mandatno dobo štirih let. Kandidati naj piste
vloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev razpisa pošljejo v
roku 8 dni po objavi na naslov LTH Škofja Loka, Kidričeva
66.

ADRIA AIRWAYS
61000 LJUBLJANA, KUZMIČEVA 7, JUGOSLAVIA
PHONE: 061/313-366
TELEX: 31268 ADRIAYU
FAX: 061 323-356

Komisija za delovna razmerja in izobraževanje objavlja pro-
sta dela in naloge

ČIŠČENJE NOTRANJOSTI LETAL
(zaposlili bomo 2 delavca za določen čas)

Pogoji:

- dokončana osnovna šola
- eno leto delovnih izkušenj
- izpolnjevanje pogojev za gibanje na letališču in obme-
nem področju

Poskusno delo en mesec. Prijave z dokazili o izpolnjevanju
pogojev zbirja kadrovska služba Adria Airways, Ljubljana,
Kuzmičeva 7, osem dni po objavi.

OTVORITEV NOVE TRGOVINE PRI ŠPAROVCU

OLJE 10 L	ATS 109.-	MADŽARSKA SALAMA 1/2 kg	ATS 59,-
RAMA 1/2 KG	ATS 13,90	KAVA REGIO BRASIL 1 kg	ATS 33,90
ČOKOLADA SUCHARD 300 g	ATS 21,90	KAVA ALVORADA GASTRO 1 kg	ATS 29,90
FA-ŠAMPON ZA TUŠIRANJE 350 ml	ATS 25,90	KAVA MOCCA ALVORADA 1 kg	ATS 69,90
ŽABE EDOO, 5 kosov	ATS 39,90	VIDEO KASETA 180 min SUPER HQ, VHS	ATS 47,00
SUŠILNIK ZA LASE	ATS 149.-	PENA ZA BRITJE	ATS 17,90
DUPLO BRITVICE, 5 kosov	ATS 17,90	PRAŠEK WEISSER RIESE 6 kg	ATS 135,-
GLORIA LAK ZA LASE 375 ml	ATS 22,90	PIVO GÖSSER 1/2 DOZA	ATS 7,50
"POLY KUR" ŠAMPON		POZOR!	
Z A LASE 350 ml	ATS 17,90	V SOBOTO, 6. 10., IN	
ČEBULA 10 kg	ATS 20,00	V PONEDELJEK,	
BANANE 1 kg	ATS 10,00	8. 10. 1990, ZAPRTO!	

BON

ZA ENO DOZO

PIVA

Zavarovalnica Triglav

Gorenjska območna skupnost Kranj svetuje

Ceste so se "podaljšale"

Naj bo še tako slaba, cesta za neprijetnosti in nesreče v prometu praviloma ni nikdar kriva. Jesen in še tako mila zima (kakršne smo imeli na primer zadnja leta) pa vozni-kom motornih vozil "prineseta" vedno še kup dodatnih neprijetnih presenečenj.

Dva pregovora sta tako rekoč pisana na kožo vozni-kom motornih vozil: Previdnost je mati modrosti in Čas je zlato. Kar zadeva Previdnost na cesti, jeseni in pozimi še toliko bolj velja, da vo-zimo s prižganimi kratkimi lučmi. Dnevi se krajšajo, megla zjutraj in zvečer (ali pa kar ves dan) so pogosti "sopotnik" voznikov in "gostje" cest. Jesensko obarvana narava, tako po-mirjevalno lepa za oko in počutje, rada tudi natrese na ceste odpadlo listje in jih

spremeni v spolzke pasti. V vseh tovrstnih, za udeležence v prometu spremenjenih pogojih pogosto tudi tehnično brezhibno vozilo(!) ni dovolj. To je šele osnovni pogojo, da ob voznikovi previdnosti ne more priti do neprijetnih presenečenj in nesrečnih dogodkov. Vemo pa, da so neprijetna prese-nečenja za voznike motor-nih vozil v najboljšem prime-ru lahko zelo draga, lahko pa tudi usodna.

S prvim pravilom pa je po-vezano tudi pravilo o Času.

Na varnost so opozarjali tudi otroci z risanjem po asfaltu.

Prehod na jesensko-zimski čas ne pomeni le prestavitev urnih kazalcev in za maršikoga spet "gibanje" v normalnejšem dnevnom ritmu. Za voznike pomeni z vsemi prej naštetimi pastmi pri vsakodnevnem delu in načrtovanju, da so se jim "ceste podaljšale", ali drugače: hi-

trosti na cestah so se sezmanjšale(!). Če smo na primer poleti vsakdanjo pot opravili (prevozili) v natančno ničkolikokrat preizkušenem času, potem si ga moramo zdaj za pravočasen prihod, kamor smo pač namenjeni, vzeti več. Skratka, še toliko bolj velja zdaj pra-

vilo: naj nas ura še tako pri-ganja, čas je (ob previdno-sti) vendarle zlato.

Ob vsem tem pa ne gre pozabiti, da se "previdnost in zlato" za voznike motor-nih vozil skrivata tudi (poleg obveznega) v tako imenovanem kasko avtomobil-skem zavarovanju. V Zava-

rovalnici Triglav imajo prav pri kasko zavarovanju že nekaj časa več olajšav (od-plačevanje v dvanajstih obro-kih...). Zato premislite. Ob previdnosti in času je tudi zavarovalnični Triglav vedno vozni-kov zaveznič na cest!

MALI OGLASI

27-960
Cesta JLA 16

APARATI STROJI

Ugodno prodam barvni TV sprejemnik EI NIŠ. Ogled po 19. uri. Siatar Silva, V. Vlahoviča 4, Kranj 14492

Elek. pisalni stroj in nove elektromotorje 2,2, 3 in 4 KW, ugodno prodam. ☎ 38-014 14495

Prodam barvni TV gorenje, ekran 56 z dalj. upravljanjem, za 4000,00 din. ☎ 28-367 14501

Zelo ugodno prodam elektromotor 15 V, 1450 obratov. ☎ 70-250, zvezcer 14506

MIZARSKO KOMBINIRKO MIO standard 89, 5 operacij, novo, ugodno prodam. ☎ 721-137, po 20 uri 14541

VIDOREKORDER AKAI nov, upočasnjeno predvajanje, prodam za din protivrednost 800 DEM. ☎ 34-184 14557

Prodam malo rabljeni pralni stroj Gorenje za polovicno ceno. ☎ 620 335 14582

Prodam ŠTEDILNIK kipperbusch s pečico in plinsko PEČ. ☎ 42-392 14588

Prodam skobelno GLAVO, del. širina 40 cm, krožna žaga in vratna glava. ☎ 64-354 ali ☎ 64-264 14593

FIAT

LANCIA
WAIDMANNSDORFERSTR. 135 CELOVEC
Tel. 9943-463-261170
NAJVEČJI ZASTOPNIK
NA KOROŠKEM
VELIKA IZBIRA NOVIH IN
RABLJENIH VOZIL
CENE BREZ
PRIMERJAVE:
FIAT UNO export
od ... 86.000,-
LANCIA DEDRA export
od ... 180.000,-
NUDIMO VAM TUDI
NADOM. DELE,
DODATNO OPREMO IN
SERVIS.

PEČ za kopalnico poceni prodam. ☎ 46-370 14599

Silažno samonakladalno prikolico za seno Petinger 30 kub. m, staro 5 let, prodam. ☎ 061/ 375-168 14614

Prodam barvni TV v črno-beli TV v okvari. V soboto popoldan, Preška 18, stan. 24, Tržič 14618

Zelo ugodno prodam glasbeni stolp KAMACROWN in radiosistemat Goldstar. ☎ popoldan 633-629, Zdene 14624

Prodam 10 let star ŠTEDILNIK (2 plin + 4 elektrika). ☎ 37-026

NUDIMO ZELO
KVALITETNE OPTIČNE
USLUGE, EKSPRESNA
POPRAVILA
**SMO NAJCENEJŠI V
KRAJNU**

DELOVNI ČAS
od 9 - 12. ure
od 14. - 16. ure
SOBOTA od 9 - 12. ure

Industrijske šivalne stroje Pfaf in Dirkop, prodam. ☎ 069/78-010 ali služba 069/25-399 14639

Prodam barvni TV hitachi, ekran 51, z daljinskim upravljanjem. ☎ 38-185 14642

IBM PISALNI STROJ, generalno obnovljen, ugodno prodam. Pogačnik, Kranj, Ljubljanska 13, ☎ 24-406 14665

FIAT 505 C gozdarsko opremljen v zelo dobrem stanju prodam ali menjam za osebni avto. ☎ 66-934 14677

Keyboards, synthesizer - Yamaha, Casio, Technics, Roland ojačevalci - zvočniki mikrotoni - kitare - koncertne in električne Yamaha, Aria, Shiro, Blokflute Moeck, flavte Yamaha
Velika izbira - nizke cene
HERGUTH
Celovec, Burggasse 23, tel.: 9943/463-57991

Prodam skoraj nov barvni TV NTC IC-395, ekran 37. ☎ 621-010 14679

Prodam TELEVIZOR Grundig super color, ekran 65 cm. Korsic, Reseva 4/a, Kranj. ☎ 22-503 14684

Prodam samostojno tračno ŽAGO Mio Standard in motorno Žago Alpina Pros 90, oboje še nerabiljeno. ☎ 061/442-730 14685

Prodam DEUTZ 4806 C. Praprotna polica 10. ☎ 42-420 14720

Prodam KOSILNICO Gorenje Mutta special. ☎ 69-147 14724

Prodam MOTOKULTIVATOR MIÖ standard z osnovnimi priključki. ☎ 73-262 14735

Prodam barvni TV Azur, star 5 let. ☎ 41-874, popoldan 14760

Poceni prodam rabljena OKNA in balkonska VRATA. Konc Janez, Zalog 5, Golnik, ☎ 46-137 14591

Prodam iverko 18 mm deb. 3 kubike in vezano ploščo 30 mm deb. 1/2 kubika. ☎ 69-455 14637

Prodam zastekljena okenska krila za stanovanjsko hišo. ☎ 40-046 14692

Prodam nova garažna vrata 240x108. ☎ 42-090 14706

Notranji opaž prodam. Žiganja vas 45, Duplje 14707

Prodam PUNTE za fasadni oder. ☎ 41-336 14726

Prodam dve toni fasadnega pESKA v vrečah. ☎ 48-690 14743

IZOBRAŽEVANJE

Klasične in video TEČAJE NEMŠČINE, ANGLEŠČINE, FRANČŠINE in ITALIJANŠČINE, različnih stopenj, izvajamo. Program je prilagojen sodobnemu izražanju, poteka v manjših skupinah, z veliko konverzacijo. Odslej tudi za otroke od 10. leta dalje. ☎ 23-983, od 16. do 20. ure 14464

KUPIM

V Selški ali Poljanski dolini kupim starejšo hišo ali stanovanje. Šifra: KJERKOLI 14510

ITALIJANSKA RESTAVRACIJA
MONA LISA

VABI K SODELOVANJU

- KV KUHARJA

PISNE PONUDBE SPREJEMAMO NA NASLOV
ANDREJ POGAČAR, DEŽMANOVA 18, KRAJN - KOKRICA

VSE INFORMACIJE PO TEL.: 27-507

ZASTAVO 128, letnik 11/87, 40.000 km, prodam. Bolka, Tupaliče 36, popoldne.

MOTORJI
KOLES

Prodam BT 50, za 1.000 DEM. Protopna polica 32, Cerknje 14476

Prodam moško dirkalno KOLO maraton luxus, star 1 leto. Rezar, Strahinj 108, Naklo 14484

STROJNO OBNAVLJAMO
SREDNJI ZGLOB
PRI TRAKTORJAH
TOMO VINKOVIĆ
GARANCIJA 3 LETA.
REZKALSTVO IGNAC KEBER
TEL.: 0601/81-315

Prodam poceni skoraj nov MOPED AVTOMATIK in prikolicu za osebni avto. Jezerska c. 22 a, Kranj 14520

Ugodno prodam BT 50 S, letnik 1988, registriran do junija 1991. ☎ 57-420 14536

BMW R 50/5, letnik 1970, ugodno prodam. ☎ 48-709 14695

OBVESTILA

Prevzemam vsa GRADBENA DELA, na Kvarnerskem in Istrskem Primorju. Naslov v oglašen delu.

Če imate POKVARJENJ pralni stroj, štedilnik, bojler - Gorenje, POKLICITE na 41-590 ali Sr. vas 19. Senčur 14207

Polagam, brusim, lakiram parket in polagam topli pod, tapison, son in pluto. ☎ 622-065 14431

ROLETE: žaluzije, lamelne zavese, harmonika vrata, zasteklitev balkonov, naročite na ☎ 75-610 14660

FARBEN KIKEL

CELOVEC, Banhofstr. 1
tel. 9943/463-512833

SYNTeko

svetleči zaščitni lak, 5 l 570 ATS neto

EPOXYD smola, 1 kg 229 ATS neto

ADLER - lesno lužilo (barva) ●

Parkirni prostor pred trgovino!

OPEL ASCONA 1.9 S AVTOMATIC - kick down sistem, letnik 1978, zelo dobro ohranjena, ugodno prodam. Podlubnik 282

NE IZGUBLJAJTE GLAVE

NAPRAVITE
PRAVI KORAK.

EKONOMSKA PROPAGANDA

CESTA JLA 16

MALI OGLASI

tel. 28-463

fax. 25-366

tel. 27-960

fax. 25-366

EXPRESS
RAZVIJANJE

NIKA IN BORUT BELE
tel. 064 21842

CENJENE STRANKE OBVEŠČAMO,
DA OD 8. OKTOBRA DALJE

POSLUJEMO
PO ZIMSKEM DELOVNEM ČASU

Od ponedeljka do petka
od 8. do 12. in od 14. do 19. ure,
ob sobotah od 9. do 12. ure.

HVALA ZA RAZUMEVANJE
- PRIPOROČAMO SE!

HRANILNO KREDITNA SLUŽBA
ZA GORENJSKO o.s. sub.o., KRAJN

OBVESTILO

Po sklepu 23. seje IO z dne 24. 9. 1990 se vloge na vpogled od 15. 9. 1990 dalje obrestujejo po 20 odstotno (sedaj 23 odstotno).

Obresti se še nadalje pripisujejo vsake 3 mesece. Prepričani smo, da boste tudi poslej zadovoljni z našim finančnim servisom in varčevali pri HKS za Gorenjsko.

HKS za Gorenjsko

DELAWSKA UNIVERZA TOMO BREJC KRAJN

Cesta Staneta Žagarja 1

organizira

TEČAJ O VODENJU POSLOVNIH KNJIG ZASEBNEGA PODJETJA

Prijave za tečaj sprememamo do 22. oktobra 1990. Podrobnejše informacije dobite po telefonu 27-481.

- krste, žare, žarne niše
- prevozi pokojnikov in žar
- urejanje dokumentov (matični urad, povrnitev pogrebne,...)
- humanitarne akcije namesto vencev na grob
- osmrtnice, zahvale
- prodaja žalnih sveč

telefon 064 45-052
telefax 064 45-645

V petek, 19. oktobra 1990, organiziramo tridnevni izlet v MEDUGORJE. Cena izleta, v katero so vključeni prevoz, kosilo ter organizacija, znaša 550,00 din.

Natančnejše informacije dobite v trgovini Vencelj v Predvoru, vsak dan od 8. do 20. ure in nedeljo od 8. do 12. ure.

Hkrati vas vabimo, da obiščete novo trgovino VENCELJ v PREDDVORU, kjer vam nudimo bogat izbor živilskega blaga po konkurenčnih cenah. Za nakup nad 500,00 din in ozimnico nudimo možnost plačila v dveh obrokih.

PREDDVOR 62

telefon 064 45-052

telefax 064 45-645

V petek, 19. oktobra 1990, organiziramo tridnevni izlet v MEDUGORJE. Cena izleta, v katero so vključeni prevoz, kosilo ter organizacija, znaša 550,00 din.

Natančnejše informacije dobite v trgovini Vencelj v Predvoru, vsak dan od 8. do 20. ure in nedeljo od 8.

Vidmar Franc kroča iz Kranja, Tomšičeva 23, prosi stranke katere imajo pri njem kakrsne koli izdelke oz. blago, da jih dvignejo do 20.10.1990, vsak dan od 9. do 14. ure
RTV SERVIS Sr. Bitnje 65, popravilo vseh vrst TV in RA sprejemnika v najkrajšem času. Odprt pon. torek, četrtek, petek, od 9.-15. ure 17.-19. ure, sobota od 9.-12. ure. 25-589, od 19.-20. ure 14678

Graditelji hiš Izdelujemo notranje strojne omete. Hitro, kvalitetno in pocenit. 061/791-457 ali 061/791-692 14701

OSTALO

Prodam betonske STEBRE za kozolec, Strahinj 15, Naklo 14348 Prodam RISALNO DESKO na stojalu, Hohnec Boškovič Jasna, Preddvor 2 14540 Malo rabljeno klavirsko HARMO-NIKO MELODIJA (80 basov, 9+2 registra, crne barve) ugodno prodam. 23-322 14564

Leo Truppe

BELJAK CENTER
WIDMANNGASSE 41
Tel. 9943-4242-26039

AKCIJSKA PONUDBA:

GRUNDIG

VIDEO-REKORDER

VS 620 PAL

NA DALJINSKO UPRAVLJANJE, ENOSTAVNO IN NEPROBLEMATIČNO PROGRAMIRANJE S 4 GLAVAMI ZA ODLIČNO SLIKU NA MESTU IN ODLIČNO ČASOVNO LUPO.

NETO ATS 5.825.-

OBIŠČITE NASI ČAKA VAS TUDI DARILO!

Varstvo za 1-letnega otroka iščem v Šenčurju ali v Kranju. 41-909 14699

Prodam avstrijski globoki VOZIČEK. 26-125 14723

Prodam PRIKOLICO za osebni avto, nosilnost 900 kg. 28-749 14734

Oddam brezplačno STANOVANJE na Gorenjskem sistemu, ki mi sodi 20.000 DEM. 39-229 14709

PEUGEOT MEYER — ZIRNIG

CELOVEC, FLEDERMAUSGASSE 14
Tel. 9943-463-22152 in 24300
(BLUŽINA - UKH - BOLNIŠNICE)

● NADOMESTNI DELI IN DODATNA OPREMA
● SERVIS IN VSAKOVRSTNA POPRAVILA
● SPECIALIST ZA AVTO-IZVOZ V JUGOSLAVIJO
● BREZPLAČNA DOSTAVA DO MEJE

PREKLIC

Marolt Milan preklicujem izrečene besede Heleni Zalokar. 14547

PRIDELKI

Prodam krmilni KROMPIR. Urbanc, Zadraga 13, Duplje 14209

Prodam silažno KORUZO, približno 1.5 ha. 061/841-275 14452

Prodam jabolka raznih sort, cena 8,00 din. Mohorič Alojzija, Žiganja vas 39 14518

Prodam neškropljena JABOLKA za ozimnico. Srakovlje 4, Štular 14555

Ugodno prodam zimska neškropljena JABOLKA 24-068 14575

Prodam večjo količino rdečega KORENČKA. Jagodic, Breg pri Komendi 19 14579

Prodam ZELJE v glavah. Letališka 27, Voglie 14663

Prodam krmilni KROMPIR. Ilovka 5, 27-062 14668

Prodam jedilni in krmni KROMPIR Predvitor 10 14681

Prodam jedilni in droben krompir 150, Duplje, 70-069 14697

Prodam več vrst zimskih JABOLK na drevo. Bohinc Joža, Zg. Brnik 80 14714

Prodam domača neškropljena JA-BOLKA Zg. Brnik 102 14715

Prodam krmilno PESO za živino in kupim hruske za žganje. 49-203 14719

Prodam lepa zimska JABOLKA neškropljena, obrana. 45-202 14733

Prodam ZELJE v glavah in droben KROMPIR. Jerala, Podbreze 218 14741

Prodam zimska neškropljena JA-BOLKA. Hlebce 26, Lesce 14746

HIŠO v Preddvoru, enodružinsko, komfortno opremljeno, z vrtom, prodam. Ponudbe 061/454-483 14731

Prodam PARCELO do 1000 kvad.m. s stopečim objektom-svišle, 1000 m nadmorske višine, sončna lega, cena 20 DEM za kvad.m., 50-421, od 7 do 13 ure, Ani 14745

Prodam 4 tone CEMENTA in barvni TV. 622-182 14682

Ugodno prodam kombinirko (5 operacij), motor BT 50 ter Z 750. Cesta na Belo 6, 28-339 14687

Prodam prednji odbijač in desni prednji blatnik za GOLFA JGLI Ke-pic, Šenčur, 41-081 14689

Več dobro ohranjenih 400 litrskih sodov, zelje v glavah, suhe butare in drva, prodam. Zadraga 17, Du-plice 14696

PRIREDITVE

Odlično GLASBO za ohceti in praznovanje, nudita glasbenika.

42-827, Prosenc 13553

Cestno za 1-letnega otroka iščem v Šenčurju ali v Kranju. 41-909 14699

Prodam avstrijski globoki VOZIČEK. 26-125 14723

Prodam PRIKOLICO za osebni avto, nosilnost 900 kg. 28-749 14734

Oddam brezplačno STANOVANJE na Gorenjskem sistemu, ki mi sodi 20.000 DEM. 39-229 14709

Prodam jedilni in krmni KROMPIR Predvitor 10 14681

Prodam jedilni in droben krompir 150, Duplje, 70-069 14697

Prodam več vrst zimskih JABOLK na drevo. Bohinc Joža, Zg. Brnik 80 14714

Prodam domača neškropljena JA-BOLKA Zg. Brnik 102 14715

Prodam krmilno PESO za živino in kupim hruske za žganje. 49-203 14719

Prodam lepa zimska JABOLKA neškropljena, obrana. 45-202 14733

Prodam ZELJE v glavah in droben KROMPIR. Jerala, Podbreze 218 14741

Prodam zimska neškropljena JA-BOLKA. Hlebce 26, Lesce 14746

Prodam otroško stajico. 45-250

MALI OGLASI, OGLASI

Prodam ZELJE v glavah in rdeče korenje. Škofjeloška 33, Kranj

POSESTI

V okolico Kranja prodam novozgrajeno HIŠO. Naslov v oglašnem oddelku. 14208

Prodam nevseljeno stanovanje hišo in gospodarsko poslopje (bivalna večja kmetija) v Sp. Duplje 6 pri Kranju. Oba objekta sta primerna za takojšnje odprtje obri. Skupna površina stanovanjske hiše znaša 274 kvad. m, gospodarskega poslopja 732 kvad. m ter funkcionalnega dvorišča cca 2.500 kvad. m. Vse podrobnejše inf. dobite pri pooblaščenu Ilavar Leopoldu iz Ljubljane, Na Jamu 11, 061/559-724 in 061/621-037, vsak dan med 17. in 20. uro 14519

V zazidljivem okolišu, v bližini Kra-nja, prodam PARCELO, velikosti 1000 ali 500 kvad.m. Šifra: BITNJE 14528

Prodam HIŠO. Kondič Stojan, Spodnje Duplje 74, 26-550 14533

»KGM«

JANEZ KALAN, ZAPOGE
Tel.: 061/843-029
061/843-039

PRODAJA PREMOGA
SE PRIPOROČAMO

Prodam sadike lagustra za živo mejo. Volk, Boštjanova 4, Lesce, 74-005 14508

Zelo ugodno prodam kavč, dva fotelja, termoakumulacijsko peč, vse staro dve leti in več uokvirjenih gobelinov tudi menjam za šivalni stroj. 74-116 14503

Prodam WESTEREN SEDLO, polnoma novo. 57-669 14586

Prodam KIPPERBUSCH sobni, STEDILNIK 2 plin + 4 elektrika, OKNO z roleto 160x130 konvektor. 24-227 14593

MOTORNE ŽAGE

Jonsered

ŠVEDSKE MOTORNE ŽAGE

SUPER PONUDBA:
NETO ATS SAMO

4.833.-

MOTORNE ŽAGE ZA PROFESIONALCE
10 LET GARANCije
NA DOBAVO
NADOMEŠTNIH
DELov

**NOVO V PROGRAMU:
OLJNI GORILCI**

TUDI NADOMEŠTNI DELI NA SKLADIŠČU.
V NAJSLABŠEM PRIMERU DOBAVA
V 24 URAH.

POLEG TEGA VAM NUDIMO TUDI
AKUMULATORSKIE IZVIJAČE, VRTALNE
STROJE, VBODNE ŽAGE, BRUSILKE,
ROČNE CIRKULARJE, POVROTNE ŽAGE,
ELEKTRIČNI AGREGATORJI

LASTNIK
FIRME:
HASSELER
GÜNTER

HASSLER

UNTERLOIBL 41, TEL.: 9943-4227-4252
(SAMO 10 KM OD LJUBELJA — 100 m PO ODCEPU
ZA BOROVLJE)

FIRMA

S.L.D — AVTODELI

UNTERLOIBL 41, TEL.: 9943-4227-4204
(SAMO 10 KM OD LJUBELJA
— 100 m PO ODCEPU ZA BOROVLJE)

LASTNIK
FIRME:
SMOLEJ
LEOPOLD

NAJBLEDJA TRGOVINA Z NADOMEŠTNIMI DELI!

PRI NAS DOBITE:

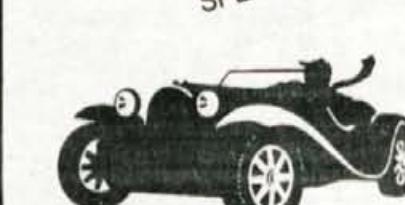
- NADOMEŠTNE DELE ZA VSA VOZILA
- DODATNO OPREMO VSEH VRST
- VSE SERVISNE DELE
- VSE DELE ZA GENERALNO BENCINSKIH IN DIESELSKIH MOTORJEV
- ELEKTRIČNE DELE
- NEGO IN ZAŠČITO AVTOMOBILA

BATERIJE

ZA VSE MODELE NA ZALOGI

- ★ GOVORIMO SLOVENSKO
- ★ UGODNE CENE
- ★ STROKOVNO SVETOVANJE

OBISK SE
VAM VSEKAKOR
SPLAČA!

OKTOBRSKA PONUDBA:

KONCENTRAT
HLADILNE TEKOČINE 1 l
SAMO ATS

25.-

KOMPLET —
VSI DELI ZA ZIMSKI SERVIS:
(SVEČKE, PLATINE, ZRAČNI IN
OLINI FILTER) ZA VW, OPEL, FIAT
IN RENAULT (BENCINARJI)
KOMPLETNA GARNITURA

SAMO ATS

229.-

NOVO — NOVO — NOVO — NOVO

**MICHELIN — GUME V
PONUDBI:**

145 S 13T	ATS	625.-
155 S 13T	ATS	669.-
165 S 13T	ATS	739.-

NUDIMO VAM TUDI DRUGE
ZNAME GUM VSEH
DIMENZIJ Z

Prodam 120 basno HARMONIKO in 2 kub.m. hrastovih PLOHOV. **632-642** 14744
Prodam čelnici del viličarja, primeren za montažo na traktor, komplet. **58-174** 14753
Prodam HLADILNIK 80 litrski in večje število revije Zdravje. **24-529** 14754

SERVIS, UMERJANJE IN ŽIGOSANJE ELEKTRIČNIH STIKALNIH UR ISKRA
Kranj, Koroška 65
tel.: 22-708, popoldne

STAN. OPREMA

Ugodno prodam skoraj novo SEDEŽNO GARNITURO. Informacije na **23-829** 14451

Prodam 7 let staro KUHINJO Brest (4 m elementi) s HLADILNIKOM, pomivalnim koritom in 5 litrskim BOJLERJEM, za 16.000,00 din, zaradi selitve. Ogled v petek po 17 uri in sobota od 9 do 18 ure. Kreli, Podreča 74, Mavčiče 14481

Ugodno prodam zakonsko posteljo z vzmetnicami. **28-608** 14496

Prodam otroške pograde brez jogejiv. **39-153** 14502

Prodam kombiniran štedilnik 3 plin, 1 elek., nerabljen. **65-198**

Ugodno prodam trojna notranja VRATA. Lamovec, Zg. Bitnje 60

Termoakumulacijsko peč 2,5 KW, staro 2 leti, prodam za 2500,00 din. **831-997** 14556

Zelo ugodno prodam nov kppersbusch brez pečice. Ul. Milene Korbar 18, Kranj 14573

nama

V Nami smo pripravili posebno ponudbo za konec tedna

Vsak teden bomo za soboto pripravili nekaj izdelkov po zelo znižanih cenah

V soboto nudimo naslednje blago:

● PONEV 28 cm	178,20
● KOZICA 20 cm	178,20
● PEKAČ 25 cm	206,80
● MOŠKA SRAJCA (št. 38-46)	129,00 din
● VETROVKA	999,60 din
● POMARANČNI MOTNI SOK 1/1 I	12,90 din

VELEBLAGOVNICA

nama

ŠKOFJA LOKA

STANOVANJA

Mlada družina išče v najem STA-

NOVANJE v Kranju. **40-505**

Za krajši čas oddam stanovanje v okolici Bleda. Naslov v oglašnem oddelku. **38-202** 14500

Večje enosobno stanovanje z garazo in vrtom prodam ali oddam za najmanj 10 let. Informacije Iste- nič, Zg. Bitnje 175 (pri Puškarji). Ogled v soboto, 6.10. od 10. do 18. ure Mencingerjeva 2, Jesenice - Pod Mežakljo 14512

Zelo ugodno prodam nov kppers- busch brez pečice. Ul. Milene Korbar 18, Kranj 14573

Auto-Krainer

CELOVEC, ROSENTALERSTRASSE 162,
TEL.: 9943-463-21415

DODATNA OPREMA

- SERVIS
- NADOMEŠTNI DELI
- KAROSERIJSKI DELI
- MEHANIČNA POPRAVILA
- KLEPARSKA POPRAVILA
- LAKIRANJE

VELIKA IZBIRA NOVIH AVTOMOBILOV EKSPORTNE CENE

Prodam sedežno grt. **23-218**

Peč trajnožarečo, širina 34 cm, dobro ohraneno, prodam. Kvas, Ljubljanska 14, Kranj 14577

Prodam rabljeno POHIŠTVO za nevno sobo. Cena po dogovoru. **22-205** 14596

Prodam trajnožarečo PEČ Tobi av- matic, nova, 10 odstotkov cene. Ogled vsak dan. Stanojevič ranislav, Cankarjeva 28, Radovljica 14601

Najamemo 3 do 4 sobno opremljeno ali neopremljeno STANOVA- NJE s telefonom za dobo do petih let. Nudimo predplačilo. Lokacija možna Kranj - Škofja Loka - Tržič - Radovljica. Šifra: Možen poznejši od kup

Zamenjam 10 let staro 2-sobno stanovanje z bivalno kuhinjo (v iz- meri 54 kvad. m) na Jesenicah za stanovanje v Kranju. Informacije: SDK Podružnica Kranj, Trg revolu- cije 2, Kranj, **24-851**, int. 339

BOROVLJE
KLAGENFURTERSTRASSE 42
Tel.: 9943-4227-3745

Opremljeno garsonjero v Šorlje- vnu naselju v Kranju, prodamo. **51-667-775**, petek in soboto med 20. in 21. uro 14617

Oddam opremljeno, ogrevano so- bo. Lahko za dve mireni in pošteni osebi. **26-334** 14658

Zamenjam družbeno garsonjero za večje stanovanje v Kranju. **24-540** 14668

VARSTVO

Študentka nudi varstvo na vašem domu v dopoldanskem in večernem času. **26-322** 14757

Prodam trajnožarečo PEČ na pre- mog, cena po dogovoru. **37-400** 14712

Prodam trajnožarečo peč MAGMA 10, novo, za 3000,00 din in oddam trodne žimnice za dve postelji. **22-710** 14722

Prodam nov barvni TV Iskra, ekran 57, z daljinskim upravljanjem in kotno sedežno grt. z raztegljivim ležiščem. **38-441** 14728

Prodam nov kppersbusch štedil- nik in enoročno pipo Armač za po- mivalno korito. **64-248** 14747

Prodam sobno trajnožarečo Tobi ter sobno neč na olje. **802-574**

ORTNER
BELJKAK / VILLACH

■ TOYOTA ■ SUBARU

● Lada ● Alfa Romeo

■ ZEHENTHOFSTR. 26
TEL: 9943-4242-41310

● PICCOSTRASSE 42
TEL: 9943-4242-28494

Prodam sobno trajnožarečo Tobi ter sobno neč na olje. **802-574**

Prodam Z 750, letnik 1984, 60.000 km. **65-103**, po 20 ur 14545

Ugodno prodam ŠKODO 120 LS, letnik 1979, neregistrirana v voz- nem stanju. Šmitem, Brezje 33, Brezje 14549

Prodam JUGO koral 45, star 9 me- secev. **21-425** 14550

Prodam Z 750, letnik 1982. **73-449** 14551

Prodam LADO 1200, letnik 1987, ogled v soboto. Džokič Cvetka, Ravne 16, Tržič 14552

Prodam GOLF diesel, letnik 1988/9, registriran do 29.9.1991. Šink, Gasilska 1/b, Kranj - Stražišče 14553

Prodam Z 101, letnik 1980. **21-087** 14554

Prodam Z 101 confort, letnik 1981. Podboršek Jani, Stružev, Kranj

Prodam GOLF DIESEL, letnik 1988 in LADO NIVO, letnik 1986. **65-032** 14559

VW 1300, letnik 1971, registriran do oktobra 1991, prodam. **52-393**, popoldan 14560

Prodam JUGO 55, letnik 1989 in Z 101, letnik 1982. **77-296** 14562

Prodam Z 101, letnik 1976, registri- ran do julija 1991, cena ugodna. **25-959** 14565

Prodam CITROEN GS PALACE, reg. celo leto, letnik 1976 ali zame- njam za manjši avto. **73-852**

OPEL KADET 1,3, letnik 1988, pro- dam. **26-996** 14569

Prodam GOLF DIESEL, letnik 1986. Kajzer, Prebačovo 58 14571

GOLF, 81, reg. do 6. 91, zelo ugodno prodam. Podlubnik 278, Škofja Loka 14572

Prodam Z 101, letnik 1978, registri- ran do julija 1991, cena ugodna. **25-959** 14575

Prodam GOLF, letnik 1981. **42-659** 14627

Prodam odlično ohranjeno Z 101, letnik 1976 december, reg. do maja 1991. Mandelj, Britof 347, Kranj 14629

Prodam PEUGEOT 104, letnik 1978. **36-694** 14630

GOLF JXB Bistro, november 1988, rdeče barve, prodam. **22-853**, int. 54 14631

GOLF J, obnovljen, letnik 1978, reg. do aprila 1991, ter mountain bike Bianci, prodam. **75-586**, po 14. uri 14660

ŠKODO 120 LS, letnik 1984, pro- dan za 27.000,00 din. **26-255**

Prodam GOLF JD diesel, letnik 1986. **79-27513**

Prodam R 4 GTL, letnik 1989, ka- ramboliran. Sukič, Šutna 62, Zab- nica 14567

ZDRAVO GRADITELJI!**GITSCHTHALER**
BELJAK • PICCOSTRASSE 33
(VZPOREDNA CESTA, SEVERNO OD ŽELEZNIKE POSTAJE)
TELEFON: 9943-4242-24434 ALI 41801

Pri nas dobite vse za notranjo izgradnjo, lesene stropne, talne plošče, parket, profilni les, letve, okove ITD...

- TOČNE MERE PRI VSEH SESTAVNIH DELIH
- STROKOVNO SVETOVANJE IN UGODNE CENE

GITSCHTHALER VAS NIKOLI NE RAZOČARA!

GOLF J, obnovljen, letnik 1978, reg. do aprila 1991, ter mountain bike Bianci, prodam. **75-586**, po 14. uri 14660

ŠKODO 120 LS, letnik 1984, pro- dan za 27.000,00 din. **26-255**

Prodam GOLF JD diesel, letnik 1986. **79-27513**

Prodam R 4, letnik 1989, ka- ramboliran. Sukič, Šutna 62, Zab- nica 14567

Prodam Z 750, letnik 1970, neregistrirana. **28-544**

Prodam GOLF DIESEL, letnik 1985. **74-107**

Prodam Z 750, letnik 1984, registri- ran do junija 1991 in VW, reg. do septembra 1991. Ogled po 15. un- Vreček Štefan, Sr. vas 65/a, Šen- čur 14686

Prodam R 4, letnik 1982, neregistri- ran vendar brezhiben, cena 14.000,00 din. Vidic, Preddvor 32

Prodam R 4, letnik 1979, registri- ran za eno leto. **51-877** 14693

Prodam Z 101, letnik 1976, registri- ran do avgusta 1991. **69-794**

CITROEN AX 11, star tri leta, pre- voženih 25.000 km, odlično ohran- jen, prodam za 90.000,00 din. **81-150** 14700

WARTBURG LIMUZINA, letnik 1982, vozen, rahlo poškodovan, prodam. Fende, Britof 235, Kranj 14705

Nujno prodam osebni avto JUGO 45, letnik 1

Prodam KADET CITY, letnik 1978, 78-965, int. 207, od 12. do 15. ure 14752
 Prodam Z 750 SC, letnik 1979 in Z 750, letnik 1977, 79-749, popoljan 14758
 Prodam FIAT 128. Ljubljanska 15, Kranj 14759
 Z 128, letnik 1988, garzirano, odlično ohranjeno, reg. do oktobra 1991, prodam za 58000,00 din. 82-759 14761
 Prodam GOLF, letnik 1986, 78-924 14762
 Prodam LADO NIVO, letnik 1987, 39-560 14765

Zaposlitve

Zasebnik išče POTNIKA, za redno ali honorarno prodajo. 51-215

TEHNOŠKI VIŠKI z avtomobilom POZOR! Nudimo vam prodajo kvalitetnega izdelka. 51-910

Honorarno delo dobri več uspešnih ZASTOPNIKOV. 45-676, zvečer

Orodjar išče zaposlitve v kovinski stroki. Šifra: ORODJOR

V Šk. Loka za prodajo na stojnicu

izdelek. Šifra: VESTNA 14499

Potrebuje resnega akviziterja za prodajo dobro prodajanega tehnologičnega izdelka. 77-818, od 9. do 18. ure 14570

SUPERI - R
Svetovanje v MARKETINGU REKLAMA
D.O.O.
L J U B L J A N A

LITERATURA
ZA ZASEBNA
PODGETJA

Izšeli sta brošuri:
1. Osnove finančnega poslovanja
2. Vlaganje listin v carinskem postopku

Namen brošur je razjasnilti marsikatero vprašanje, ki se poraja lastniku zasebnega podjetja, ko začne s poslovanjem.

Informacije ponedeljek, torek, sredo od 10. do 15. ure po tel. 061/571-125.

Zasebno podjetje išče strokovne sodelavce iz področja jezikoslovja zlasti nemškega jezika. Delo je honorarno. Šifra: STUDENT-PROFESSOR 14605

Nujno iščemo žensko za pomoč v gospodinjstvu enkrat do dvakrat tedensko. 78-313 14606

Takož zaposlimo FRIZERSKO POČNOVICO z najmanj leti dni prakse. Frizerski salon KUNSTELJ, prešernova 4, Kranj. 21-770

Če ste brez redne zaposlitve in bi radi postali zastopnik Mladinske knjige, se javite na 50-846 14618

Zaposlimo dekle za pomoč v kuhinji. 41-321 14622

PODGETNIKU, ki realizira prodajo tapiserij, razstavljenih v hotelu Creina nudimo nagrado. 22-910

Na področju zastopstva honorarno ZAPOSЛИMO študente in vse ostale, ki jim delo ni odveč. Po poteku poskusne dobe, možna redna zaposlitve. Pisne ponudbe s kratkim življenjepisom oddajte na DO USPEHA

Honorarno zaposlim PRODAJALKO s prakso. 36-286, po 19 ure. Vzameš DELO na dom, možnost postavitev stroja. 46-666 14657

ESTETSKA KOZMETIKA NOHTOV

OBLIKOVANJE, PODALJŠEVANJE, UTRJEVANJE, MODELIRANJE NOHTOV. ANICA ERŽEN, PODLUBNIK 85, 64220 ŠKOFJA LOKA, Tel.: 921-446

Za prodajo uporabnega artikla potrebujem nove sodelavce. 37-332 14683

Za čiščenje prostorov 2-krat tedensko ZAPOSЛИMO mlajšo upokojenko. 47-278 14688

Nujno potrebujem dodatno delo v popoldanskem času. Možno tudi pospravljanje poslovnih prostorov. Sprejem delo tudi na dom. 73-898 14727

Sprejmem delo na domu (lepljenje, sestavljanje, pakiranje). Razumem se na plastiko, lamiranje in barvanje. Lahko tudi varujem otroke v nočnih urah. 73-888 14729

Takož zaposlim KV avtolicarja z več let prakse lahko delavec ali priučen. Draksler Izidor, Zasavska c. 36/b, Kranj-Orehok. 23-078

Nujno rabim INŠTRUKTORJA za gospodarsko računstvo. 25-661, int. 269, Snežana 14755

ŽIVALI

Prodam KOKOŠI za zakol ali nadaljnjo rejo. Oman, Zminec 12, Škofja Loka 14409

Prodam mlado jalovo KRAVO. Lužec 12, Šenčur 14480

Prodam 10 dni starega BIKCA simentalca in drobni KROMPIR, cena 1,50 din in jedilni KROMPIR, po 4,00 din. Žeje 12, Duplje 14483

NUDIMO ČIŠČENJE POSLOVNIN IN PROIZVODNIH PROSTOROV V PODGETIH PREVZAMEMO ČIŠČENJE SNAŽILKAMI
HRIBAR, R. PAPEŽA 32. KRAJN Tel.: 33-133

Prodam večje število mladih in odraslih brejih KOZA. 73-782

Prodam OVCE z iagnjeti. 27-884

Prodam težko temno LIPICANKO, A rodovnik, staro dve leti in pol, na paši. Slivnik, Zg. Gorje 10 14490

Prodam 8 tednov staro teličko simentalko. 65-094 14497

Prodam mlado brejko KRAVO. Potrje 10, Tržič, po domače pri Tiču

Telico simentalko, brejko 5 mesecev, prodam. Hafnar Jože, Virmaš 65, Šk.Loka 14515

Prodam čistokrvne srebrno-sive PUDLJE z rodovnikom. 42-583

Prodam večje TELIC za pleme ali zakol. Vreček, Visoko 71, Šenčur

Prodam TELETA. Cegelnica 1, Naklo 14529

BIKCA starega 9 dni, prodam. Alpaska 86, Lesce. 73-370 14535

Prodam 6 tednov starega BIKCA simentalca. Oblak, Dol. Dobrava 7, Gorenja vas 14543

Prodam dve breji TELICI. Čop, Krnica 17, Zg. Gorje 14548

Ugodno prodam 5 mesecev staro KOZO, za pleme. Berce, Hafnerjeva pot 20, Kranj 14580

TELICO brej 6 mesecev in kravo s teličkom ali brez, prodam. Klemenčič, Sr.Brd 8, 68-376 14583

Prodam OVCE in 2 kubika suhih COLARIC. 57-988 14584

Prodam mlado KRAVO. Cvetek, Brod 6, Bohinjska Bistrica 14597

KOBILO nordijsko, staro 11 let, prodam. 802-040, Smokuč 26, Žirovica 14598

Kupim BIKCA SIMENTALCA, staraga do 10 dni. 45-307 14602

Prodam eno leto stare KOKOŠI in 1 teden staro TELIČKO. Sokilč, Selce 22, Bled 14604

Prodam BIKCA simentalca, 6 mesecev starega. Brezovica 4, Kropa, 79-732 14613

Prodam 2 beli KOZI. 74-627

Prodam 14 dni starega teleta. Podbreze 14 14650

Prodam PRASICE težke 120-150 kg. Zalog 17, Cerknje 14659

Prodam JARKICE tik pred nesnesto. Urh, Zasip, Reber 3, Bled 14683

Prodam BIKCA simentalca, 100 kg težkega. Vogljanska 31, Voglje 14721

Piščanke bele za zakol, prašiče in krompir igor prodam. Bujan, hraše 5 14674

Prodam KRAVO dobro mlekarico. Brezje 43, pri Radovljici 14676

Prodam 25 do 30 kg težke PRASICE. Visoko 92, Šenčur 14691

Prodam brejko KRAVO. 68-939

Prodam BIKCA SIMENTALCA, staraga 4 tedne. Kepic, Zg. Brnik 37

Prodam 3 tedne staro SIMENTALKO. Ljubno 101, 70-664 14721

Prodam PUJSKE težke 25-90 kg. Globočnik, Letališka 7, Voglje 14674

Prodam 10 dni starega BIKCA in teličko, staro 4 tedne simentalca oba. Lukanc, Zasip Stagne 3, Bled 14676

Prodam eno leto starega BIKA. Debeljak Valentin, Poljče 19, begunci 14764

Prodam brejko KRAVO. 68-939

Sporočamo žalostno vest, da je umrl

VALENTIN OMAN

ptt upokojenec

Od njega smo se poslovili 2. 10. 1990 na pokopališču v Kranju. Ohranili ga bomo v trajnem spominu.

Delavci PTT podjetja Kranj

ZIVALI

Prodam KOKOŠI za zakol ali nadaljnjo rejo. Oman, Zminec 12, Škofja Loka 14409

Prodam mlado jalovo KRAVO. Lužec 12, Šenčur 14480

Prodam 10 dni starega BIKCA simentalca in drobni KROMPIR, cena 1,50 din in jedilni KROMPIR, po 4,00 din. Žeje 12, Duplje 14483

ZAHVALA

Ob prerani izgubi naše drage

FRANCKE SLEMČ

iz Šenčurja, Beleharjeva 7

se iskreno zahvaljujemo sosedom, znancem, prijateljem za izrečeno sožalje in podarjeno cvetje, ter dr. Beleharju za dolgotrajno združevanje in pevcem iz Šenčurja, g. dekanu za lepo opravljen pogrebni obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

VSI NJENI

ZAHVALA

Ob smrti našega brata, strica in svaka

JOŽETA JEROVŠKA

iz Lahovč 2

se iskreno zahvaljujemo dobrim sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, podarjeno cvetje in številno spremstvo na njegovo zadnjo pot. Posebna zahvala gre gasilskemu društvu Lahovče, ter govorniku za tople besede slovesa. Hvala praporščakom društva upokojencev Cerkle, gospodu župniku iz Cerkelj, Lahovč in Horjula za lep cerkven obred ter pevcom iz Nakla. Zahvaljujemo se dr. Beleharju za dolgotrajno združevanje in obiske na domu, kakor tudi osebju UKC. Iskrena hvala vsem, ki ste na kakršenkoli način pokazali, da ste ga spoštivali in imeli radi. Hvala vam.

VSI NJEGOVI

Lahovče, 28. septembra 1990

V SPOMIN

Jutri mineva 10. leto, odkar nas je za vedno zapustil

JANKO GOGALA

Hvala vsem, ki ga ohranjate v spominu!

VSI NJEGOVI

6. in 7. oktobra mineva žalostno leto, odkar sta nas za vedno zapustila mama in ata

NEŽA in FRANC URBANČEK

iz Britofa

Hvala vsem, ki se ju spominjate, postojite ob njunem grobu, jima prinašate rože in prižigate sveče. Vsem še enkrat iskrena hvala!

VSI NJUNI

Britof, 5. oktobra 1990

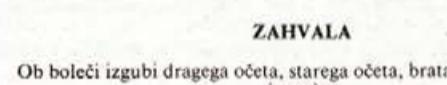

ZAHVALA

Ob prerani izgubi dragega moža, skrbnega atija, brata in zeta

ŽALUJOČI: žena Tilka, hčerka Sabina in sin Tomaž

v imenu vsega sorodstva

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega očeta, starega očeta, brata in strica

FRANCA KARUJA

se iskreno zahval

Ob tednu otroka

Kako žive naši otroci?

Če nas sicer nikoli ne zanima, kako žive naši otroci, nas vsaj ob redki priložnosti, kot je teden otroka. Kako žive? Če bi verjela ženici iz prejšnje generacije, ki sem jo nedavno tega poslušala v avtobusu, kako benti nad to presneto vsega presito in objestno mularijo, potem dobro. Vsega naj bi imeli dovolj, skoraj vsi se že šolajo (le kdo bo pa delal z rokami?), težkih časov ne pozna.

Pa vse to še drži? Kot opazovalka poznam tudi drugačno plat življenja. Tisto, ko že enoletne otroke odtrgamo od mater in jih vzgajamo v jaslih, ko so vsako rano jutro prisiljeni z matrami in očetji, ki odhajajo na jutranji šikt, tudi sami namenjeni zdoma. Tisto, ko se otroške ambulante iz dneva v dan polnijo z bolniki, ker takega načina življenja ne zmorejo. Tisto, ko jih starši zaradi bornih dohodkov niso zmožni zagotoviti novega televadnega dresa, krožka ali izleta. Tisto, ko jih šola obremenjuje z vsakdanjimi in dodatnimi obveznostmi. Tisto, ko se po šoli znajdejo na borzi dela...

Slišati je črnogledo, toda otrok s takim načinom življenja je vsaj toliko kot onih presitih, če ne še več! ● D. Ž.

Tiskovna konferenca domžalskega izvršnega sveta Melodija Mengeš pred stečajem

Domžale, 4. oktobra - V skupščini občine Domžale so pripravili tiskovno konferenco, na kateri so podali informacijo o gospodarskih razmerah v občini, ter o pripravah na adaptacijo gradu Krumperk.

Gospodarske razmere v domžalski občini je sicer nekoliko boljša kot v republiki, nikakor pa ni roznata. Padec proizvodnje je nekoliko manjši kot na republiški ravni, zaskrbljujoče pa je padanje prodaje in naraščanje zaloga. Tudi brezposelnost narašča, saj je v občini trenutno brez dela 833 ljudi, pričakujejo pa, da bo do konca leta ta številka narasla na tisoč. Najbolj problematično je podjetje Melodija Mengeš, ki je tik pred stečajem. Glavni upnik, ki je nase prevzel tudi terjatve Ljubljanske banke Domžale, Elektrotehna Elex pa zahteva drastično zmanjšanje zaposlenih, sicer bo dvignil roke od sanacije, ki jo je izvajal do sedaj.

● M. Gregorič

Neodvisnost in nezaposleni

Na skupnem sestanku sta se srečali predsedstvo Neodvisnosti - Konfederacije novih sindikatov Slovenije (predsednik France Tomšič) in predsednik Sindikata nezaposlenih in socialno ogroženih delavcev Slovenije Andrej Magajna (sicer član Neodvisnosti). Pogovarjali so se o skupnem akcijskem programu in gmotnih ter prostorskih možnostih za ustanovitev skupne Agencije za delo in svetovanje, ki naj bi pričela delovati v prihodnjih mesecih. Delavcem naj bi posredovali kvalitetno pravno pomoč, nasvetne pri iskanju nove in perspektivnejše zaposlitve ter možnosti za ustanavljanje donosnih lastnih podjetij.

Prometna varnost pomeni življenje

Dvigniti prometno kulturo

Kranj, 4. oktobra - V mednarodnem tednu prometne varnosti od 1. do 7. oktobra, ki ima skupno geslo "Prometna varnost pomeni življenje", se je ena od obsežnejših akcij, to je torkov in varnih poti v solo, uspešno iztekel. Tako je včeraj ocenil tudi republiški odbor tedna varnosti, ki mu predseduje dr. Dušan Plut.

Člani odbora so se zlasti razvneli ob vprašanju, ki mora postati vodilo za delo vseh, ki se jih tika prometna varnost, ne le policije in sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu, ki sta običajno edina aktiva. Gre za to, da je potrebno dvigniti prometno kulturo, zanesi z vzgojo že od vrtca prek šole in naprej. V odboru so novinarje seznanili tudi s preostalimi akcijami v tednu prometne

V Kranju je bila v torek dopoldne republiška akcija risanja otrok na asfalt. Petosolci iz kranjskih osnovnih šol, ki so jih nenadejno pridružili vrstniki iz Gorj. Škofje Loke, z Bleda, iz Cerkelj in Tržiča, skupaj več kot 600, so z barvnimi kredami risali prizore iz prometa. Komisija likovnikov je za najbolj izvirno ocenila delo učencev šole Simona Jenka, pojavila vse, še posebej pa risarje iz šol Helene Puhar, France Prešeren, Matija Cop, Josip Broz-Tito, Lucijan Seljak ter Bratstvo in enotnost. V torek so delegati iz posameznih šol v vseh občinah obiskali tudi svoje župane in jih seznanili z nevarnimi potmi v solo, razen tega pa se je dvanaest avtobusov gorenjskih učencev popeljalo še na prometno učno uro po svojih mestih in po Kranju. - Foto: G. Šink

Na Bledu 6. evropska konferenca direktorjev inštitutov za pedagoške raziskave

Pismenost in osnovno izobraževanje na predvečer 21. stoletja

Ljubljana, 4. oktobra - Na Bledu bo od 9. do 12. oktobra 6. evropska konferenca direktorjev inštitutov za pedagoške raziskave, kateri pobudnik je Svet za kulturno sodelovanje pri Svetu Evropi, organizator pa Pedagoški inštitut pri Univerzi v Ljubljani.

Jugoslavija je uradno sodelovala še na peti konferenci, potem ko je s podpisom in ratifikacijo Evropske kulturne konvencije jeseni 1987 postala

polnopravna članica Sveta za kulturno sodelovanje. Osnovni namen konference je pospeševati komunikacijo in sodelovanje med raziskovalnimi inštitu-

ti na področju izobraževanja v Evropi, omogočati soočanje in usklajevanje strokovnih raziskovalnih pristopov ter prispeti k zblževanju raziskovalnih strategij in šolskih politik v evropskem prostoru.

Konferenca na Bledu bo s približno 120 udeleženci iz 33 držav (priči tudi iz Albanije) najbolj polno zasedena doslej in ima poleg strokovnega tudi izjemno politični pomen. Delo bo potekalo v plenarnem dopoldanskem zasedanju, ko bo vsak dan predstavljen eden od ključnih referatov, popoldne pa v delovnih skupinah po jezi-

kovnih skupinah. Tema konference je Pismenost in osnovno izobraževanje na predvečer 21. stoletja, saj je UNESCO razglasil leta 1990 za leto boja proti nepismenosti. V Evropi ne gre toliko za klasično nepismenost, ki je navzoča le še v nekaterih nerazvijenih žepih, kot za problem funkcionalne nepismenosti. Z enim od referatov se bo predstavila tudi Jugoslavija. Dr. Olga Kunst-Gnamus iz Pedagoškega inštituta v Ljubljani bo spregovorila o izvedenih 15-letnega raziskovanja nepismenosti z različnih vidikov, uokvirjene v duhu sedanjega časa. ● H. Jelovčan

Kje se bo razvijala škofjeloška industrija?

Prostor je in ga ni

Škofja Loka, 4. oktobra - Zavod za družbeni razvoj Škofja Loka je v torek predložil občinski vladu informacijo o prostih površinah, ki bi jih morda lahko zasedla industrija. Morda, kajti naravne omejitve prostora v Škofji Loki in bližnji okolici ne dopuščajo odpiranja novih večjih industrijskih površin oziroma le-te niso več samo strokovno vprašanje, ampak stvar dogovarjanja, odločanja med manjšim in večjim zlomom.

Če nekoliko pogledamo sedanje površine, ki jih zaseda industrija, ugotovimo, da je prostorsko daleč preobsežna, saj odpade na prebivalca kar 40 kvadratnih metrov površin, medtem ko normativ za načrtovanje upošteva 22 kvadratnih metrov. Vsega skupaj ima industrija 56,8 hektara površin, od tega 46 na Trati, sedem v Starem dvoru in 3,8 v Škofji Loki. Za širjenje je do leta 2000, brez opredeljene industrijske cone pod Godešičem, planiranih še slabih šestnajst hektarov.

Prostor je razdrobljen: med EGP in Gorenjsko predilnico, južno od LTH, okrog hladilnice in silosov KŽK, zahodno od Gradisa in Peksa, južno od Ljmosa, med mehaničnimi delav-

nicami Alpetoura in telefonsko centralo, severno od Tehnika v Starem dvoru. V anketi, ki jo je Zavod izvedel konec minulega leta, so podjetja do leta 1995 izrazila potrebo po 15,8 hektarja površin. V njeno verodostojnost oziroma dejanske potrebe industrije po dodatnem prostoru pa so tako v Zavodu kot izvršnem svetu resno podvomili, saj že zdaj marsikatera površina na znotraj tovarniške ograje (primer Gradis) ni izkoriscena, je slabo izkoriscena ali pa podjetja zaradi zmanjšanja proizvodnje že odstopajo svoja skladischa najemnikom. Trend gre torej v obratno smer od apetitov dela industrije po dodatnih površinah. Tej gotovo ne bo kazalo drugače, kot da se uravna znotraj svojih ograj. Na drugi strani pa obstajajo nekatere resne potrebe, ki jih narekuje preseljevanje iz mesta (primer klavnine, Bandaga, LTH Orodjarne in livarne začuda ni v tej druščini), za katere bo slejko-prej treba najti primernejše mesto. Žal prostora, kot smo zapisali uvodoma, skoraj ni, saj je bodisi omejen s prvo vrsto kmetijskih zemljišč, odlokom o zaščiti podtalnice Šorškega polja ali kako drugače.

Skratka, s prostorom za industrijski razvoj in proizvodnjo obrt bo treba v Škofji Loki skrajno varčevati ter bolje izkoristiti že zasedeno površino. Izvršni svet s tem v zvezi razmisli tudi o višji ceni za mestno zemljišče, ki bo predimensionirano industrijo prisilil k racionalnejšemu obnašanju. ● H. Jelovčan

Ob nakupovanju na bone v Tržiču

Mercator je ravnal pravilno

Tržič, 4. oktobra - Vik in krik, ki so ga zagnali zasebni trgovci z živil v Tržiču, potem ko je Mercator delavcem Lepenke, Zlita in BPT izdal bone za nabavo živil v njihovih trgovinah, je na upravo Preskrbe priklical tudi tržno inšpekcijo, ta je ugotovila, da je Mercator poslovil povsem pravilno. Kot so se delovne organizacije obrnile na Mercator s prošnjo za bone, bi se lahko tudi na zasebnike. Mercatorja so izbrala pač zato, ker ima Mercator najbolj razvijano mrežo prodajal v Tržiču in okolici in ker ima takšna prodaja v tej firmi že desetletno tradicijo.

Verjetno se bo tržiškim zasebnim trgovcem trenutno respozna pri prometu, kajti ljudje so se navadili nanje in morski so tam da dobiti ceneje kot v družbenih podjetjih - čeprav moramo priznati, da se tudi družbena podjetja trudijo, da bi bila konkurenčna - si nastredili zaloge, zdaj pa jim bo del teh za nekaj časa obležal v skladisčih. To je povsem normalno, to je trg, to je konkurenca. Tudi pri Mercatorju niso mogli nič storiti proti uvajajujoči močne zasebne konkurenje v Tržiču. In prav tako ne more-

Jesenski izlet naročnikov in prijateljev Gorenjskega glasa

Ne pozabite potnih listov

Jutri zjutraj od 7. uri bo izpred hotela Creina v Kranju odpeljali trije avtobusi na izlet z Gorenjskim glasom na Sveti goro, v Goriška brda in Števerjan. Kompas iz Kranja je pravil zanimiv program - vsakega po malo - kulture, zabave in dobre hrane ter seveda vina, razen tega Vlado Marn, lastnik diskonta na Jesenicah se posebej pripravlja malico, Gorenjski glas pa bo prispeval jutranje okreplilo. Izbrali smo dobre vodiče, ki bodo veliko vedeli povedati o krajinah, po katerih se bomo vozili, za dobro voljo pa bosta skrbela naša Marija in seveda harmonikar Ciril Šavš. Vsak izletnik - pa naj bo naš izbran naročnik ali samoplačnik, bo prinesel s seboj še dobro voljo in prav gotovo se bomo imeli lepo.

Vsekakor pa pred odhodom poglejte v listnico in torbice, da ne boste pozabili potnih listov.

Pa še to. Avtobusi bodo odpeljali izpred hotela Creina ob 7. uri. Avtobus številka 3 (vsi trije bodo primerno označeni) bo ustavljen tudi v Škofji Loki na postaji (zraven lipe) in sicer med 7.15 in 7.20. Prav tako bo ustavljen v Ševeljah (kjer lahko vstopi Janez Markelj), v Selcih za Rafaela Rakovca in mogoče še koga, v Železničkih za Anteja Partiča, v Sorici za Terezijo Trojtar in Avgusta Goljo in v Podbrdu za Lojzeta Leničiča, ter za vse druge, ki so se prijavili za izlet. Avtobus, ki bo pobiral izlete v Škofji Loki in Selški dolini bo peljal zadnj in se bo tudi vračal po isti poti. Skratka, potrudili se bomo, da boste imeli čimlažo pot do doma.

Ceprav je prihod predviden nekoliko kasneje zvečer, zato gotovljamo, da se bomo vrnili pred 22. uro, tako da bodo vsi še lahko ujeti avtobuse iz Kranja proti Gorenjski ali iz Škofje Loke v Poljansko dolino.

Torej, jutri zjutraj nasvidenje!

Uredništvo Gorenjskega glasa

Dalmatinski večer

Škofja Loka, 5. oktobra - V restavraciji škofjeloškega hotela Transturist, to nedeljo, 7. oktobra, zvečer, pripravljajo dalmatinski večer. Poleg pokušanja dalmatinskih specialitet, kot so figovski žganje, "pasticada", škampi, zobaci, orade in druge, bodo v sklopku lahko uživali ob glasbi klape "Srdela". ● V. S.

Zasebni skupini, ki so ne pomagajo niti organizacijam svoje ponudbe, pa bodo te pretehtale, komu bodo zaupale te nakupe. Vse možnosti imajo. Mercator pa odprl za to nobenih vrat, kot mu je bilo očitano, delovne organizacije so ga same poiskale. Tržna inšpekcija Uprave inšpekcijalnih služb Gorenjske Tatjana Kobentar je ob pregledu poslovanja Mercatorja v tretjak, 2. oktobra, ugotovila, da nima bila s strani Mercatorja storitev na nobena napaka, nobenega monopolnega obnašanja jima ne more nihče očitati, ne groziti nobenim členom zakona o trgovanjem.

Kot že rečeno, to je normalna trgovina. Če je tokrat naklonjena Mercatorju, bo morda jutri združenju tržiških zasebnikov. Vsekakor pa tistem ugovoru, ki bo med ljudmi zaupanje. ● D. Dolenc